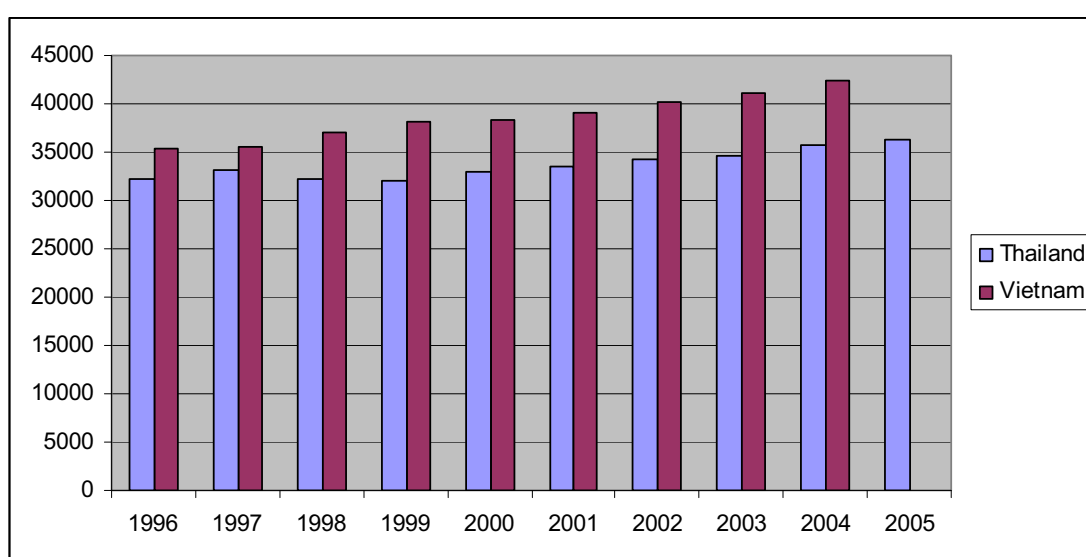

ปริมาณเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากการเพิ่มจำนวนปีของการศึกษาภาคบังคับ นอกจากนี้คนไทยยังนิยมเรียนต่อสูงขึ้น(เพื่อหลบจากการเป็นลูกมือ- Blue collar) จนถึงระดับปริญญาตรี(และกำลังนิยมเรียนต่อจนถึงระดับปริญญาโทและปริญญาเอก) ก่อนที่จะยอมออกมาทำงาน ทำให้แรงงานระดับล่างและระดับกลางขาดแคลน กอปรกับปริมาณการเพิ่มของผู้สูงอายุ(มีอายุเฉลี่ยสูงขึ้นเป็นราว 70 ปี) ได้กลายเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทยที่กำลังเผชิญคือปริมาณของผู้สูงอายุที่รัฐต้องจ่ายเป็นค่าเบี้ยหวัด บำนาญ ค่าช่วยเหลือ ค่าดูแลสุขภาพ ฯลฯ ให้กับผู้สูงอายุ ประเทศเวียดนามก็เผชิญปัญหาเดียวกัน แต่ยังมีปัญหาน้อยกว่าซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

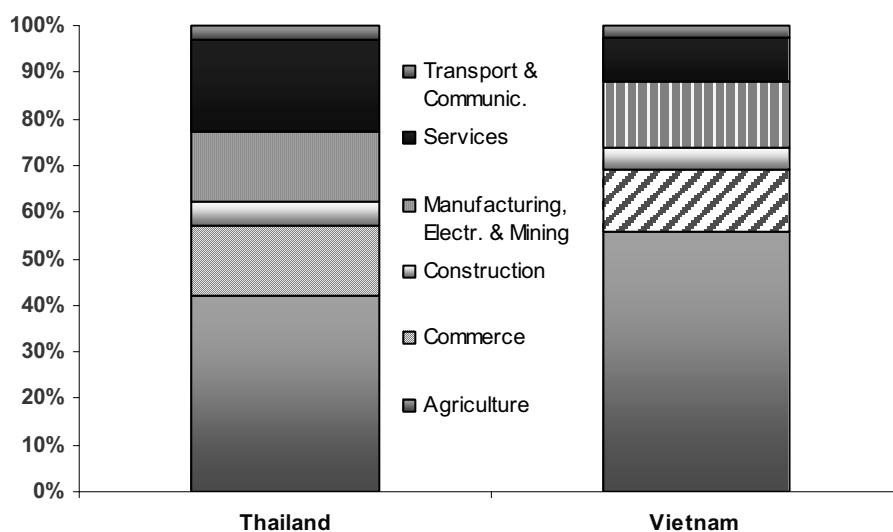
แผนภูมิ 28 เปรียบเทียบปริมาณแรงงาน

แรงงานจำแนกตามลักษณะงาน

แรงงานทั้งของไทยและเวียดนามส่วนใหญ่เป็นแรงงานภาคเกษตรกรรม มาจนถึงต้นทศวรรษ 1990s ในประเทศไทย แรงงานชานาเริ่มลดลงอย่างช้า ๆ เมื่อราว 2 ทศวรรษที่ผ่านมาและได้เพิ่มขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1990s ในเวียดนามปริมาณชานาลดลงอย่างรวดเร็วแต่ก็ยังคงมีปริมาณชานามากกว่าของไทย(ดูแผนภูมิ 29 ประกอบ)

แผนภูมิ 29 เปรียบเทียบปริมาณแรงงานในภาคงานต่าง ๆ

กลุ่มประชากรผู้สูงอายุ

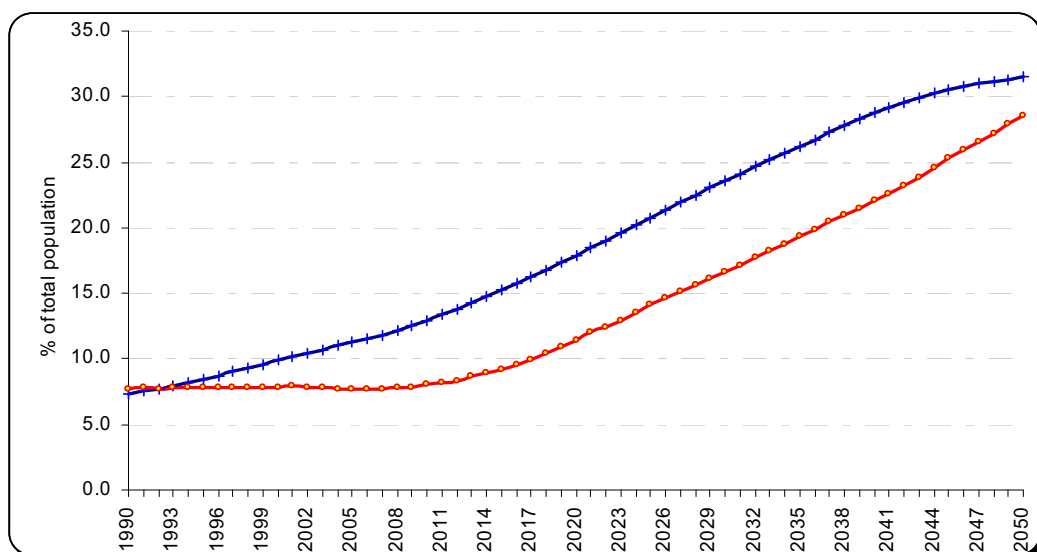
ความแตกต่างของโครงสร้างอายุประชากรและความสัมพันธ์ตัวบ่งชี้ของคนที่พึ่งพา เช่น ในปัจจุบันและในทศวรรษหน้าจะเกี่ยวข้องกับปริมาณของผู้สูงอายุ เช่น กรณีประเทศไทย กำลังเผชิญปริมาณของผู้สูงอายุจำนวนมากก่อนเวียดนาม เนื่องจากอัตราการเกิดของไทย ลดลงอย่างมากและใช้เวลาสั้นกว่าของเวียดนาม ผู้สูงอายุจึงมีมากอย่างรวดเร็วเมื่อคนที่เกิด ก่อนโน้นกลายมาเป็นผู้สูงอายุ ทำให้ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้น ๆ เมื่อหลาย ทศวรรษที่ผ่านมาสืบเนื่องจากพัฒนาการทางการแพทย์หรือการรักษาโรคซึ่งช่วยให้อายุ มนุษย์ยืนยาวขึ้นอีกหลายปี

ภาพ 11 การฝึกแรงงานเกษตรกรที่เปลี่ยนอาชีพ

แรงงานเกษตรกรถูกฝึกทำเครื่องจักสานที่ทำจากวัสดุไม้ไผ่ แต่ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ขายไม่ค่อยได้เนื่องจากคุณภาพต่ำ VNA/VNS Photo Lan Xuan, 14-05-2008

แผนภูมิ 30 ปริมาณผู้มีอายุ 60 ปีและสูงกว่าระหว่าง ไทย-เวียดนามช่วงปี 1990-2050

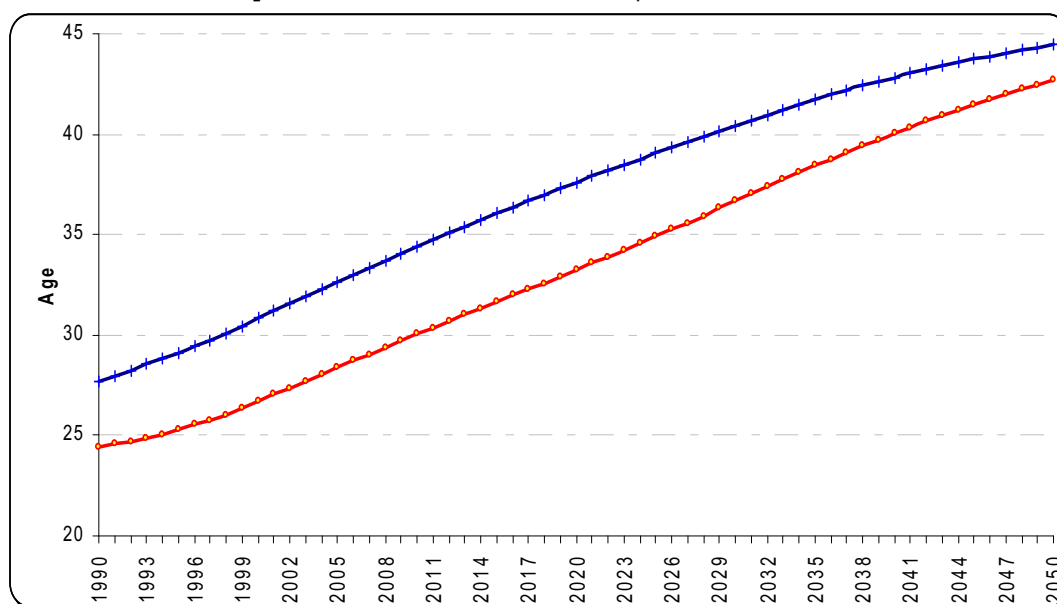
แหล่งข้อมูล: US Bureau of Census, International Database

นับแต่ในปีและอีกหลายทศวรรษข้างหน้าประเทศไทยจะเผชิญปัญหาผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นดังที่กล่าวข้างต้นมากกว่าประเทศเวียดนาม เช่นประเทศไทยมีคนอายุ 60 ขึ้นไปในปี ค.ศ. 2007 ราว 12% ของประชากรทั้งหมดแต่ที่ประเทศเวียดนามมีเพียง 8% ของประชากรทั้งหมด และผู้สูงอายุในประเทศไทยจะเพิ่มเป็น 20% ของประชากรทั้งหมดในปี ค.ศ. 2024 ซึ่ง

หมายความว่าเมื่อถึงเวลานั้นแต่ละครอบครัวไทยเกือบทั้งหมดต้องรับภาระดูแลคนสูงอายุอย่างน้อย 1 คน ซึ่งสถานการณ์ของประเทศเวียดนามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวยังห่างไกลจากประเทศไทยมากกว่า 12 ปี หรืออย่างเร็วก็คงหลังปี ค.ศ. 2010 และความแตกต่างนี้ของสองประเทศยังเป็นอยู่อีกนาน หรืออีกนัยหนึ่งคือประเทศไทยต้องใช้ทรัพยากรจ่ายเป็นค่าบำเหน็จบำนาญ(pension) และ ค่ารักษาพยาบาลให้กับผู้สูงอายุในสัดส่วนที่มากกว่าประเทศเวียดนามหรือประเทศใกล้เคียง(ยกเว้น Singapore)

ความแตกต่างของโครงสร้างอายุประชากรเป็นไปอย่างคู่ขนาน โดยอายุเฉลี่ยของประชากร ถ้าทั้งสองประเทศมีแนวโน้มการขยายตัวของผู้สูงอายุเท่ากัน ประเทศไทยมีประชากรที่มีอายุ 3 - 5 ปีมากกว่ากลุ่มเดียวกันของเวียดนามเมื่อช่วงทศวรรษ ความแตกต่างนี้มีผลกระทบต่อหลายฝ่าย เช่น เริ่มจากแรงงาน (labour force) และรวมไปถึง ความร่วมมือของประชากรผู้สูงอายุ สติปัญญา และ ฯลฯ

แผนภูมิ 31 เปรียบเทียบโครงสร้างอายุโดยเฉลี่ย 1990-2050

แหล่งข้อมูล: US Bureau of Census, International Database

2.3 การอพยพแรงงาน(International migrations)

สถานการณ์ประชากรมีผลกระทบแตกต่างกันเนื่องจากการอพยพทั้งในประเทศไทยและเวียดนาม

ปัจจุบันแรงงานไทยราว 500,000 คนเดินทางไปทำงานนอกประเทศไทย³ ส่วนใหญ่ไปทำงานที่ Middle East และ East Asia (Singapore, Hong Kong or Taiwan⁴, South Korea and Japan) โดยมีทั้งไปทำงานแบบถาวรและชั่วคราว เช่น ในสหรัฐอเมริกาและยุโรปตอนเหนือมีชุมชนชาวไทยอยู่อาศัยแบบถาวร เช่นเดียวกับเวียดนามก็มีชุมชนในทวีปดังกล่าวและรวมถึงออสเตรเลียด้วย แม้ว่ากระทรวงแรงงานจะมีนโยบายส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศและให้การคุ้มครองแรงงานไทยในต่างประเทศ แต่รัฐบาลไทยก็ไม่มีนโยบายที่จะส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศจำนวนมาก เนื่องจากประเทศไทยเองต้องรับแรงงานไร้ฝีมืออพยพเข้ามาทำงานที่คนไทยไม่ต้องการทำจำนวนมากซึ่งคาดว่าจะมีมากกว่า 2 ล้านคน แรงงานเหล่านี้มากกว่าครึ่งหนึ่งเข้ามาทำงานอย่างผิดกฎหมายและอาจสร้างปัญหาให้กับประเทศไทย เนื่องจากจำนวนมากจะตั้งรกรากและไม่ยอมกลับประเทศของตนกลายเป็นชุมชนเฉพาะขึ้นมา ปัญหาเหล่านี้เคยเกิดขึ้นกับชุมชนเขตชายแดนหรืออพยพมาหลบหนีภัยเมื่อคราวสงครามอินโดจีนและไม่ได้รับสัญชาติไทย

ปัญหาการอพยพของแรงงานต่างชาติเข้าไปทำงานในเวียดนามไม่เกิดขึ้นเนื่องจากเวียดนามไม่ขาดแคลนแรงงาน แต่กลับบัญญัติกฎหมายห้ามชาวต่างชาติทำงานในเวียดนามมากกว่าร้อยละ 3 ของจำนวนแรงงานทั้งหมดในแต่ละสถานประกอบการและต่อมาในปีค.ศ. 2008 รัฐบาลได้ผ่อนปรนการจำกัดแรงงานต่างชาติร้อยละ 3 ลงเนื่องจากแรงงานเวียดนามขาดศักยภาพที่จะบริหารงานในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ได้ แต่ก็ยังระบุว่าขอให้สถานประกอบการใช้แรงงานเวียดนามให้มากและให้สอนงานเพื่อให้เรียนรู้งาน

หลังจากที่เวียดนามเข้าเป็นสมาชิก WTO จำนวนแรงงานต่างชาติได้รับอนุญาตให้เข้าไปทำงานมากขึ้น เช่นคาดว่าปัจจุบันเวียดนามอนุญาตแรงงานที่มีทักษะสูงเข้ามาทำงานราว 40,000 คน เฉพาะที่ HCM City ในปีค.ศ. 2007 ได้อนุญาตแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานได้ราว 1,800 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.6 เปรียบเทียบกับเมื่อปีค.ศ. 2005 แรงงานต่างชาติที่ได้รับอนุญาตเข้าไปทำงานส่วนใหญ่ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา อุตสาหกรรมประเภท high-tech เสื้อผ้า และ รองเท้า แรงงานเหล่านี้ทำงานในตำแหน่งที่แรงงานเวียดนามไม่สามารถทำได้เนื่องจากเป็นทักษะเฉพาะ เช่น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ หัวหน้าฝ่ายบริหาร แรงงานที่มีทักษะและประสบการณ์สูง โดยเฉพาะในงานการศึกษา การเงิน(finance) การธนาคาร (banking) และรักษาความปลอดภัย (securities) รวมไปถึง high-tech กฎหมาย อสังหาริมทรัพย์ (real estate) และก่อสร้าง(Vietnam News, 27-02-2008)

³ - See Graeme Hugo, in Douglas S. Massey, J. Edward Taylor (eds.) International Migration Prospects and Policies in a Global

⁴ - 130,000 in Taiwan in 2001, Asian Migration Review, cited by Supang, in Iredale, Castles and Hawksley.

ภาพ 13 แรงงานชาวต่างชาติที่มีทักษะสูงทำงานร่วมกับชาวเวียดนาม

แหล่งข้อมูล: VNA/VNS Photo Sy Huynh

ภาพ 14 จำนวนแรงงานที่เข้าชมในวันนัดพบแรงงาน

แหล่งข้อมูล: Vietnam News, 2008 at Ha Noi VNS Photo Doan Tung

หลายต่อหลายครั้งที่แรงงานที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศไม่ได้รับผลตอบแทนตามข้อตกลง เช่น ต้องเผชิญกับสภาพการทำงานที่ย่ำแย่ ทำงานหนักเป็นเวลานานกว่าที่กำหนดไว้ในแต่ละวัน อัตราค่าจ้างต่ำ โบนัสไม่เป็นไปตามที่ตกลง ถูกข่มขืน ฆาปนดี หรือมีข้อเรียกร้องแบบข่มขู่ว่าหากไม่ยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วยจะไม่ให้งานทำ นายจ้างบางคนเปลี่ยนแปลงข้อตกลง ทั้งนี้เนื่องจากเวียดนามยังไม่มีสหภาพที่ทำหน้าที่ดูแล ติดตาม คุ้มครองแรงงานในต่างประเทศ

ยกเว้นในสหภาพรัสเซียเท่านั้น ภาระงานนี้หน้าจะเป็นหน้าที่ของบริษัทที่รับผิดชอบแรงงานไปต่างประเทศ ปัจจุบันเวียดนามมีบริษัทจัดหางานทั่วประเทศราว 150 บริษัท อย่างไรก็ตามมีข้อเสนอว่าสถานทูตหรือกงสุลในต่างประเทศน่าจะมีการลงทะเบียนและรับผิดชอบดูแลแรงงานในประเทศนั้น ๆ

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1980 เป็นต้นมา เวียดนามได้ส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศนับได้ราว 15,000 คนใน 15 ประเทศในปี 1995 และจำนวนแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศในปัจจุบันราว 500,000 คนใน 40 ประเทศ ซึ่งเป็นตัวเลขที่ใกล้เคียงกับของไทยมาก อย่างไรก็ตามรัฐบาลเวียดนามมีแผนส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศถึง 1 ล้านคนในปี 2010 ผลของการส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศทำให้เกิดประโยชน์อย่างน้อย 3 ประการคือ ลดปริมาณการว่างงานลง มีรายได้เข้าประเทศและแรงงานได้รับประสบการณ์จากการทำงานซึ่งจะนำมาพัฒนาหรือประยุกต์ใช้ในประเทศเวียดนามในโอกาสต่อไป World Bank คาดการณ์ว่าเวียดนามมีรายได้จากแรงงานในต่างประเทศราว 57,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2005 การส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศช่วยผ่อนคลายการว่างงานลงและช่วยแก้ปัญหาความยากจนลงได้ โดยเฉพาะแรงงานที่มาจากชนบทและจากบนดอย ซึ่งโดยปกติแล้วแรงงานในต่างประเทศจะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมาย Labour Code, the Law on Contract-based Workers Abroad 2006 ได้รับการตราไว้ในปี ค.ศ. 2006 เพื่อส่งเสริมให้เวียดนามเป็นตลาดใหญ่ให้แก่ประเทศต่าง ๆ (Hong Thuy, 2008)

แม้ว่าตลาดแรงงานในเวียดนามจะมีปริมาณล้นงานและค่อนข้างตึงเครียดมากขึ้นก็ตาม แต่สถานการณ์ดังกล่าวก็ไม่เหมือนสถานการณ์ของ Philippines เนื่องจากรัฐบาลเวียดนามมีโครงการร่วมมือกับประเทศปลายทางที่รับแรงงานเวียดนาม นโยบายนี้มุ่งนำรายได้เข้าประเทศ นโยบายดังกล่าวดำเนินการอย่างกว้างขวาง เมื่อเวียดนามมีข้อตกลงด้านเศรษฐกิจกับประเทศในยุโรปตะวันออก⁵ ช่วงเวลาดังกล่าวแรงงานเวียดนามถูกใช้เพื่อลดหนี้ภายนอกโดยผ่านข้อตกลงพิเศษ

ทุกวันนี้เวียดนามได้ปรับปรุง(re-oriented) นโยบายใหม่เพื่อที่จะได้ส่งแรงงานไปในประเทศเอเชียตะวันออก (East Asian) เช่น ในช่วงปี ค.ศ. 2006-2007 รัฐบาลเวียดนามส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศจำนวน 160,000 คน ในขณะเดียวกันประเทศเกาหลียังได้แจ้งว่าต้องการแรงงานเวียดนามอีกจำนวนมาก แต่ต้องผ่านการทดสอบก่อนซึ่งรวมถึงความสามารถที่จะเข้าใจภาษาเกาหลี และทักษะเฉพาะงาน(Vietnam News, 2008)

⁵ - see Robyn R. Iredale, Stephen Castles, Charles Hawksley Migration in the Asia Pacific Population, Settlement and Citizenship Issues; they cite a report from MOLISA saying that 220,000 Vietnamese workers were sent to the Soviet Union and Eastern European Countries between 1981 and 1990.

โดยเฉพาะในปีค.ศ. 2008 กรมจัดหางานต่างประเทศ(The Department for Overseas Workers Management) วางแผนหาตำแหน่งงานในต่างประเทศให้กับแรงงานชาวเวียดนาม ประมาณ 85,000 คน ตลาดใหญ่ได้แก่ Taiwan, South Korea, Malaysia, Japan และ Middle East และเพื่อให้สามารถหาตำแหน่งได้ดีจึงต้องมีการพัฒนาคุณภาพของแรงงานให้มีทักษะสูง โดยเฉพาะที่ Middle East ประกอบด้วยประเทศ United Arab Emirates, Qatar และ Saudi Arabia นั้นจะส่งแรงงานไปทำงานจำนวน 10,000 คน(Vietnam News, 01-04-2008)

ดูเหมือนว่าเวียดนามจะดำเนินนโยบายนี้ต่อไป และพยายามที่จะขยายการส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศเพิ่มขึ้นอีก จากแนวโน้มการขยายตัวของประชากรและความยากลำบากในการหางานทำในประเทศของคนหนุ่มสาวที่ย่างเข้าสู่วัยแรงงานคงจะไม่สามารถแก้ปัญหาการมีงานทำได้ง่ายในทศวรรษหน้า จึงนับเป็นโอกาสของเวียดนามที่จะส่งแรงงานไปขายต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม ปริมาณของความต้องการแรงงานที่จะไปทำงานในต่างประเทศมีปริมาณสูงเนื่องจากค่าจ้างแรงงานที่สูงกว่าค่าจ้างในประเทศเป็นแรงจูงใจสำคัญ ในขณะที่เดียวกันประเทศปลายทางที่รับก็มุ่งเน้นคัดเลือกแรงงานเฉพาะผู้ที่มีคุณภาพและตรงตามความต้องการเท่านั้น ซึ่งย่อมหมายความว่าประเทศเวียดนามต้องลงทุนผลิตแรงงานอย่างมาก แต่เมื่อพัฒนาแล้วก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์แรงงานโดยตรง แต่เป็นฝ่ายต่างประเทศที่ได้ประโยชน์จากแรงงานที่มีฝีมือโดยที่ไม่ต้องลงทุนพัฒนาศักยภาพแรงงานของตนเองเลย ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการทำลายเวียดนามว่าจะสามารถพัฒนามาตรฐานของหน่วยงานฝึกแรงงานที่จะไปทำงานต่างประเทศได้ดีเพียงใด

ประเทศฟิลิปปินส์ได้ใช้วิธีนี้มาก่อนโดยฝึกอบรมแรงงาน เช่น ฝึกแรงงานก่อสร้าง กลาสี เรือ(sailors) พยาบาล ฯลฯ เป็นต้น เพื่อไปทำงานต่างประเทศ และนี่ก็คือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศกำลังพัฒนาที่ไม่สามารถจัดหาตำแหน่งงานหรืออัตราจ้างที่ดึงดูดใจให้แรงงานมีฝีมือทำงานในประเทศได้ จึงเป็นโอกาสของตลาดแรงงานในต่างประเทศที่จะคัดเลือกแบบเข้มงวด ก่อนที่จะสามารถเข้าไปทำงานในบริษัทต่างประเทศได้ ในบางประเทศต้องการรับแต่แรงงานที่มีความรู้ความสามารถสูงเช่น แพทย์ และผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามปลายทางของแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงไปมาเสมอ ทำให้ประเทศไทยอาจเป็นประเทศที่ต้องรับแรงงานจากเวียดนามรายใหญ่ก็ได้

2.4 การคุ้มครองทางสังคม สุขภาพและการดูแลผู้สูงอายุ (Social protection, health and care of elders)

2.4.1 การคุ้มครองทางสังคม)Social protection (หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้ความคุ้มครองหรือให้หลักประกันทางสังคมในด้านต่างๆ อาทิ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ระบบประกันสังคม และบริการสังคม โดยให้ความสำคัญแก่กลุ่มประชากรที่ยากจน

และด้อยโอกาส เพื่อให้ได้รับสิทธิ ทางสังคมในฐานะที่เป็นมนุษย์อันเป็นความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน มีกฎกระทรวงและพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานหลายฉบับ เช่นกฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน(ฉบับที่ 2) 2551 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน(ฉบับที่ 3) 2551 เป็นต้น ในที่นี้ได้นำเสนอเนื้อหาสำคัญในบางกฎหมาย ดังนี้

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 กำหนดให้จัดเก็บเงินสมทบจากนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล เพื่อให้ความคุ้มครองแก่ลูกจ้างที่ประสบอันตราย เจ็บป่วย ทูพพลภาพ หรือตายที่มีใช้เป็นผลสืบเนื่องจากการทำงาน รวมทั้งกรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน โดยอัตราเงินสมทบกรณีประสบอันตราย เจ็บป่วย ทูพพลภาพ ตาย และคลอดบุตร ให้จัดเก็บในอัตรารวม 3 ฝ่ายไม่เกินร้อยละ 4.5 ของค่าจ้าง สำหรับกรณีสงเคราะห์บุตรและกรณีชราภาพ ให้จัดเก็บในอัตรารวม 3 ฝ่ายไม่เกินร้อยละ 9 ของค่าจ้างและกรณีว่างงาน ให้จัดเก็บในอัตรารวม 3 ฝ่ายไม่เกินร้อยละ 15 ของค่าจ้างทั้งนี้ลูกจ้างที่เข้าข่ายจะได้รับบริการทางการแพทย์และเงินทดแทนการขาดรายได้ รวมถึงค่าคลอดบุตร ค่าทำศพ เงินสงเคราะห์ทายาทในกรณีตาย ค่าสงเคราะห์บุตร และเงินบำเหน็จบำนาญ กรณีชราภาพ สำหรับกรณีว่างงาน จะดำเนินการเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาขึ้นใช้

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง เป็นกฎหมายที่กำหนด มาตรฐานขั้นต่ำในการใช้แรงงานทั่วไป การใช้แรงงานหญิง การใช้แรงงานเด็ก ค่าตอบแทนการทำงาน สวัสดิการ ความปลอดภัยในการทำงาน ค่าชดเชยการเลิกจ้าง และกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง รวมทั้งการดำเนินการของพนักงาน เจ้าหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองลูกจ้างทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและให้ลูกจ้างมีสุขอนามัยที่ดี อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นายจ้าง ลูกจ้าง และการพัฒนาประเทศ

พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 เป็นกฎหมายแรงงานเกี่ยวกับมาตรฐานสิทธิประโยชน์และความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหาร และลูกจ้างของ รัฐวิสาหกิจ เป็นกฎหมายที่กำหนดสิทธิในการร่วมเจรจาต่อรองตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการยื่นข้อเรียกร้อง เพื่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้าง การระงับ ข้อพิพาทแรงงาน การจัดตั้งสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อแสวงหา และคุ้มครองประโยชน์เกี่ยวกับการจ้างให้รัฐวิสาหกิจ การกำหนดให้มีคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการไตรภาคีที่จะ

กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้างในรัฐวิสาหกิจ การกำหนดให้มีคณะกรรมการ กิจการสัมพันธ์ในรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งซึ่งเป็นคณะกรรมการทวิภาคีเพื่อการศึกษาหรือให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันและหาทางปรองดองให้การทำงานของฝ่ายบริหารและลูกจ้างรัฐวิสาหกิจเกิดสันติสุข

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 ได้ปรับปรุงพ.ร.บ. ส่งเสริมการฝึกอาชีพ พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการฝึกอาชีพแก่บุคคลซึ่งอยู่ในวัยทำงานให้มีฝีมือสอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจอุตสาหกรรมและเพื่อให้บุคคลซึ่งทำงานอยู่แล้ว ได้รับการฝึกเพื่อยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานและการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน รวมทั้งเพื่อให้มีการร่วมมือระหว่าง สถานประกอบการและสถานศึกษา รับนักเรียนนักศึกษาเข้ารับการฝึกในสถานประกอบการ และการส่งผู้รับการฝึกหรือผู้ซึ่งสถานประกอบการจะรับเข้าทำงานไปฝึกอาชีพในสถานศึกษาหรือสถานฝึกอาชีพของทางราชการ ทั้งนี้ผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกอบรมฝีมือแรงงานที่นายทะเบียนพิจารณาให้เห็นชอบจะดำเนินการฝึกอาชีพมีได้รับสิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้นายจ้างและสถานประกอบการกิจการมีส่วนร่วมในการพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมทั้งให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้แรงงานสตรีไว้ในมาตรา 38 ว่าห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงทำงานที่เสี่ยงต่อการได้รับอันตรายต่อร่างกาย เช่น งานเหมืองแร่หรืองานก่อสร้างที่ต้องทำไต่ดิน ไต่ฟ้า ในถ้ำ ในอุโมงค์หรือปล่องในภูเขา งานที่ต้องทำบนนั่งร้านที่สูงกว่าพื้นดินตั้งแต่สิบเมตรขึ้นไป มาตรา 39 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรหรือเครื่องยนต์ที่มีความสั่นสะเทือน งานขับเคลื่อนหรือติดไปกับยานพาหนะ งานยก แบก หาม หาบ ทูน ลาก หรือเข็นของหนักเกินสิบห้ากิโลกรัม มาตรา ๓๙/๑ ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานในระหว่างเวลา 22:00-06:00 นาฬิกา เป็นต้น

กรณีของเวียดนามได้ตรากฎหมายแรงงานและกฎหมายสถานประกอบการ(Labour Code and Enterprise Law) ในปี ค.ศ. 1994 และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นายจ้างไทยที่ไปลงทุนในเวียดนาม พบว่าแรงงานสตรีจะได้รับการคุ้มครองสูง กล่าวคือ ในกรณีที่มีประจำเดือนสามารถลาหยุดได้และในกรณีที่มีครรภ์สถานประกอบการต้องย้ายให้ทำงานที่เหมาะสม และสามารถลาคลอดบุตรได้ยาวนาน หลังจากนั้นเมื่อกลับเข้ามาทำงานยังสามารถลาพักเพื่อให้บุตรระหว่างทำงานได้อีกด้วย

แรงงานเวียดนามไม่นิยมทำงานล่วงเวลา เนื่องจากส่วนใหญ่ต้องการเวลาพักผ่อนซึ่งต่างจากของไทยที่แรงงานวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการทำงานล่วงเวลา หากสถานประกอบการแห่งใดไม่มีการทำงานล่วงเวลาแรงงานมักจะลาออกไปทำงานในสถานประกอบการมีชั่วโมงทำงานล่วงเวลามาก ๆ โดยไม่ห่วงสุขภาพแต่อย่างใด(พศิน แดงจวง และคณะ 2549; พศิน แดงจวง และเพ็ชรี ฐะปะนีย์ 2550)

2.4.2 สุขภาพ

ปริมาณการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานในเวียดนามค่อนข้างสูงกว่าของไทย เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทยเน้นการส่งออกและได้รับการตรวจเข้มจากผู้นำเข้าที่ควบคุมด้วยมาตรฐานสากลคือ ISO 14000 และ ISO 18000 ในขณะที่เวียดนามให้ความสำคัญกับ ISO9000 เพื่อการรับรองคุณภาพสินค้าเพื่อการส่งออกมากกว่า ISO 14000 และ ISO 18000

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมรายงานว่าในแต่ละปีแรงงานเวียดนามจะได้รับอุบัติเหตุราว 4,633 คนและในจำนวนนี้ราว 468 คนได้รับอาการบาดเจ็บสาหัสถึงตาย คิดเป็นค่าใช้จ่ายราว \$15 ล้านดอลลาร์ค่าการเพิ่มขึ้นของผู้ได้รับอุบัติเหตุเกิดขึ้นนั้น ผู้อำนวยการ ILO เวียดนามกล่าวว่าสืบเนื่องจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจของเวียดนามได้ส่งผลให้เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและโรคที่เกิดจากการทำงาน รัฐบาลจึงมีเป้าหมายของการลดอุบัติเหตุให้ได้ปีละ 5% โดยได้กำหนดให้สถานประกอบการต้องมีการจัดการป้องกันและในปีค.ศ. 2007 สถานประกอบการได้เข้าร่วมฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันความปลอดภัยและสุขภาพที่เกิดจากการประกอบอาชีพ(Occupational Safety and Health) เพิ่มขึ้นเป็น 58.7% จาก 6.52% ในปีค.ศ. 2004 ในขณะที่แรงงานเข้าร่วมโครงการเพิ่มจาก 30.93% ในปีค.ศ. 2004 เป็น 74.23% ในปีค.ศ. 2007(Vietnam News, 13-05-2008)

ภายใต้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ตามอนุกรมมาตรฐาน มอก.18000 นี้ กำหนดขึ้นโดยใช้ BS 8800 : Guide to occupational health and safety (OH&S) management systems เป็นแนวทาง และอาศัยหลักการของระบบการจัดการตามอนุกรมมาตรฐาน มอก. 9000/ISO 9000 และมอก. 14000/ISO 14000 เพื่อให้ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเข้ากันได้กับระบบการจัดการอื่นๆ ขององค์กร อนุกรมมาตรฐาน มอก.18000 แบ่งออกเป็น 2 เล่ม คือมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย: ข้อกำหนด ตามมาตรฐานเลขที่ มอก.18001-2542 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ข้อแนะนำทั่วไปเกี่ยวกับหลักการระบบและเทคนิคในทางปฏิบัติ ตามมาตรฐานเลขที่มอก. 18004 วัตถุประสงค์ของมาตรฐานนี้ กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดทำระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขององค์กรและพัฒนาปรับปรุงระบบ

ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในด้านต่างๆ คือ ลดความเสี่ยงต่ออันตรายและอุบัติเหตุต่างๆ ของพนักงานและผู้เกี่ยวข้อง ปรับปรุงการดำเนินงานของธุรกิจให้เกิดความปลอดภัย และช่วยสร้างภาพพจน์ความรับผิดชอบต่อองค์กรต่อพนักงานภายในองค์กร ต่อองค์กรเอง และต่อสังคม

ภาพ 15 บรรยากาศการทำงานที่เน้นอาชีวอนามัยในโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า

ภาพ 16 บรรยากาศการทำงานที่เน้นอาชีวอนามัยในโรงงาน Jewelry

ภาพ 17 สถานประกอบการไทยส่วนใหญ่ผ่านการประเมินมาตรฐานสากล

สภาพการทำงานของสถานประกอบการในประเทศเวียดนามค่อนข้างยังล้าหลังและก่อให้เกิดการได้รับการเจ็บป่วยค่อนข้างสูง การเจ็บป่วยมีแนวโน้มสูงขึ้นถึง 30% ใน 2 ปีข้างหน้าโดยเฉพาะในกลุ่มแรงงานกรรมกรหรือ Blue Collar ซึ่งมีประสบกับอาการบาดเจ็บ ปัญหาการได้ยินและโรคปอดแม้ว่าความเสี่ยงเหล่านี้ง่ายต่อการป้องกัน แต่ส่วนใหญ่ก็ละเลย ยกตัวอย่างกรณีของ Nguyen Duc Phuong แรงงานชายอายุ 42 ปีทำงานในโรงงานที่เครื่องจักรเสียงดังมากเป็นเวลา 7 ปี เพิ่งมาทราบว่าประสาทหูถูกทำลาย เมื่อภรรยาเรียกแต่ไม่ได้ยินเสียง นอกจากกรณีดังกล่าวยังมีปัญหาด้านเกี่ยวกับโรคปอด “pneumoconiosis” เนื่องจากสถานที่ทำงานไม่ถูกสุขลักษณะ มีฝุ่นขนาดเล็กมาก ส่วนกลุ่มแรงงานในสำนักงานที่ นั่งเผชิญกับจอคอมพิวเตอร์นานกว่าวันละ 8 ชั่วโมงก็เสี่ยงกับการได้รับบาดเจ็บเช่นกัน เช่น โรคปวดหลัง ข้อมือเคล็ดยกได้เรียกว่าอาการ repetitive strain injury หรือ RSI แต่ปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้สามารถป้องกันได้ด้วย เช่นการใส่ผ้าปิดจมูกกันฝุ่น หรือใส่เครื่อง soundboud ป้องกันเสียงดังเกินในขณะทำงานที่ต้องนั่งทำงานเป็นเวลานานก็ควรหาที่นั่งที่เหมาะสมหรือมีการเคลื่อนไหวเป็นระยะ ๆ (Vietnam News 05-05-2008) อย่างไรก็ตาม ภายใต้กฎหมายคุ้มครองแรงงานของเวียดนาม สถานประกอบการจึงต้องจัดสวัสดิการโดยการให้ตรวจสุขภาพแรงงานประจำปี(ดังในภาพ 18)

ภาพ 18 แรงงานได้รับการ X-ray ปอด

แหล่งข้อมูล: Vietnam News, 2008 VNA/VNS Photo Nguyen Dan

กรณีเอดส์(AIDS) เราไม่อาจเพิกเฉยกับผลกระทบจากโรคเอดส์ที่มีต่อทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากโรคดังกล่าวได้แพร่เข้าไปในกลุ่มวัยทำงานและกำลังเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิต ก่อนอายุ 60 ปี เอดส์มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อกำลังแรงงานที่มีอยู่และแรงงานที่ได้รับการพัฒนา

มีการคาดการณ์ว่าราวร้อยละ 1.4 ของประชากรอายุ 15 และ 49 ปีติดเชื้อ HIV+ ในประเทศไทย และราวร้อยละ 0.9 ในเวียดนาม⁶ หรือเมื่อคำนวณจากประชากรทั้งสองประเทศจะเป็นปริมาณ ใกล้เคียงกันคือ 250,000 คนที่ติดเชื้อ ตัวเลขดังกล่าวเป็นเพียงตัวเลขประมาณการ ซึ่งเชื่อว่าเป็นตัวเลขที่ต่ำกว่าความเป็นจริง โดยเฉพาะในเวียดนามซึ่งมีความเข้าใจเกี่ยวกับโรคดังกล่าวช้ากว่าของไทยโดยเฉพาะในกลุ่มชนกลุ่มน้อยขาดความเข้าใจเรื่องโรคติดต่อผ่านการมีเพศสัมพันธ์

จากตาราง ข้อมูลจาก UNICEF down load เมื่อ 17/9/2007 ซึ่งให้เห็นว่าจากการที่ไม่สามารถตรวจหาเชื้อ HIV+ ได้ เนื่องจากมีกฎหมายคุ้มครอง จึงทำให้คาดการณ์ว่าในเวียดนามมีเด็กติดเชื้อจากแม่น้อยกว่าไทยกว่าสามเท่าตัว อย่างไรก็ตามการที่ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับปัญหา AIDS น้อยทำให้มีการเพิ่มปริมาณของผู้ติดเชื้อได้อย่างรวดเร็ว

⁶ - UNDP, 2006. Human Development Report.

ตาราง 13 ปริมาณเด็กที่ติดเชื้อจากแม่

ประเทศ	การติดเชื้อจากแม่ จำนวนประมาณการจำนวนคนที่อยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อ(หน่วยเป็นพัน)			
	2005 (ประมาณ)	2005 ประมาณ(ขั้นต่ำ)	2005 ประมาณ(ขั้นสูง)	สตรีอายุ (15+) 2005
ไทย	580	330	920	220
เวียดนาม	260	150	430	84

Source: http://www.unicef.org/statistics/index_step1.php

Download เมื่อ 17/9/2007

ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นที่น่าสนใจ อย่างน้อยคนไทยราวครึ่งล้านเสียชีวิตเนื่องจากโรคเอดส์ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ซึ่งเป็นวัยแรงงาน การที่สมาชิกในครอบครัวที่เป็นวัยแรงงานเจ็บป่วยมีผลทำให้สมาชิกคนอื่น ๆ ต้องทำงานหนักขึ้นหรือไม่ก็ไม่สามารถออกไปทำงานได้เพราะต้องกลายเป็นผู้เฝ้าดูแลคนป่วยแทน สถิติการเสียชีวิตของชาวเวียดนามไม่เป็นที่เปิดเผย แต่คาดว่าน่าจะมีปริมาณน้อยกว่าของไทยเนื่องจากรัฐบาลมีกฎหมายควบคุมโรงแรมชั่วคราว ไม่มีช่องโสเภณี ควบคุมหอพักนักศึกษาและห้ามมิให้มีร้านอาหารที่ให้บริการทางเพศแอบแฝง เราจึงสามารถสังเกตเห็นหนุ่มสาวที่จักรยานไปมาและจอดคุยกันแถวสวนสาธารณะเท่านั้น อย่างไรก็ตามจากการสนทนากับเจ้าหน้าที่อนามัยส่วนใหญ่ขาดความรู้เกี่ยวกับเอดส์และต้องมาเรียนรู้จากประเทศไทย

ประเทศไทยเริ่มได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1983 แต่ประเทศไทยก็ประสบความสำเร็จในการป้องกันและการแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว โดยการให้ข้อมูลกับประชาชนและกำหนดนโยบายการป้องกัน แม้ในขณะที่เวียดนามเริ่มสนใจปัญหาของเอดส์ว่ามีความสำคัญและเข้าร่วมโครงการระหว่างประเทศเพื่อตรวจหาผู้ติดเชื้อ แต่เจ้าหน้าที่ของเวียดนามยังขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดประสบการณ์ ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากต่างประเทศ บุคลากรทางการแพทย์ขาดพื้นฐานการรักษาเยี่ยวยาโรคเอดส์ ยิ่งกว่านั้นนโยบายการรักษาซึ่งต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง ต่างจากประเทศไทยที่ให้บริการอย่างทั่วถึง(ผู้ติดเชื้อ HIV+ เกือบทุกคนเข้าถึงบริการรักษา) ซึ่งในเวียดนามยังไม่มี ในภาพรวม แม้ว่าตัวเลขที่แสดงจำนวนผู้ติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทยดูจะเลวร้ายกว่าของเวียดนาม แต่ดูเหมือนว่าปริมาณดังกล่าวที่เกิดขึ้นในประเทศไทยถึงจุดสูงสุดในขณะที่สถานการณ์ในเวียดนามกำลังเริ่มต้นและอาจขยายตัวอย่างรวดเร็วในอนาคต

จากจุดของความต่างด้านสาธารณสุข(เอดส์)นี้ เป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นภายใต้โลกเสรี และอิสรภาพได้ส่งผลให้ประเทศไทยต้องสูญเสียวัยแรงงาน วัยเจริญพันธุ์ ที่อยู่ทั้งในวัยเรียน และกำลังทำงานซึ่งมีปริมาณน้อยอยู่แล้วให้ขาดแคลนลงไปอีก ได้สร้างความอ่อนแอให้กับ ครอบครัว ชุมชนและสถานพยาบาลที่ต้องมาดูแลคนป่วย และมีผลต่อภาคการผลิตอีกด้วย

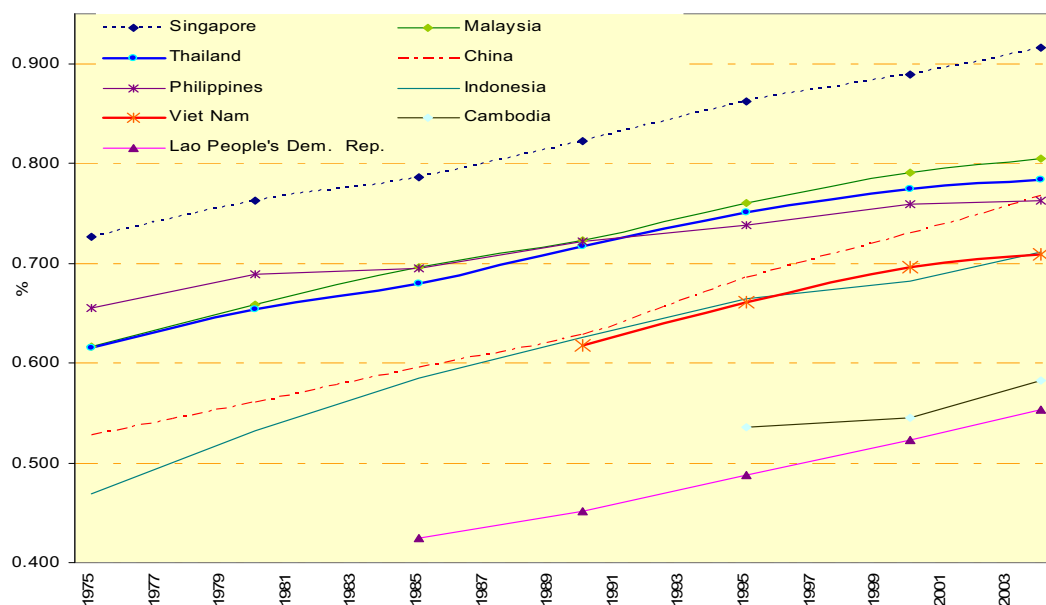
2.5 การเตรียมบุคลากรเข้าสู่ตลาดแรงงาน

2.5.1 การพัฒนามนุษย์ (Human Development)

ดัชนีชี้วัดการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index - HDI) สามารถสังเคราะห์ โดยจัดทำดัชนีชี้วัด ดัชนีชี้วัดนี้จัดทำขึ้นโดย UNDP ในปี ค.ศ. 1990 เพื่อให้เป็นตัวบ่งชี้ ของการพัฒนาที่มากกว่าแสดง GDP หรือ GDP ต่อหัว โดยการ in account aspects of life that are not rendered โดย GDP. HDI มี 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วย GDP/per head ใน purchase power parity (PPP) ซึ่งหมายความว่าค่าได้คำนวณตามสภาพที่แท้จริงในแต่ละ ประเทศ (real cost of life in each country) องค์ประกอบที่สองได้แก่ อายุไข (life expectancy) องค์ประกอบนี้ถูกนำมาใช้เนื่องจากได้บ่งชี้ถึงสุขภาพและสุขอนามัย และ องค์ประกอบตัวที่สามได้แก่ การศึกษาซึ่งรวมข้อมูลด้านการรู้หนังสือของผู้สูงอายุ (literacy of adult population) และอัตราการเข้าเรียนหนังสือของผู้ที่อยู่ในวัยเรียน นั่นคือ HDI จะบูรณาการกับเศรษฐกิจ สุขภาพ และตัวบ่งชี้พัฒนาการศึกษา (education development indicators⁷)

⁷ - For a detailed account of the HDI and of the calculation, see

แผนภูมิ 32 HDI เปรียบเทียบในประเทศกลุ่ม Southeast Asian และ China, 1990-2004

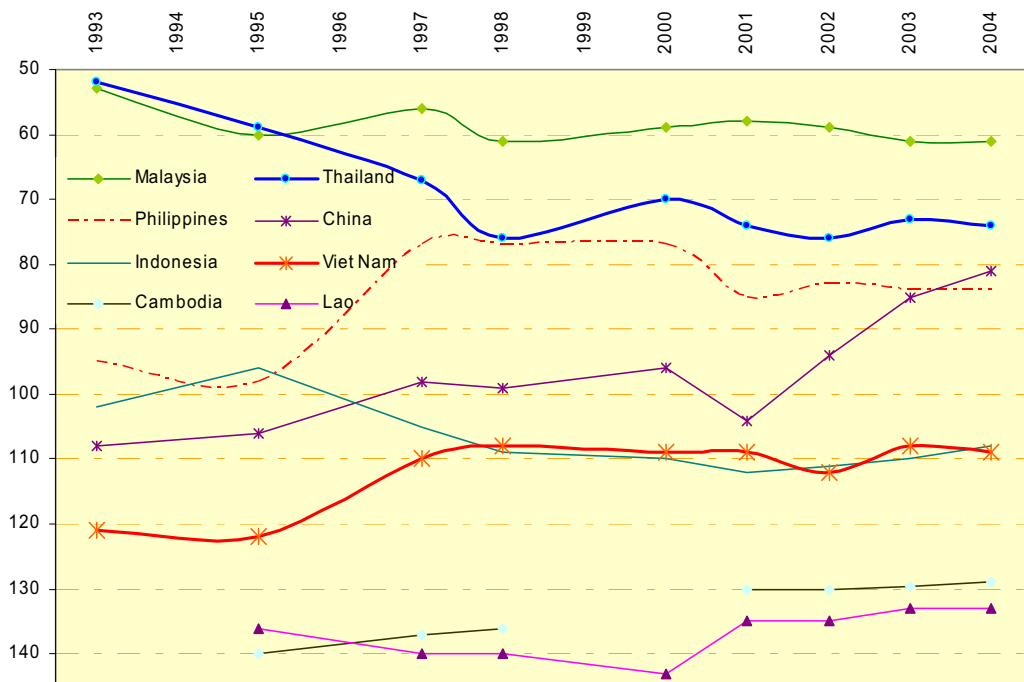

อันดับ HDI

ในปี ค.ศ. 2004 ประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับ HDI ที่ 74 ขณะที่ประเทศเวียดนามอยู่ในลำดับที่ 109 ต่ำกว่า Indonesia เล็กน้อย อย่างไรก็ตามทั้งสองประเทศถูกจัดอยู่ในลำดับ “medium human development” countries แต่ประเทศไทยถูกจัดอยู่ใน “upper medium” ขณะที่เวียดนามถูกจัดอยู่ใน “lower medium”

HDI ของประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับที่ 3 ของกลุ่มประเทศ ASEAN ตามหลัง Singapore และ Malaysia

แผนภูมิ 33 อันดับของ HDI ในกลุ่มประเทศ Southeast Asian และ China, 1993-2004

ตัวบ่งชี้ที่น่าสนใจคือความต่างอันดับของ GDP per capita และ HDI ถ้าความแตกต่างมีค่าเป็นลบ หมายความว่า human development มีค่าต่ำกว่าที่ควรจะเป็น (เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่มี GDP per head เท่ากัน) แต่ถ้าค่าความแตกต่างมีค่าเป็นบวก หมายความว่า human development สูงกว่าเมื่อเทียบกับ economic resources ในปี ค.ศ. 2004 ประเทศไทยถูกจัดอันดับต่ำกว่า GDP per head 9 ชั้น ในขณะที่ประเทศเวียดนามถูกจัดสูงกว่า GDP per head 12 ชั้น ประเทศไทยถูกจัดอันดับที่ 65 in GDP per head ส่วนเวียดนามอยู่อันดับที่ 121 จึงแน่ชัดว่าตัวบ่งชี้ของความแตกต่างระหว่างสองประเทศนี้คือด้านเศรษฐกิจมากกว่าด้านสังคม แม้ว่าจะดูเหมือนว่าเวียดนามจนกว่าไทยแต่เวียดนามก็มีสภาพบริการด้านสาธารณสุขและการศึกษาไม่ต่างจากประเทศไทย

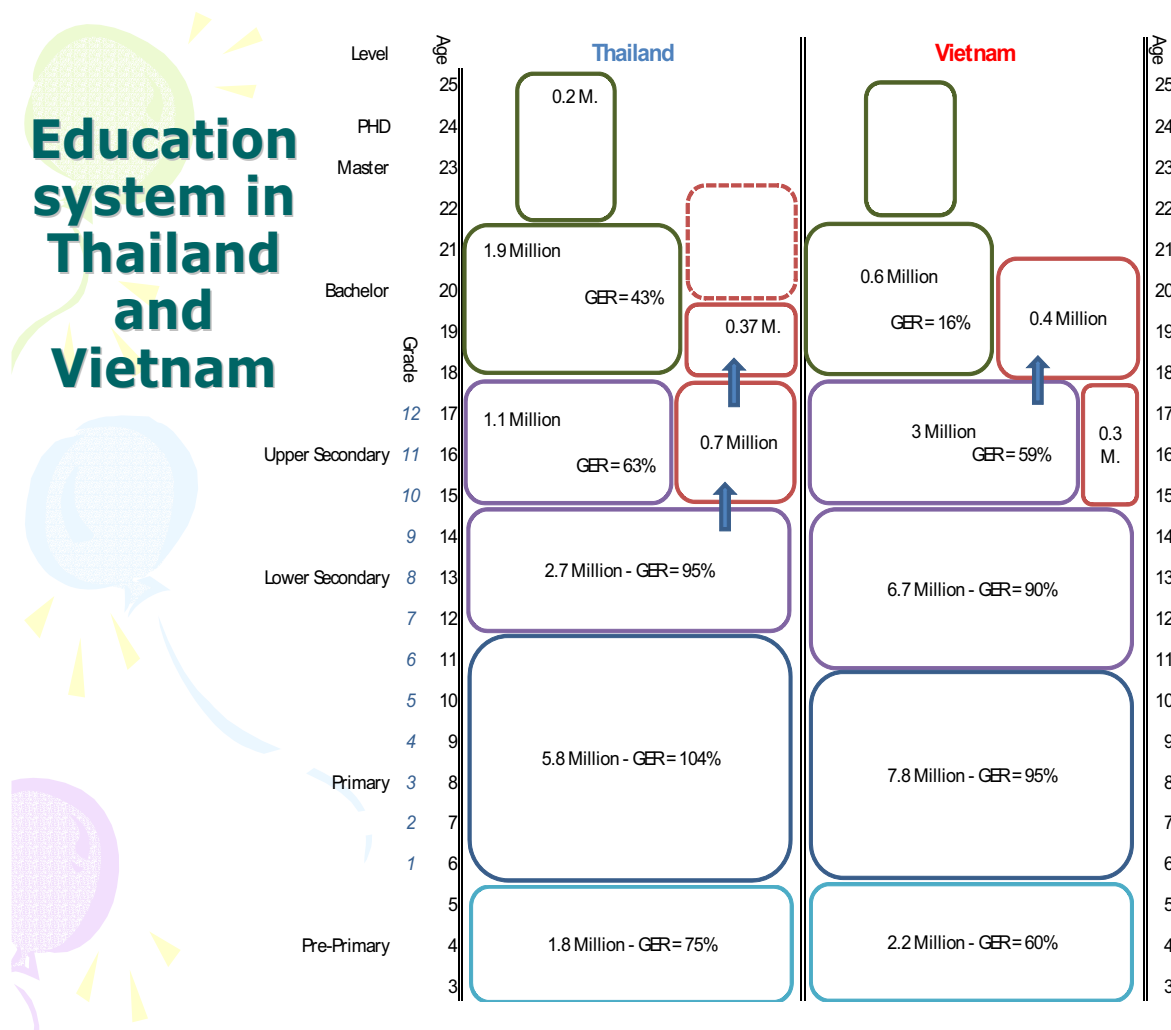
2.5 เปรียบเทียบสภาพการเตรียมบุคลากรเข้าสู่ตลาดแรงงานในช่วงปี ค.ศ .1980-2025

บทบาทของการศึกษาในการเตรียมศักยภาพแรงงาน (ตามแนวของปรัชญาการศึกษา) ความแตกต่างวิธีการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมในการเตรียมศักยภาพแรงงาน

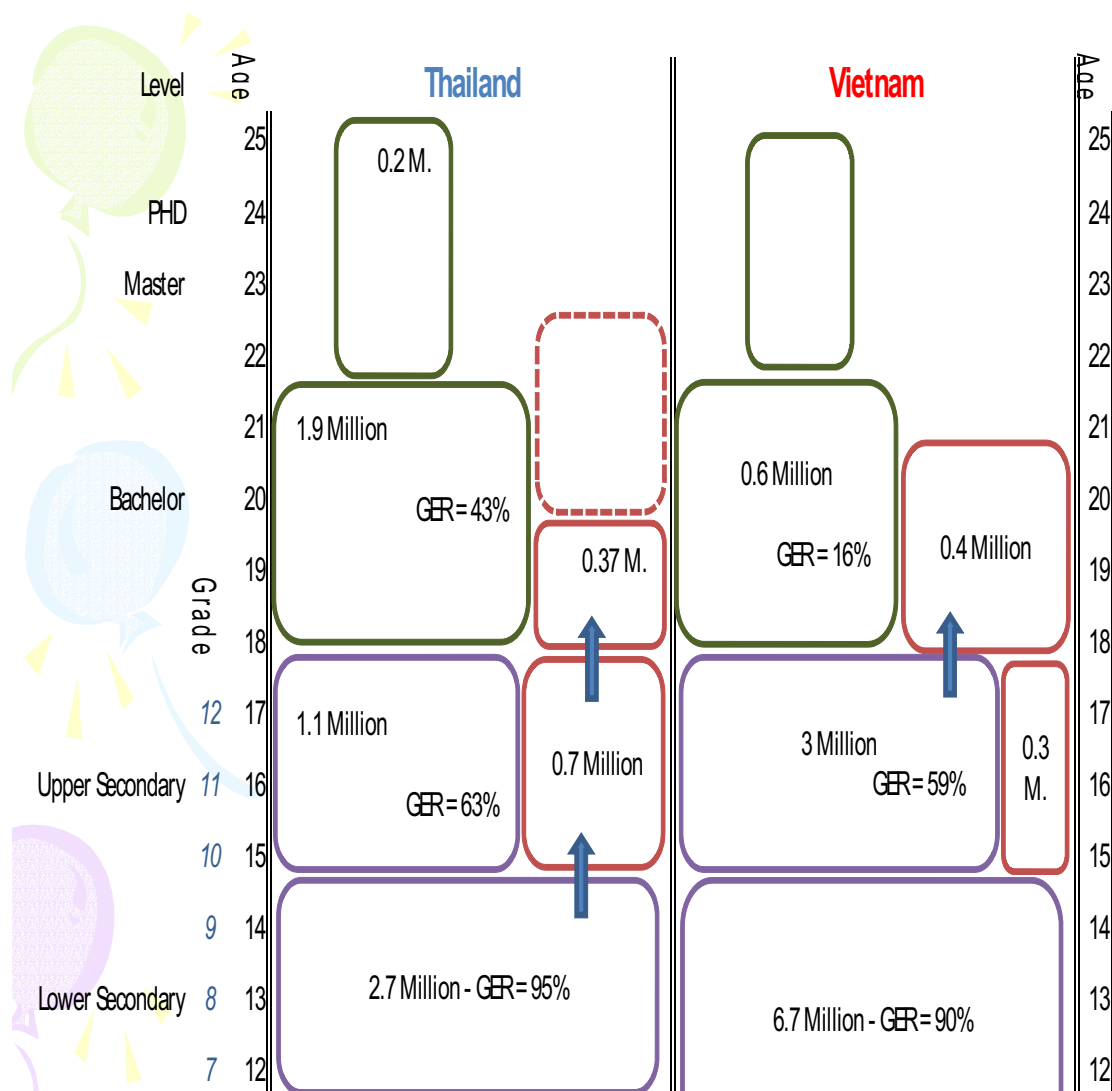
2.5.1 การจัดการศึกษาและระบบการฝึกอบรม

1) การจัดการศึกษา

แผนภูมิ 34 ระบบการศึกษาแสดงภาพจากประถมศึกษาขึ้นไป

แผนภูมิ 35 ระบบการศึกษาแสดงภาพจากมัธยมศึกษาขึ้นไป

จากแผนภูมิ 35 นักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นของไทยเรียนต่อสายอาชีพ(ปวช.) ปีละราว 700,000 คน โดยเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญราวร้อยละ 63 หรือ 1.1 ล้านคน ในขณะที่นักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นของเวียดนามเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญราวร้อยละ 59 หรือ 3 ล้านคนแต่เรียนต่อสายอาชีพ(ปวช.) ปีละราว 300,000 คน

นักเรียนที่เรียนต่อสายอาชีพ(ปวช.) ปีละราว 700,000 คนจะเรียนต่อระดับเทคนิคหรือ ปวส.ราว 370,000 คนและสามารถเรียนต่อถึงระดับปริญญาตรี โท หรือเอกได้ ในทางตรงกันข้าม นักเรียนเวียดนามที่เรียนจบสายอาชีพ(ปวช.) แล้วจะไม่สามารถเรียนต่อระดับเทคนิคหรือ

ปวส. ได้ แต่นักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนปลายราว 3 ล้านคน ราว 400,000 คนเข้าเรียนระดับเทคนิค(ปวส.) และสามารถสอบเข้าเรียนต่อระดับปริญญาตรีได้

2) สภาพการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังคน

จากแผนภูมิเส้นทางการเดินของการเรียนหรือการเตรียมบุคคลนั้น การเปรียบเทียบระหว่างการศึกษาไทยที่เกี่ยวข้องกับปริมาณการเข้าเรียนนั้นต้องใช้ข้อมูลเชิงสถิติที่มีความละเอียด เนื่องจากการเปรียบเทียบต้องทำในระดับชั้น และอายุ แต่เนื่องจากทั้งสองประเทศมีเกณฑ์ต่างกันและมีการเปลี่ยนแปลงตลอดมา การเปรียบเทียบในมิติกว้างจึงมีขีดจำกัด อัตราการเข้าเรียนในภาพรวมทั้งสองประเทศสามารถหาและคำนวณได้ (แม้ว่าเป็นการยากที่จะต้องปรับอนุกรมของอายุก็ตาม) ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ สังเกต เยี่ยมเยือนสถาบันการศึกษา และสถานประกอบการ

ภาพ 19 ห้องปฏิบัติการซ่อม ดูแลรถยนต์ในเวียดนาม

แหล่งข้อมูล: Hanoi University of Industry

ภาพ 20 ห้องปฏิบัติการเรียนการสอนอาชีวะในมหาวิทยาลัยในเวียดนาม

แหล่งข้อมูล: Hanoi University of Industry

ภาพ 21 กิจกรรมการเรียนการสอนใน Vocational School, Quang Ngai Province
เวียดนาม

แหล่งข้อมูล VNA/VNS Photo Thanh Long

ภาพ 22 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยของนักเรียนช่างยนต์ในวิทยาลัยเทคนิคของไทย

ภาพ 23 การฝึกอบรมตัดเย็บผ้า

แหล่งข้อมูล: Can Tho's women's vocational training centre. — VNA/VNS Photo Hoang Hai, 05-09-202007

ภาพ 24 สัมภาษณ์ผู้จัดการ ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ ไทย

ภาพ 25 การแข่งขัน การส่งเสริมการพัฒนาทักษะการทำงาน

ภาพ 26 ผลงานการกระตุ้น ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการทำงาน

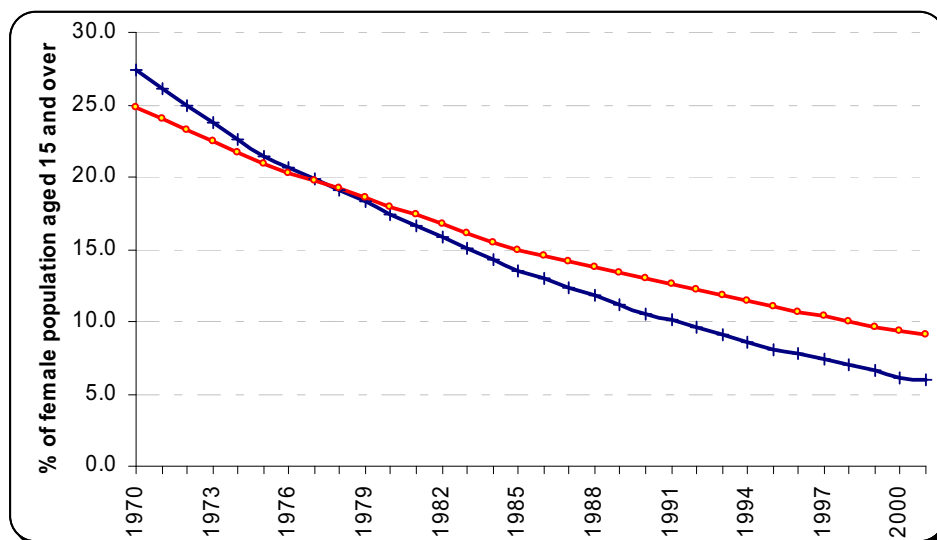
2.1) การรู้หนังสือ (Literacy)

แม้ว่าวัตถุประสงค์ของการศึกษามีหลายประการ แต่วัตถุประสงค์ข้อแรกคือให้ประชากรสามารถอ่านออกเขียนได้ ในประเทศที่ระบบการศึกษายัง young ตัวบ่งชี้ของความก้าวหน้าทางการศึกษาคืออัตราการอ่านออกเขียนได้ (literacy rate) โดยนับจากประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยสตรีนับเป็นกลุ่มเป้าหมายของตัวบ่งชี้

นับตั้งแต่ปี 1970s อาจกล่าวได้ว่าทั้ง 2 ประเทศประสบความสำเร็จ หากมองภาพรวมเพียงการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเท่านั้น ทั้งสองประเทศจัดได้ก่อนปี 1970s แต่ปัญหายังคงอยู่โดยเฉพาะในชนบทที่ห่างไกล

ในปี 1970 อัตราการไม่รู้หนังสือ (illiteracy) ของสตรีวัยผู้ใหญ่ (adult women) ของไทยสูงกว่าของเวียดนาม อัตราการไม่รู้หนังสือดังกล่าวของไทยลดลงได้รวดเร็วกว่าเวียดนามเมื่อเด็กๆ ได้ย่างเข้าสู่อายุ 15 ปี ได้เข้าไปแทรกอยู่ในกลุ่มผู้ที่ไม่รู้หนังสือ อัตราการไม่รู้หนังสือจึงลดลงอย่างต่อเนื่อง ในกรณีประเทศไทย วัยหนุ่ม (younger generation) จะมีการศึกษาดีกว่าเวียดนามและ/หรือกลุ่มสูงอายุมีการศึกษาน้อยกว่า relatively less educated (หรือเกือบอ่านออกเขียนได้) กว่าในเวียดนาม ดังนั้น ความก้าวหน้าทางการศึกษาของไทยเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีเพียงราวร้อยละ 6 ของสตรีวัยผู้ใหญ่ไม่รู้หนังสือ

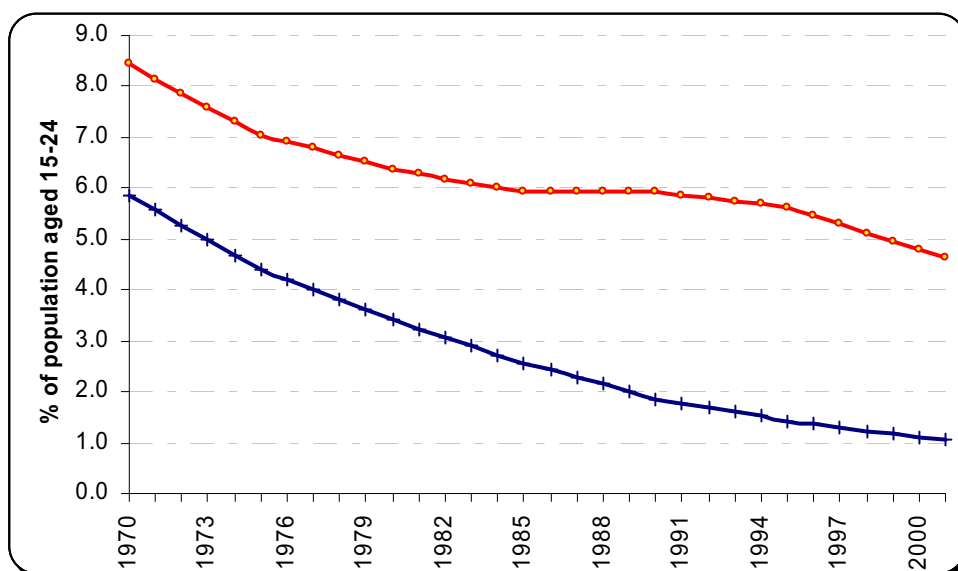
แผนภูมิ 36 อัตราการไม่รู้หนังสือสตรีผู้ใหญ่ 1970-2001

แหล่งข้อมูล : World Bank, World Bank Indicators of Development.

จากแผนภูมิ ตัวบ่งชี้ได้แสดงให้เห็น legacy ของระบบการศึกษาในอดีต เนื่องจากผู้ไม่รู้หนังสือส่วนใหญ่คือผู้สูงอายุคนรุ่นก่อน(old generations)

แผนภูมิ 37 อัตราการไม่รู้หนังสือกลุ่มวัยรุ่น (อายุ15-24 ปี) 1970-2001

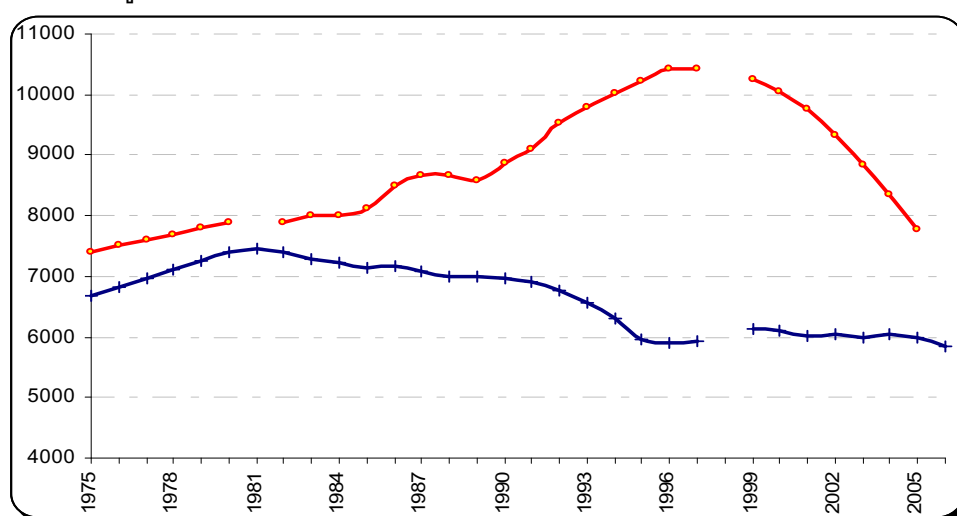
จากข้อมูลที่กล่าวข้างต้นนับว่าเป็นจุดอ่อนของเวียดนามเนื่องจากราว 1 ใน 20 ของผู้ใหญ่ (young adult) ยังไม่รู้หนังสือ (illiterate) สำหรับประเทศไทยปริมาณการไม่รู้หนังสือของผู้ใหญ่ลดลงอย่างรวดเร็วและปัจจุบันไม่นับว่าเป็นปัญหา นั้นหมายความว่าระบบการศึกษา

ไทย เข้าสู่ระดับสากล (เด็กทุกคนเข้าเรียนประถมศึกษา) ซึ่งเวียดนามยังไม่สามารถทำได้ เนื่องจากชนกลุ่มน้อยส่วนใหญ่อาศัยในชนบทห่างไกลหรือยอดดอยไม่มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาได้

2.2) การเข้าเรียน (Enrolment)

ทั้งสองประเทศในภาพรวมประสบความสำเร็จในช่วงปี 1980s⁸ แต่มีการเปลี่ยนแปลงตามจำนวนประชากรที่เปลี่ยนไป การลงทะเบียนเรียนในระดับประถมศึกษาเริ่มลดลงในช่วงเริ่มต้นปี 1990s แต่ในเวียดนาม การลดลงเกิดขึ้น 15 ปีหลังจากไทย

แผนภูมิ 38 ปริมาณเข้าเรียนชั้นประถมศึกษา (หน่วยเป็นพัน) 1975-2006

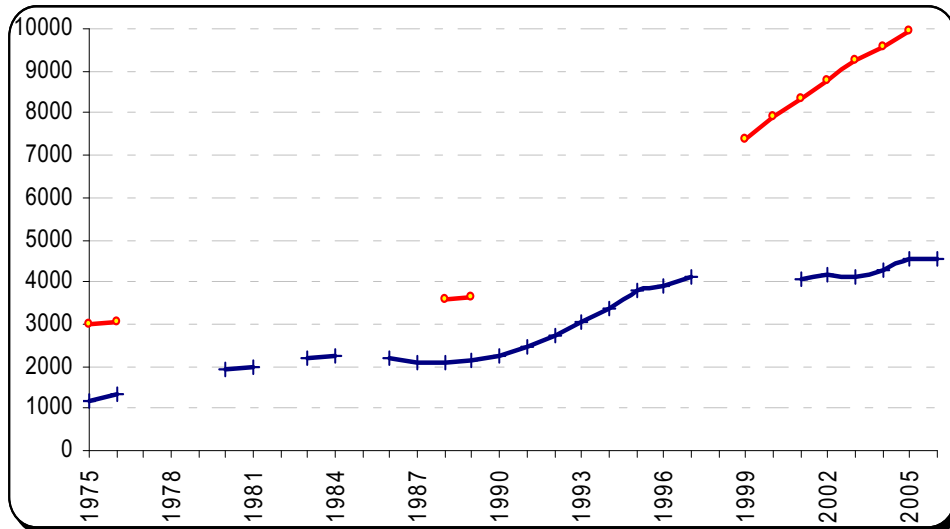
แหล่งข้อมูล : UNESCO and CELS

สำหรับระดับมัธยมศึกษาทั้งสองประเทศมีปริมาณนักเรียนเข้าเรียนน้อยลงจนถึงปลาย 1980s โดยประเทศไทยกำหนดให้การศึกษาภาคบังคับถึงมัธยมศึกษาตอนต้นได้กระตุ้นให้การมีนักเรียนมัธยมศึกษามากขึ้นไม่เพียงแต่มัธยมศึกษาตอนต้นแต่มีผลถึงการเข้าเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษาด้วย ภายในเพียง 10 ปี(จาก 1987-1997) จำนวนนักเรียนเพิ่มเป็นสองเท่าตัวจาก 2 เป็น 4 ล้าน ในเวียดนามการขยายตัวนักเรียนระดับมัธยมศึกษายังคงสูง แม้ว่า it had been quite hectic decades before ในตอนปลายปี 1980s ปริมาณการเข้าเรียนมัธยมศึกษาลดลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากรัฐบาลเรียกเก็บค่าเล่าเรียน จากปี 1990 เป็นต้นไปการเข้าเรียนมัธยมศึกษาได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากราว 3 ล้านคนในปี 1990 เพิ่มขึ้นเป็น 10 ล้านคนในปี 2005 หรือเทียบได้ราว 12% ของประชากรทั้งหมด และหาก

⁸ - In both countries, some remote areas still lack schools or teachers. These areas are inhabited by minorities whose mother tongue is not the official language (see UNESCO reports).

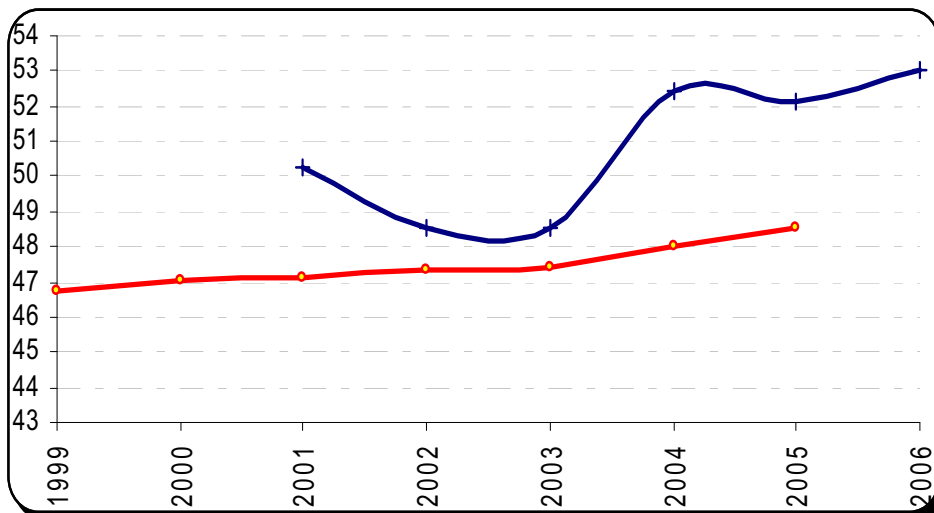
เปรียบเทียบกับประเทศไทยในช่วงนั้นการเข้าเรียนมัธยมศึกษาเทียบได้ราว 6% เท่านั้น จากตัวเลขจึงกล่าวได้ว่าสูงมากในเวียดนาม

แผนภูมิ 39 ปริมาณเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา (หน่วยเป็นพัน) 1975-2006

แหล่งข้อมูล: UNESCO

แผนภูมิ 40 อัตราส่วนที่เพศหญิงเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา 1999-2006

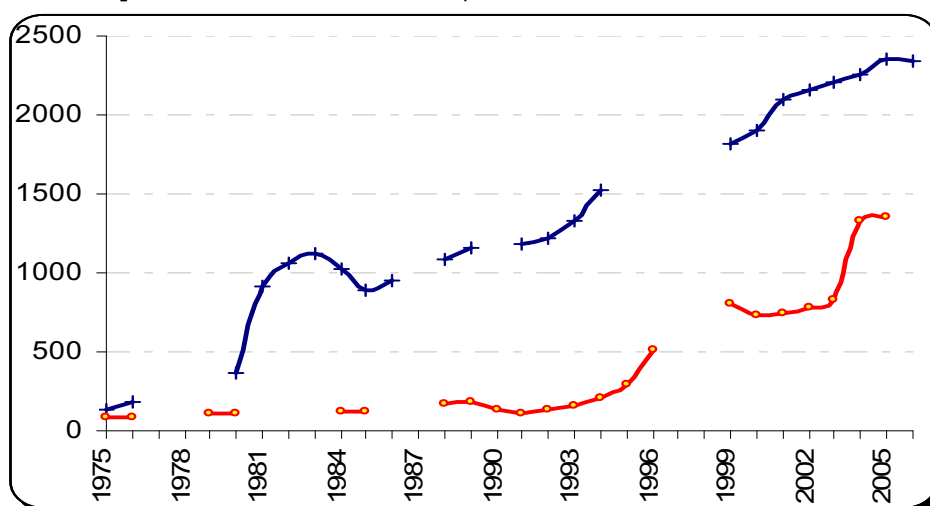

แหล่งข้อมูล : UNESCO

การตรวจสอบว่ามีปริมาณผู้เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาค่อนข้างยากโดยเฉพาะเมื่อต้องเปรียบเทียบระหว่างประเทศ เนื่องจากในประการแรก อายุของผู้ที่เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาในแต่ละประเทศไม่ตรงกัน(เช่นจำนวนปีของหลักสูตรที่เรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาแตกต่างกันเริ่มจาก 9 - 13 ปี) แต่ก็มีเปลี่ยนแปลงเป็นระยะ ๆ ประการที่สอง

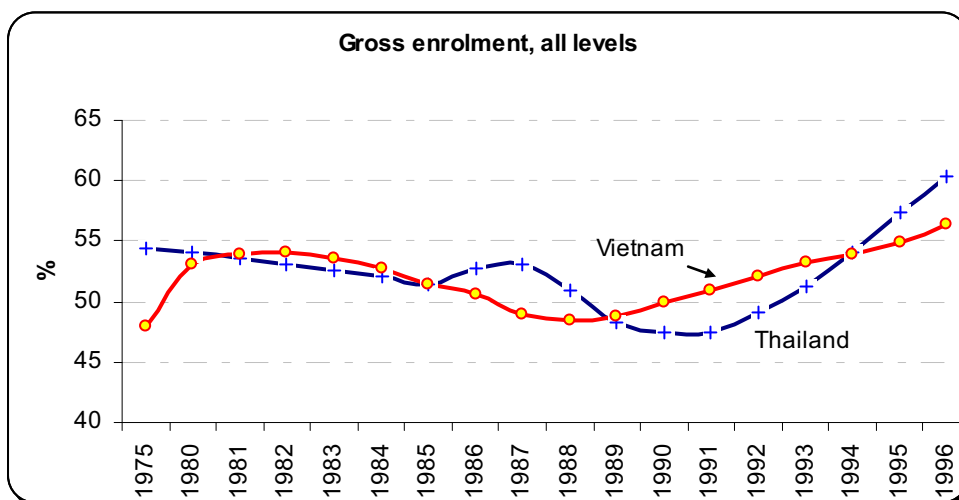
การเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนอาจไม่จบมัธยมศึกษาในระบบ ซึ่งวิธีการดังกล่าวจึงไม่อาจเปรียบเทียบกับประเทศอื่นที่รับผู้สำเร็จการศึกษาในระบบ ตัวอย่างเช่น ประเทศไทยมหาวิทยาลัยเปิดรับนักเรียนเข้าเรียนนับแสนคน ในจำนวนนั้นจบจากการศึกษานอกระบบค่อนข้างสูง **ประการที่สาม** สถาบันการศึกษาเอกชนทั้งในเวียดนามและในประเทศไทยจัดการเรียนการสอนที่เอื้อกับผู้ใหญ่ซึ่งไม่น่าจะเรียกว่าเป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ผลสุดท้ายทำให้คนจำนวนมากที่เป็นแรงงานเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาและถูกนับว่าเป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จึงเป็นการยากที่จะจำแนกระหว่างอุดมศึกษาที่จัดให้กับนักศึกษาในวัยเรียน และการจัดการศึกษาเพื่อฝึกอบรมให้กับผู้ใหญ่ (adult training) ซึ่งสถิติที่ระบุจำนวนนักศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งสองประเทศไม่ได้จำแนกไว้แต่อย่างใด

แผนภูมิ 41 ปริมาณเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา (หน่วยเป็นพัน) 1975-2006

แหล่งข้อมูล : UNESCO

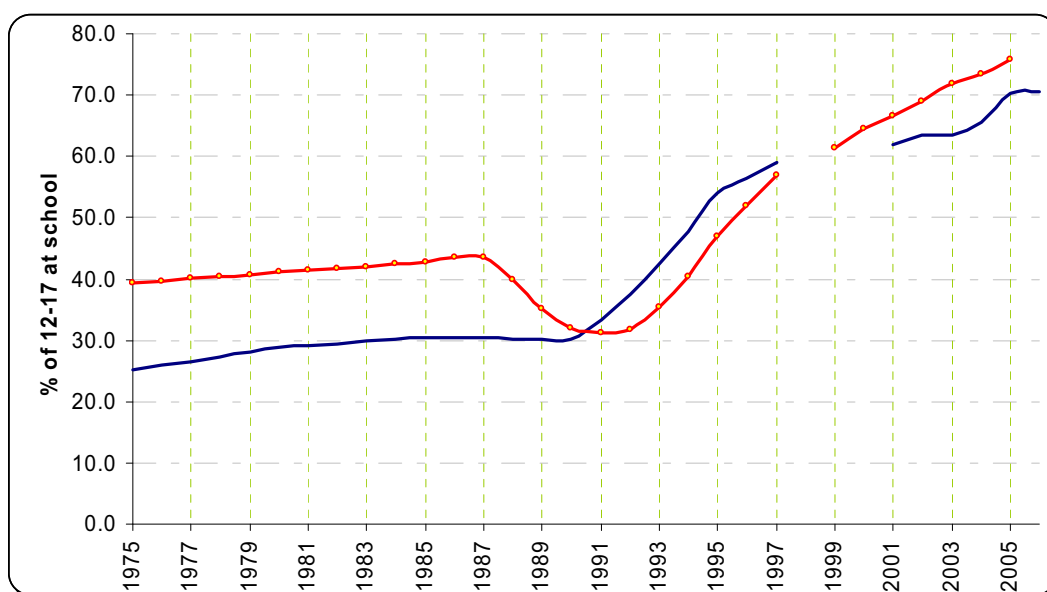
แผนภูมิ 42 อัตราส่วนเข้าเรียนทั้งหมดทุกระดับ 1975-2006

แหล่งข้อมูล: UNESCO,

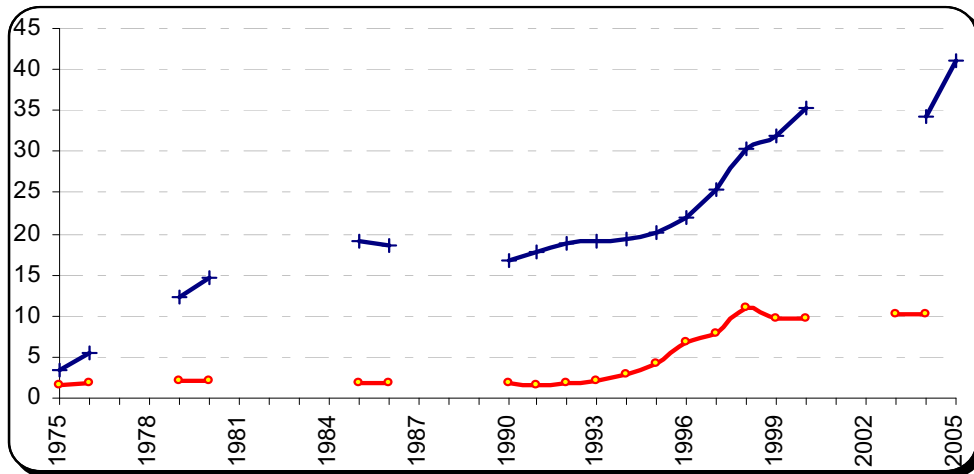
http://www.uis.unesco.org/en/stats/statistics/indicators/i_pages/IndGERPriSecTer.asp

แผนภูมิ 43 อัตราส่วนการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด 1975-2006

แหล่งข้อมูล: UNESCO, varied data (incomplete and not homogenised data)

แผนภูมิ 44 อัตราส่วนการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษาทั้งหมด 1975-2005

แหล่งข้อมูล: World Bank, World Bank Indicators of Development.

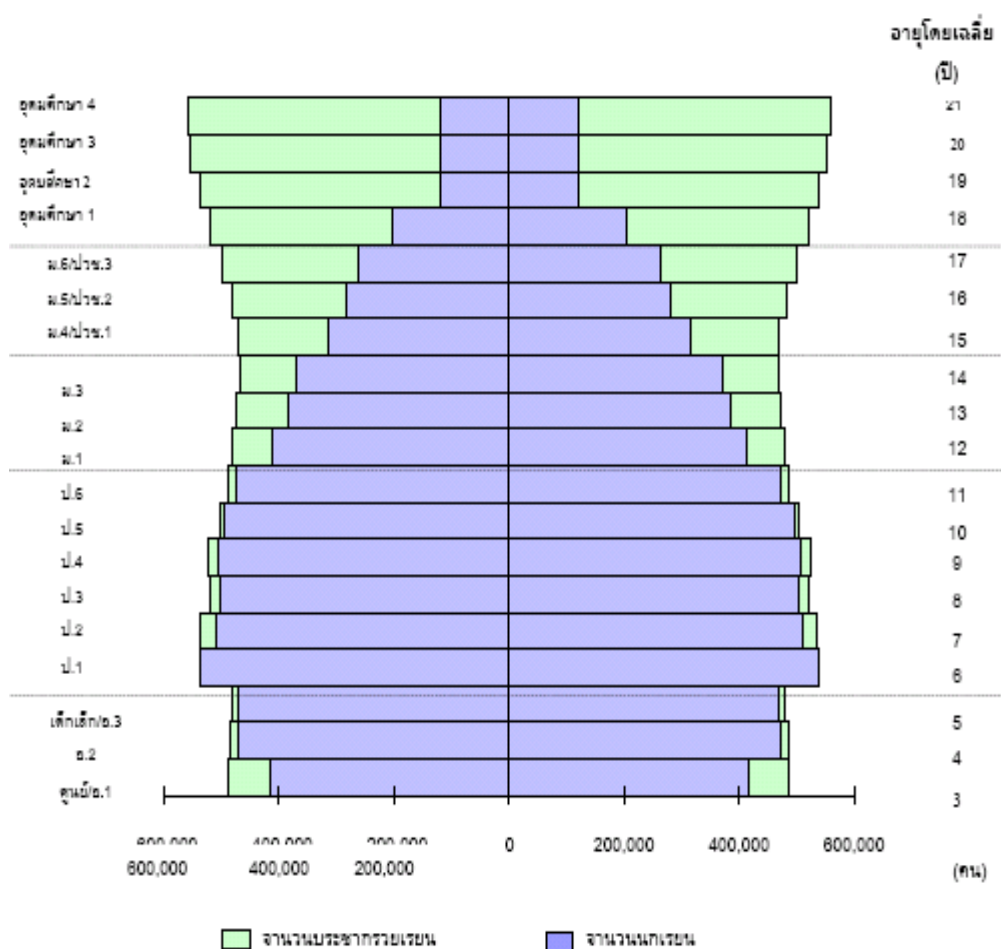
อัตราการยังคงเรียนอยู่(ตัวบ่งชี้ของประสิทธิภาพ) เช่นการเรียนต่อในระดับประถมปีที่ 5,7,9,12(แต่ขึ้นอยู่กับระบบการศึกษาของแต่ละประเทศและช่วงเวลา) การคงอยู่ของจำนวนนักเรียนปีที่ 1 ในระดับมัธยมศึกษาเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนปีสุดท้ายระดับประถมศึกษา จำนวนนักเรียนปีแรกของระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียนปีสุดท้ายของมัธยมศึกษาตอนต้น การคงอยู่ของจำนวนนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา การศึกษาระดับอุดมศึกษา เปรียบเทียบกับ จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาหรือจำนวนนักเรียนอาชีวศึกษา

ภาพ 27 ห้องเรียนระดับมหาวิทยาลัยในเวียดนามเป็นไปอย่างเรียบง่าย

แหล่งข้อมูล: Phuong Dong University

แผนภูมิ 45 ประชากรไทยวัยเรียนและที่เป็นนักเรียนจำแนกตามอายุ 2001

ที่มา : ตาราง 1

หมายเหตุ 1 ไม่รวมนักศึกษาเอกระบอบโรงเรียนและการศึกษาของสงฆ์และคฤหัสถ์

2 ระดับอุดมศึกษา ไม่รวมอุดมศึกษาของรัฐประเภทไม่จำกักรับและระดับสูงกว่าปริญญาตรี

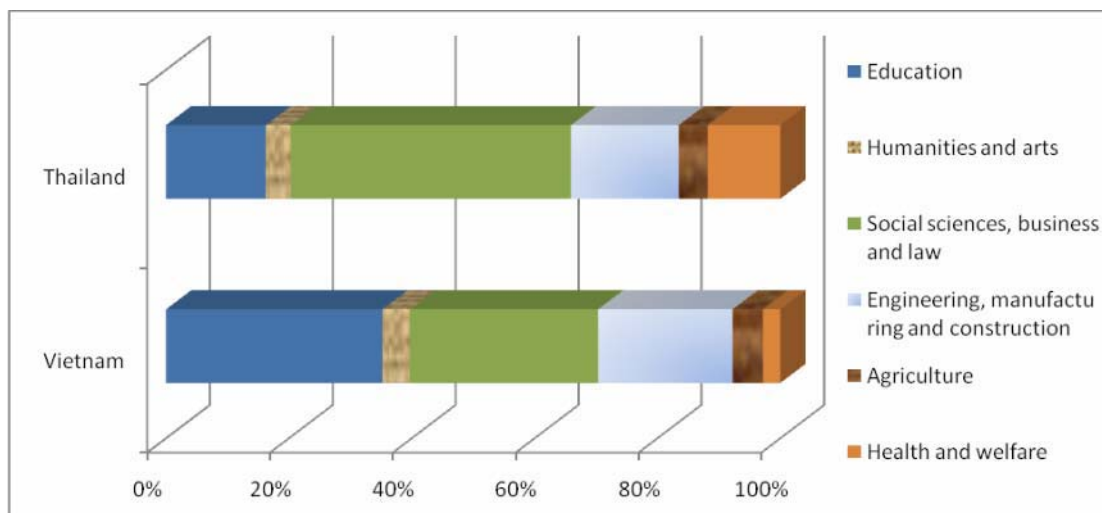
3 ระดับอุดมศึกษา ปีที่ 2, 3 และ 4 ใช้ค่าเฉลี่ยเนื่องจากไม่สามารถแยกนักศึกษาชายชั้น

2.3 การสำเร็จการศึกษา

นับเป็นการยากที่จะเปรียบเทียบข้อมูลทั้งสองประเทศ จากแผนภูมิข้างล่าง Grouping in ISCED fields อาจแตกต่างกัน และข้อมูลที่ได้ก็เป็นปีที่แตกต่างกัน จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งหมดมีความใกล้เคียงกันทั้งสองประเทศ จบการศึกษาปีละ 180,000 คน สำหรับประเทศไทย ผู้สำเร็จการศึกษารวมมหาวิทยาลัยเปิด (ร้อยละ 31 สำเร็จการศึกษารวมมหาวิทยาลัยรามคำแหงและสุโขทัยธรรมมาธิราช) และร้อยละ 28 จากมหาวิทยาลัยเอกชน (จากมหาวิทยาลัยเหล่านี้ เราไม่มีข้อมูลที่จำแนกรายสาขาวิชา) ดังนั้นร้อยละ 41 สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ และสัดส่วนนี้อาจลดลง

สำหรับเวียดนาม ข้อมูลที่ได้รับค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะไม่มีข้อมูลที่จำแนกการสำเร็จ การศึกษาทั้งการศึกษาระดับต่างๆ ประเภทของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่ให้ วุฒิบัตร

แผนภูมิ 46 การสำเร็จการศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา

แหล่งข้อมูล: Vietnam, UNESCO, year 2005; Thailand: Statistical Year Book 2004, applies to year 2001

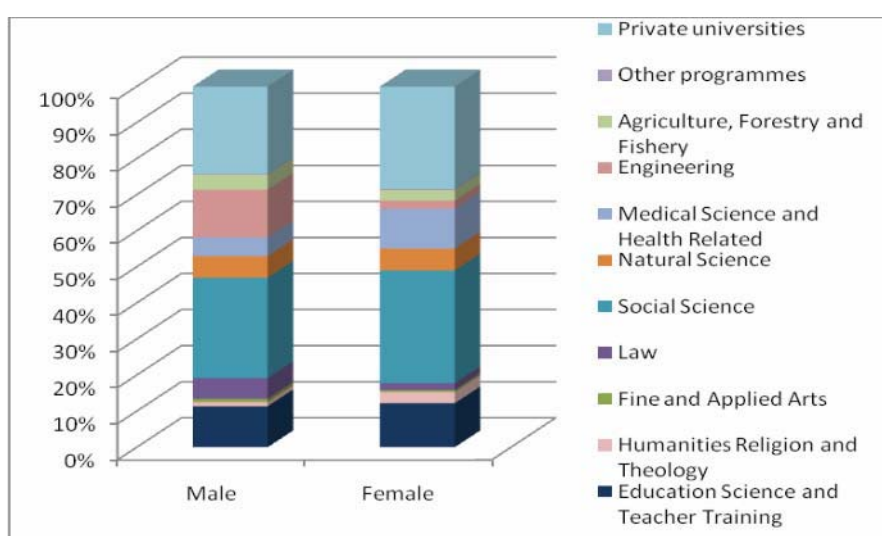
1 ใน 3 ของผู้สำเร็จการศึกษาจากเวียดนาม เรียนด้านวิทยาศาสตร์และฝึกหัดครู เนื่องจากเป็นเป้าหมายของรัฐบาลที่จะสนับสนุนให้นักเรียนเรียนด้านวิทยาศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมให้เป็นผู้ผลิตเทคโนโลยีหรือเป็นประเทศอุตสาหกรรมเทคโนโลยีก้าวหน้า และเมื่อนักเรียนที่เข้าแข่งขันวิชาการโอลิมปิกและสามารถคว้าเหรียญทองได้ รัฐบาลจะปะคมข่าวในรูปแบบต่าง ๆ และให้กำลังใจนักเรียนอย่างมาก เวียดนามยังคงอยู่ในกระบวนการสร้างหรือขยายระบบการศึกษา และยังมีความต้องการทั้งปริมาณครู จำนวนโรงเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์การเรียนการสอนอีกมาก ครูต้องทำงานหนักเนื่องจากโรงเรียนจำนวนมากต้องจัดการเรียนการสอน 2 ผลัด เนื่องจากปริมาณนักเรียนมีมากกว่าความสามารถในการจัดการเรียนการสอนผลัดเดียว ในขณะที่ประเทศไทย ในช่วงเวลานับศตวรรษที่ผ่านมา จำนวนประชากรและระบบการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงและขยายอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันปริมาณความต้องการครูลดความสำคัญลง โรงเรียนจำนวนมากปิดตัวลงหรือมีนักเรียนต่ำกว่า 100 คน

ในประเทศไทยนักเรียนส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสังคมศาสตร์ กฎหมายและบริหารธุรกิจ ร้อยละ 46 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด(ไม่รวมมหาวิทยาลัยเอกชน) ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสาขาดังกล่าวมีเพียงร้อยละ 31 ในเวียดนามผู้ที่สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง ในประเทศไทยร้อยละ 58 ของนักศึกษาหญิงเรียนด้านสังคมศาสตร์ (ไม่รวมกฎหมาย) ซึ่งเป็นชายเพียงร้อยละ 42 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

ด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์มีปริมาณสูงในเวียดนาม แต่จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์มีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าวในประเทศไทยเนื่องจากสถาบันอุดมศึกษายังขาดความพร้อมทั้งในด้านผู้สอน facilities ที่จะผลิตบุคลากรดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีจำนวนเพียงพอ

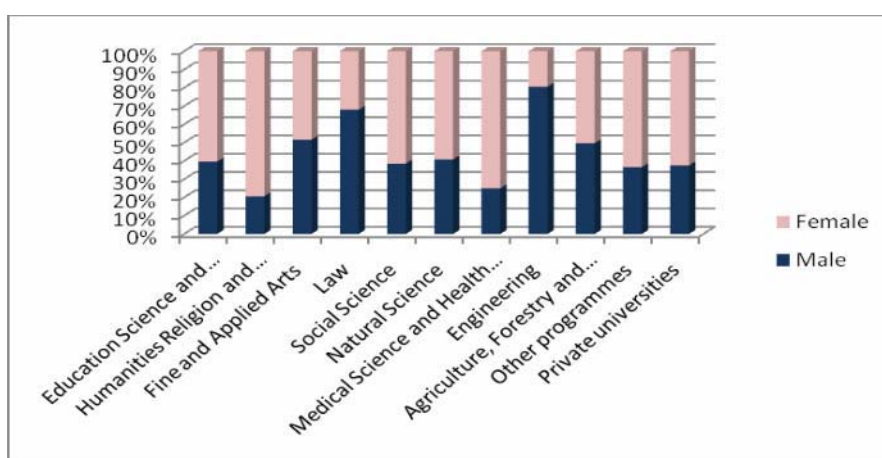
ในประเทศไทยร้อยละ 57 ของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเพศหญิง (ส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี) ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 42 ในเวียดนาม

แผนภูมิ 47 การจำแนกบัณฑิตไทยจำแนกตามสาขาวิชาและเพศ 2002

แหล่งข้อมูล: Statistical Year Book 2004, from Commission on Higher Education, Ministry of Education

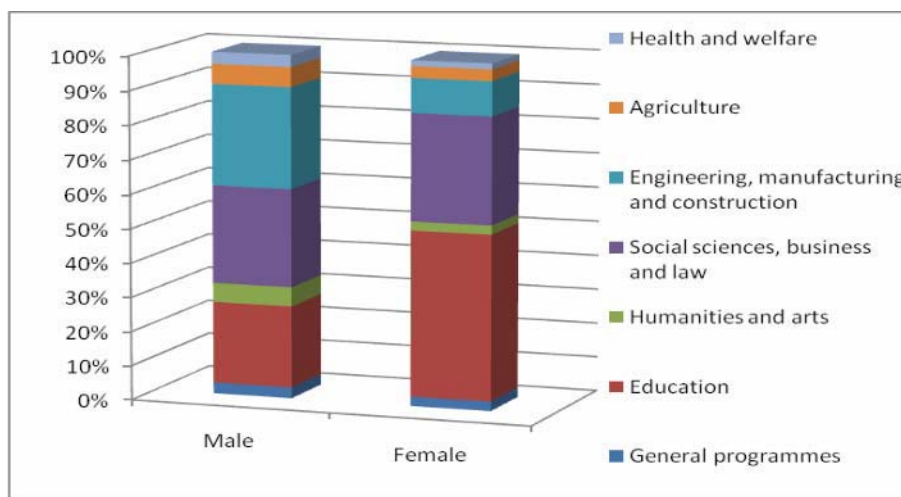
แผนภูมิ 48 ร้อยละของบัณฑิตไทยจำแนกตามเพศและสาขาวิชา 2002

แหล่งข้อมูล: Statistical Year Book 2004, from Commission on Higher Education, Ministry of Education

จากแผนภูมิ 48 จะเห็นได้ว่าสาขาวิชาที่มีนักศึกษาเข้าเรียนจำนวนมากได้แก่ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ผู้ที่เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงเกือบทุกสาขาวิชา ยกเว้นสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ กฎหมายและศิลปะส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ปริมาณของนักศึกษาหญิงเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีปริมาณมากกว่านักศึกษาชาย

แผนภูมิ 49 การจำแนกบัณฑิตเวียดนามจำแนกตามสาขาวิชาและเพศ 2005

แหล่งข้อมูล: UNESCO, ปี ค.ศ. 2005

จากแผน 49 ภูมิสาขาวิชาการศึกษาที่มีผู้เข้าเรียนสูงสุดของเวียดนามเพศชายคือ วิศวกรรมศาสตร์และการก่อสร้าง รองลงไปที่คือสาขาสังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจและกฎหมาย และการศึกษาในลำดับรองลงไป ในขณะที่เพศหญิงให้ความสนใจเรียนด้านการศึกษามากที่สุด และรองลงไปที่คือสาขาสังคมศาสตร์ บริหารธุรกิจและกฎหมาย

2.4 การศึกษานอกระบบ (Non Formal Education)

Mr. Pham Vinh Phuc, ผู้เชี่ยวชาญอาวุโส กรมการศึกษาต่อเนื่อง กระทรวงศึกษาธิการ และการฝึกอบรม ได้ให้สัมภาษณ์ประกอบการมอบเอกสาร และกล่าวว่า การศึกษานอกระบบของเวียดนาม มีเป้าหมายที่จะบรรลุในปี 2010 ประกอบด้วย

- พัฒนาการศึกษานอกระบบเพื่อขับเคลื่อนให้ชุมชนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (learning society) เพื่อส่งเสริมให้ทุกคน ทุกระดับ ทุกกลุ่มอายุและทุกที่ที่สามารถเรียนรู้ได้ ตลอดชีวิต (lifelong learning) ตามสภาพ สถานภาพของแต่ละคนและสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้เพื่อเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ

- ส่งเสริมและจัดการไม่รู้หนังสือ โดยเฉพาะกลุ่มวัยผู้ใหญ่ที่เป็นชาวเขา อยู่โดดเดี่ยวและห่างไกลชุมชนอื่น ๆ นอกจากนี้ให้ดำเนินการจัดการให้ความรู้หลังจากที่อ่านออกเขียนได้แล้วต่อไปเพื่อให้สามารถได้รับความรู้ถึงระดับมัธยมศึกษา สอดคล้องกับเลขานุการพรรคคอมมิวนิสต์ Nong Duc Manh(2007) ที่กล่าวว่าทำให้ประชากรทุกคนได้รับการศึกษาตามระบบเป็นงานที่จำเป็นที่สุดและเป็นงานของทุก ๆ ฝ่ายโดยเฉพาะชนกลุ่มน้อย เมื่อเข้าไปเรียนแล้วจะต้อง “สอนให้อ่านออกเขียนได้ สอนให้ทำงานได้และสอนให้เป็นประชากรที่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติ”

ภาพ 28 การเยี่ยมเยียนของผู้บริหารระดับสูงของประเทศกับชนกลุ่มน้อย

แหล่งข้อมูล : Vietnam News, 2008 at Ha Giang Ethnic Minority School

- ให้โอกาสแก่ผู้ที่กำลังทำงานได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น ได้รับการฝึกอบรม (retraining) โดยจัดหลักสูตรระยะสั้น เป็นช่วง ๆ หรือหลักสูตรปกติ พัฒนาทักษะความสามารถ เพื่อเพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้และเพื่อเตรียมพร้อมทักษะสู่การเปลี่ยนแปลงอาชีพ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนามาตรฐานการสอน การจัดการและส่งเสริมให้ข้าราชการส่วนกลางไปช่วยเหลือในระดับท้องถิ่น

กรมการศึกษาต่อเนื่อง (Continuing Education Department) เป็น subdivision of the system of education การศึกษาต่อเนื่องได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อราวนานกว่า 50 ปีที่ผ่านมาเพื่อฝึกอบรมและจัดการศึกษาให้แก่ผู้ไม่มีโอกาสเข้าเรียนตามปกติ เป้าหมายของการศึกษาต่อเนื่องคือส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ (learning society) ที่ให้โอกาสแก่ประชาชนทุกคน ทุกระดับได้ศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามความเหมาะสมของแต่ละคน

แต่ละกลุ่ม สนองต่อ socio-economic วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วัฒนธรรม ศิลปะ และส่งเสริมให้มีสติปัญญา ให้สามารถรองรับสังคมอุตสาหกรรมและความทันสมัย

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลเวียดนามได้กำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมเพื่อให้ประชาชนชาวเวียดนามหลุดพ้นจากความยากจนและการไม่รู้หนังสือ รัฐบาลเวียดนามถือว่าการศึกษาเป็นนโยบายสำคัญโดยเฉพาะเพื่อให้ผู้ใหญ่รู้หนังสือ ด้วยเหตุนี้ในช่วง กึ่งศตวรรษที่ผ่านมาการดำเนินงานได้ทำให้ชาวเวียดนามรู้หนังสือร้อยละ 95 จากเมื่อปี ค.ศ. 1945 มีผู้ไม่รู้หนังสือร้อยละ 90 ในปี ค.ศ. 2000 ประชากรในทุกจังหวัด(61 จังหวัด) ผ่าน มาตรฐานการรู้หนังสือและทุกคนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา

ในปัจจุบันระบบและรูปแบบการจัดที่มีอยู่ทั่วประเทศประกอบด้วย

- ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องระดับจังหวัด จำนวน 56 ศูนย์
- ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องระดับอำเภอจำนวน 494 ศูนย์
- จัดเป็นโรงเรียน 80 แห่ง
- จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ระดับชุมชน 1525 แห่ง
- ศูนย์เรียนภาษาต่างประเทศและศูนย์ข้อมูล จำนวน 550 แห่ง

เพื่อที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับแรงงาน การจัดการศึกษาทางไกลได้เริ่มดำเนินการมา ตั้งแต่ปี 1990 ในช่วงปี 1989-1990 มีนักศึกษาราว 38,800 คนลงทะเบียนแบบรับรู้บัตร (diploma-level open learning) อีก 6,000 คนเรียนแบบตอบโต้ (correspondence) และแบบ วีดิทัศน์ (videotape courses) นอกจากนี้ราวกว่า 700,000 เรียนแบบทางไกลผ่านวิทยุและ โทรทัศน์ นับถึงปัจจุบันเกือบทุกศูนย์การศึกษาต่อเนื่องระดับจังหวัดจัดการศึกษาแบบทางไกล มหาวิทยาลัยเปิดสองแห่ง ได้แก่ Hanoi Open University และ Ho Chi Minh Open Universityซึ่งตั้งเมื่อปี 1993 ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราว 10 แห่งจัดศูนย์การศึกษาทางไกลให้กับ นักศึกษาราว 80,000 คน

การศึกษาเพื่อปวงชนของเวียดนามในช่วงปี 2001-2010 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. จัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนเพื่อเตรียมก่อนเข้าเรียนประถมศึกษา
 - เด็กที่มีอายุ 5 ขวบราวร้อยละ 85 เตรียมก่อนวัยเรียนในปี 2005 และคาดว่าจะเพิ่มเป็นราวร้อยละ 95 ในปี 2010
2. การเข้าเรียนระดับประถมศึกษาตามเกณฑ์
 - เด็กที่มีอายุ 6 ขวบร้อยละ 85 – 100 เข้าเรียน ป. 1ในปี 2005
 - เด็กราวร้อยละ 80 จบชั้นประถมศึกษาเมื่ออายุก่อน 12 ปีในปี 2005 และจะเพิ่มเป็นร้อยละ 90-95 ในปี 2010 และคาดว่าจะร้อยละ 85-95 จะจบการศึกษา ระดับประถมศึกษาในปี 2010

3. เด็กที่มีอายุ 15-18 ปีจะเรียนจบ 9 ปี ดังนี้

- เด็กที่มีอายุ 15-18 ปีราวร้อยละ 80-85 จะเรียนจบ 9 ปี ในปี 2010
- คาดว่าเด็กราวร้อยละ 12-20 จะเรียนในระดับประถมศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ

4. การรู้หนังสือ

- ร้อยละ 95 ของผู้ใหญ่ที่มีอายุ 15-35 ปีเป็นผู้รู้หนังสือในปี 2005 และจะเพิ่มเป็นร้อยละ 98 ในปี 2010
- ร้อยละ 60-70 ของผู้ใหญ่อายุ 15-35 ปีจบการศึกษาหลักสูตร post-literacy programmes เทียบเท่ากับ ป. 5 ในปี 2001

แผนการปฏิบัติการศึกษาเพื่อปวงชนแห่งชาติ 2003-2015 (The National Education for All Action Plan 2003 – 2015) ได้กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ EFA ของเวียดนามว่า

- เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ 1: จากเชิงปริมาณสู่เชิงคุณภาพ
- เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ 2: ทุกคนจบประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น
- เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ 3: จัดให้ทุกคนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ 4: ให้ชุมชนมีส่วนร่วม - All for Education
- เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ 5: ระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพและมีการใช้ resource ร่วมกันและมีประสิทธิภาพ

1. กลุ่มเป้าหมาย 1: การดูแลและการศึกษาเด็กก่อนวัยเรียน (ECCE)

- จัดส่งเสริมให้เด็กอายุ 0-5 ขวบได้รับบริการ โดยเฉพาะให้กับชนกลุ่มน้อยและเด็กด้อยโอกาส
- เด็กทุกคนได้รับบริการการศึกษาก่อนวัยเรียนที่มีคุณภาพอย่างน้อย 1 ปีก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา

2. กลุ่มเป้าหมาย 2 : การประถมศึกษา

- จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและค่าใช้จ่ายไม่แพงให้กับเด็กทุกคน โดยเฉพาะเด็กชนกลุ่มน้อยเด็กหญิงและเด็กด้อยโอกาส
- ประกันว่าเด็กทุกคนจะจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา 5 ปี

3. กลุ่มเป้าหมาย 3 : มัธยมศึกษาตอนต้น

- ขยายการเข้าถึงการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นมีคุณภาพและค่าใช้จ่ายไม่แพงให้กับเด็กทุกคน โดยเฉพาะเด็กชนกลุ่มน้อย เด็กหญิงและเด็กด้อยโอกาส
- สร้างความเชื่อมั่นว่าเด็กทุกคนจะเรียนจบมัธยมศึกษาตอนต้น

4. กลุ่มเป้าหมาย 4 : การศึกษานอกระบบ

- ตั้งเป้าหมายว่าวัยรุ่น(อยู่ในกลุ่มอายุประถมและมัธยม)ที่ไม่ได้เรียนจะมีโอกาสเรียนจบชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น

- ตั้งเป้าหมายว่าผู้ใหญ่ทุกคน โดยเฉพาะสตรีและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสจะได้รับบริการเรียนหลักสูตรขั้นอ่านออกเขียนได้ที่มีคุณภาพฟรีและหลักสูตร post-literacy programmes และหลักสูตรการฝึกทักษะชีวิต (life skills programs) และการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาด้วย (Nong Duc Manh, 2007)

กลุ่มเป้าหมาย 4 หลักสูตรที่ดำเนินการประกอบด้วย

- หลักสูตรการเพิ่มพูนการรู้หนังสือและหลังการรู้หนังสือกับคนอายุต่ำกว่า 40 ปีให้กับชนกลุ่มน้อย และสตรี
- หลักสูตรเพื่อให้จบมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะคนจนและผู้ด้อยโอกาส
- หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องให้กับทุกชุมชนและอำเภอโดยเฉพาะที่อยู่ห่างไกลและผู้ด้อยโอกาส
- การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานอยู่ภายใต้ความเชื่อของ President Ho Chi Minh ที่ว่า **“หากหวังผลเพียงระยะเวลา 10 ปีจงปลูกต้นไม้ แต่หากหวังผลยืนยาวเป็น 100 ปีจงให้การศึกษาแก่คน”** ***“For the sake of ten years, we plant trees, For the sake of a hundred years, we must educate the people”.***

3. คุณภาพของผู้จบการศึกษาในระดับต่าง ๆ

การตรวจสอบคุณภาพของผู้จบการศึกษาอาจได้จากข้อมูลเชิงปริมาณโดยดูตัวเลข และตัวบ่งชี้ต่าง ๆ และตรวจสอบเชิงคุณภาพจากสื่อ ผู้ใช้ อัตราส่วนระหว่างจำนวนประกาศ รับเข้าทำงาน จำนวนผู้สมัครและจำนวนที่สอบผ่าน ผลการแข่งขันทักษะ วิชาการระหว่าง ประเทศ นอกจากนี้อาจได้จากนโยบายและการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่สามารถ อ้างอิงจากการจัดการเรียนการสอนในประเทศต่าง ๆ เป็นต้น

3.1) คุณภาพของการศึกษาและการฝึกอบรม

ตัวบ่งชี้ด้านคุณภาพ

จากข้อมูลในตาราง 14 การศึกษาของประเทศไทยหลังจากที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542(1999) มีผลทำให้การตกซ้ำชั้นถูกยกเลิกไป ในขณะที่ ประเทศอื่นๆ จำนวนตกซ้ำชั้นยังคงมีต่อไปและมีค่อนข้างมากในประเทศเวียดนาม เนื่องจาก ขาดแคลนครูและสถานที่เรียนเวียดนามจึงมีนโยบายเก็บค่าเล่าเรียนสูงขึ้นเป็นสองเท่าสำหรับ นักเรียนที่ตก ต้องเรียนซ้ำชั้น (<http://education.stateuniversity.com/pages/1676/Vietnam-Secondary-Education.html>) นักวิชาการจำนวนมากเห็นว่าการตกซ้ำชั้น มีผลดีอย่างน้อย 2 ประการคือ (1) จะทำให้นักเรียนเรียนด้วยความตั้งใจมากขึ้น (2) เป็นระบบการคัดกรอง นักเรียนที่เรียนอ่อนให้ทบทวนบทเรียนใหม่จนมีความรู้พื้นฐานดีพอ จึงสามารถเรียนต่อสูงได้ แทนที่จะเรียนต่อไปเรื่อย ๆ ทั้ง ๆ ที่ไม่มีความรู้ ซึ่งผู้วิจัยเคยเรียนตาม Professor Dr.Robert M.Gagne ว่าเพราะเหตุใดข้าราชการที่กำลังปฏิบัติงาน และว่างเว้นจากการเรียนหนังสือมา 10 - 20 ปี เมื่อกลับมาเข้าเรียนภาคพิเศษจึงทำคะแนนวิชาการต่ำ? คำตอบที่ท่านตอบคือ “**ขาดความต่อเนื่องและมีพื้นฐานความรู้ที่ไม่แน่นพอ**” จากจุดนี้การให้นักเรียน ๆ ต่อไปทั้ง ๆ ที่ไม่มีฐานความรู้ที่ดีพอนับเป็นความสูญเสียเปล่าและทำลายคุณภาพ หรือขาดมาตรฐาน การศึกษาอย่างมากและอาจก่อให้เกิดวัฏจักรแห่งความชั่วร้ายเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามก็มีข้อดีคือ สมองเป้าหมายของการทำตัวเลขว่ามีผู้เข้าเรียนสูงเท่านั้น

สอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ Professor Doctor Bui Van Ca, the director of Da Nang University(cited in VNS, 25-04-2008) ที่กล่าวว่าผู้สมัครที่จบระดับอาชีวศึกษา และระดับปริญญาตรีสมัครเข้าทำงานจำนวนมากแต่สถานประกอบการสามารถคัดเลือกผู้ที่มี คุณสมบัติ มีทักษะทำงานเพียงเล็กน้อย Hoang Ngoc Vinh(cited in VNS, 25-04-2008) ผู้อำนวยการ Ministry of Education and Training's Professional Education Department กล่าวว่าเวียดนามขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพเนื่องจากมาตรฐานการเรียนการสอนยังไม่ได้ มีการติดตาม ประเมินอย่างเหมาะสม การเรียนการสอนยังมุ่งเน้นด้านทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ และไม่มีใครเข้าไปตรวจสอบมาตรฐานฝีมือซึ่งประเด็นดังกล่าว Tran Hung Viet(cited in

VNS, 25-04-2008) รองผู้อำนวยการ Sai Gon Tourist Corp กล่าวว่าทำให้สถานประกอบการเลือกใช้ผลผลิตจากศูนย์ฝึกอบรมเฉพาะทางเนื่องจากสามารถทำงานได้ทันที

ผลการวิจัยติดตามประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้/นายจ้างผลผลิตจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาของไทยจำนวนมากเปิดเผยสอดคล้องกับการสำรวจในครั้งนี้นี้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขาดความอดทนที่จะทำงานหนัก ขาดความกระตือรือร้นที่จะทำงาน ชอบเปลี่ยนงานบ่อยและชอบทำงานสบายแต่ได้เงินเดือนมาก ๆ ทั้ง ๆ ที่ยังขาดประสบการณ์การทำงาน

สถานประกอบการจึงแก้ปัญหาการย้ายงานบ่อยโดยการว่าจ้างแรงงานผ่าน Sub-contractor เนื่องจาก Sub-contractor จะฝึกอบรมแรงงานของตนเองและสามารถจัดแรงงานออกไปทดแทนได้ทันทีในกรณีที่แรงงานขาดหรือลาออก และสถานประกอบการที่มีธุรกิจขนาดใหญ่ ต้องการช่างฝีมือที่ดี มีพฤติกรรมการทำงานที่ดีจึงเลือกที่จะฝึกฝนพนักงานของตนเอง เช่น บริษัทประกอบและผลิตรถยนต์ TOYOTA เป็นต้น ที่รับพนักงานที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าทำงาน แต่ก่อนที่จะทำงานต้องเข้าศึกษาในโรงเรียนของบริษัทจนจบหลักสูตรและผ่านการประเมินผลก่อน

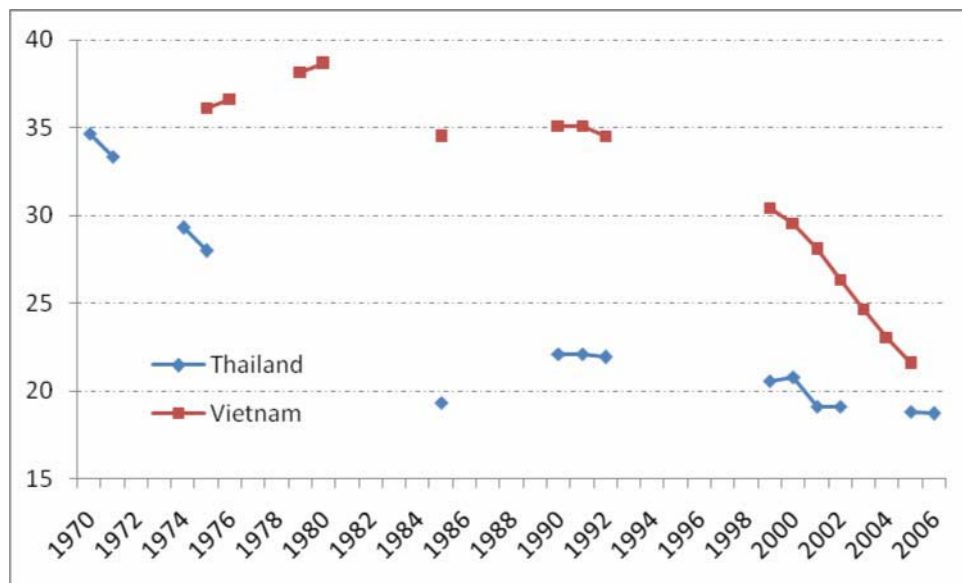
ตาราง 14 จำนวนนักเรียนที่ตกซ้ำชั้นระดับประถมศึกษาในประเทศต่าง ๆ

ประเทศ	ปี ค.ศ.							
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Cambodia	522575	498271	400740	260960	279678	291817	373095	...
China	...	...	...	374503	392053	366734	352827	...
Hong Kong	4563	4728	4775	4484	4154	4011	3974	...
Indonesia	...	...	1769172	1537236	1095769	841662	1334636	...
Lao	173182	164227	164214	170564	173156	175906	170873	...
Macao	2942	3554	3181	2920	2980	2368	2272	...
Myanmar	81112	25330	33409	33049	34063	27193	16186	...
Philippines	236558	...	251100	290089	268031	279746	291747	...
S. Korea	-	-	-	-	-	-	268	76
Thailand	213158	...	...	...	...	...	...	...
Viet Nam	385212	335437	280927	223647	211768	...	78235	...
Afghanistan	...	...	...	...	...	...	702368	...
Bangladesh	1144726	1147059	1120791	1097294	1219571	1263548	...	...
India	4452930	4736873	4195615	4203806	4510988	4345787	4756733	...
Nepal	821236	939258	869473	832309	851917	872953	930970	926045
Pakistan	...	...	...	...	...	...	528554	...

3.2 อัตราส่วนระหว่างครูกับนักเรียน

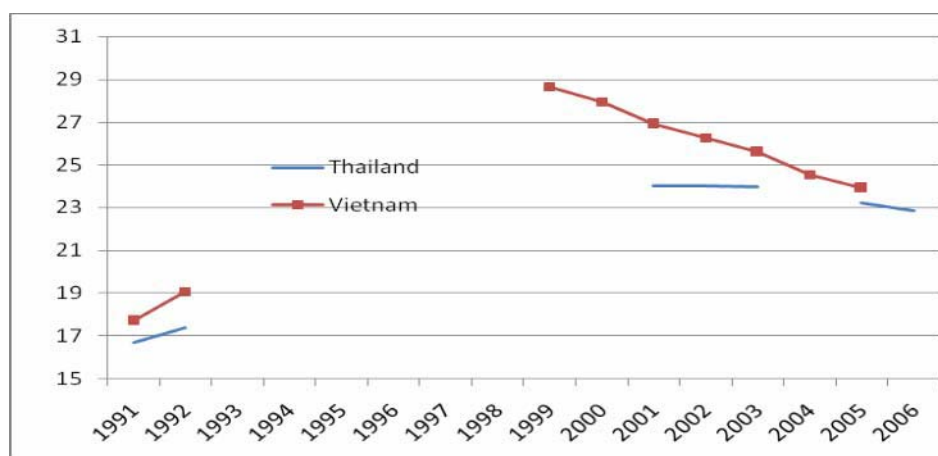
เกณฑ์หนึ่งที่เราใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาคือ อัตราส่วนระหว่างครูและนักเรียนระดับประถมศึกษา ในประเทศไทยมีอัตราส่วน ครู : นักเรียน ต่ำกว่าของเวียดนาม กล่าวคือจาก 1: 35 ในช่วงปีค.ศ.1970 ได้ลดลงมาถึงต่ำกว่า 1 : 20 ในปีค.ศ. 2006 ในขณะที่อัตราส่วนครูและนักเรียนของเวียดนามสูงกว่าของไทยจาก 1 : 37 ในปี ค.ศ. 1974 ได้สูงเพิ่มขึ้นถึงเกือบ 1: 40 ในปีค.ศ.1980 และเริ่มลดลงมาเกือบใกล้เคียงของไทยในปีค.ศ. 2006

แผนภูมิ 50 อัตราส่วนนักเรียนและครูในระดับประถมศึกษา 1970-2006

แหล่งข้อมูล: 1970-1990: World Bank, World Development Indicators; 1990-2006: UNESCO

แผนภูมิ 51 อัตราส่วนนักเรียนและครูในระดับมัธยมศึกษา 1991-2006

แหล่งข้อมูล : UNESCO

จากแผนภูมิ 51 ได้ชี้ให้เห็นว่าแม้แต่อัตราส่วนระหว่างครูและนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ประเทศไทยก็ยังมีอัตราส่วนระหว่างครูและนักเรียนต่ำกว่าของเวียดนาม กล่าวคือ อัตราส่วนครูและนักเรียนของเวียดนามราว 1 : 18 ของไทยราว 1 : 16 ในปี ค.ศ. 1999 และได้เพิ่มขึ้นเป็นอัตราส่วนครูและนักเรียนของเวียดนามราว 1 : 27 ของไทยราว 1 : 24 ในปี ค.ศ. 2001

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสนใจว่า แม้ว่าอัตราส่วนระหว่างครูและนักเรียนของไทยจะได้เปรียบกว่าของเวียดนาม ผลการแข่งขันโอลิมปิกวิชาการวิชาฟิสิกส์ 2008 ที่ Mongolia ก็ได้เป็นข้อประจักษ์อัตราส่วนระหว่างครูและนักเรียนอาจไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่อย่างใด เนื่องจากมีผลการสอบออกมาว่านักเรียนจากประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ได้รางวัล 8 เหรียญทอง ตามด้วยนักเรียนจากประเทศอินโดนีเซียได้ 3 เหรียญทอง นักเรียนจากประเทศเวียดนามได้รางวัล 2 เหรียญทอง 2 เหรียญเงิน 2 เหรียญทองแดงและ 1 ใบประกาศนียบัตร(VNE,2008) ซึ่งในการแข่งขันครั้งนั้นนักเรียนไทยได้รับ 1 เหรียญทอง 1 เหรียญเงิน และ 2 เหรียญทองแดง

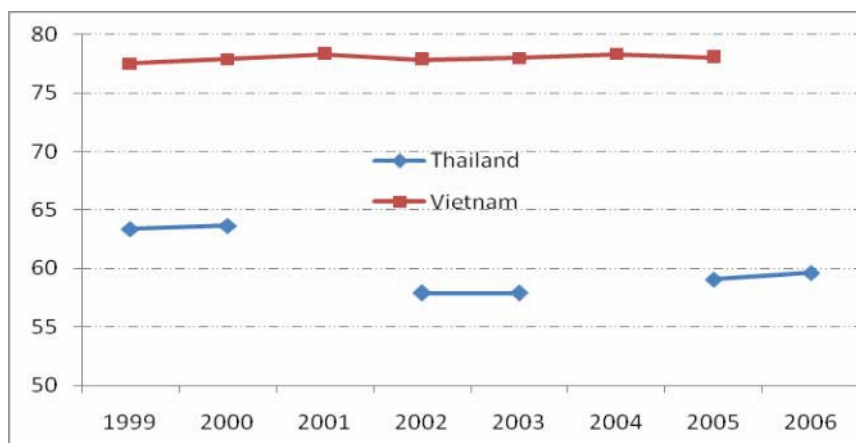
3.3) เพศของครูผู้สอน

ร้อยละของครูเพศหญิงที่สอนระดับประถมศึกษา

ตัวบ่งชี้หนึ่งที่ UNESCO ใช้ในการศึกษาเรื่องคุณภาพการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่นำมาใช้คือ

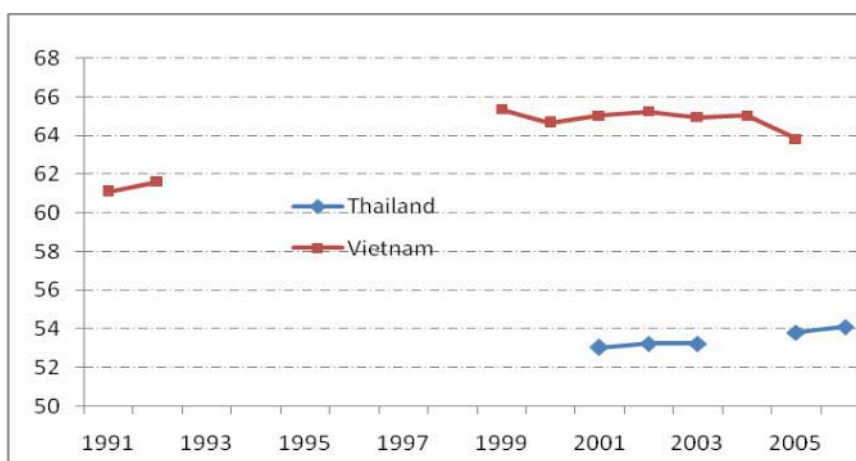
เพศของครู ในเวียดนาม ปริมาณของครูเพศหญิงมีมากกว่าประเทศไทยทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในระดับประถมศึกษา ครูร้อยละ 78 เป็นเพศหญิง ในขณะที่ครูของไทยร้อยละ 59 เป็นเพศหญิง ในระดับมัธยมศึกษา ครูร้อยละ 64 เป็นเพศหญิง ในขณะที่ครูของไทยร้อยละ 54 เป็นเพศหญิง ทั้งนี้ได้จากอัตราส่วนนักศึกษาหญิงที่เลือกเข้าเรียนสาขาการศึกษาของเวียดนามค่อนข้างสูง ในขณะที่นักศึกษาชายเลือกเรียนสาขาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีสูง

แผนภูมิ 52 ร้อยละของครูเพศหญิงในระดับประถมศึกษา 1999-2006

แหล่งข้อมูล : UNESCO

แผนภูมิ 53 ร้อยละของครูเพศหญิงในระดับมัธยมศึกษา 1991-2006

แหล่งข้อมูล : UNESCO

ในระดับประถมศึกษาในประเทศเวียดนามจำนวนครูเพศหญิงค่อนข้างคงที่ในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา ส่วนประเทศไทยจำนวนครูเพศหญิงมีปริมาณลดลงในช่วงปีค.ศ. 2001-2003 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปีค.ศ. 2005 ในขณะที่ระดับมัธยมศึกษาปริมาณครูเพศหญิงของเวียดนามมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปีค.ศ. 2004 เป็นต้นมา แต่ปริมาณครูเพศหญิงของประเทศไทยกลับมีปริมาณเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปีค.ศ. 2005 เป็นต้นไป ผลกระทบอันเนื่องมาจากปริมาณมากหรือน้อยของครูเพศหญิงนั้นขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาและลักษณะวิชา โดยทั่วไปมักจะมองว่าครูเพศหญิงน่าจะเหมาะสมมากที่สุดสำหรับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยถึงประถมศึกษา เนื่องจากมีความเข้าใจดูแลเด็กและมีความอดทนได้ดีกว่าครูเพศชาย ในขณะที่ครูเพศชายอาจเพิ่มพูนความสำคัญมากขึ้นเมื่อต้องสอนในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป เนื่องจากเด็กอยู่ในวัยซุกซนอยากรู้ อยากเห็นในสิ่งที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ง่ายและมีพฤติกรรมก้าวร้าว ขอบผจญภัย

มากขึ้น แต่ไม่ได้หมายความว่าครูเพศหญิงจะดำเนินการเรียนการสอนไม่ได้หรือไม่มีคุณภาพแต่อย่างใด

ลักษณะวิชาที่เปิดทำการเรียนการสอนก็มีความสัมพันธ์กับเพศของครูผู้สอน เช่น โดยทั่วไปวิชาที่ละเอียดอ่อน มักเชื่อว่าครูเพศหญิงจะดำเนินการสอนได้ดีกว่า ดังนั้นผู้สอนวิชาคหกรรม วิชาสามัญทั่วไปส่วนใหญ่จึงเป็นครูเพศหญิง ในขณะที่วิชาที่ต้องใช้กำลังและมีความเสี่ยงเช่น วิชาที่ต้องฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงาน เช่น วิชาช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า หรือวิชาเกษตรกรรมภาคปฏิบัติ ส่วนใหญ่จะเป็นครูเพศชาย เป็นต้น จากการศึกษาดูงานการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาทั้งของไทยและเวียดนามพบว่าส่วนใหญ่ดำเนินการเป็นไปตามลักษณะที่กล่าวข้างต้น

3.4) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน หมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่ดำเนินการในรูปแบบและเกณฑ์มาตรฐาน (ชินภัทร ภูมิรัตน 2542; สวัสดิ์ อุดมโกชน์ 2543; ศิริพรรณ ชุมชุม 2543)

การจัดการเรียนการสอนภาคปกติ

โดยความเชื่อของนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และผู้ใช้แรงงานเชื่อว่าหากการจัดการเรียนการสอนดำเนินไปตามมาตรฐาน คือ มีการจัดการเรียนการสอนเต็มเวลาตลอดสัปดาห์และมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเหมาะสม มีห้องเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะวิชา มีจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องเรียนตามมาตรฐาน ปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก ผู้สอนมีวุฒิ มีความรู้ที่จะทำการสอนได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน มีความพร้อมที่จะสอน มีการเตรียมการสอน มีสื่อประกอบการเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการ(ถ้าเป็นวิชาเฉพาะที่ต้องใช้) เข้าสอนตรงเวลา เต็มเวลาและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ในขณะที่ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนทั้งกายและใจ มีความรู้พื้นฐานเพียงพอ มีสื่อ มีอุปกรณ์การเรียนรู้ ตั้งใจที่จะเรียนรู้ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีโดยไม่ต้องมีความจำเป็นต้องมีการสอนเสริม

การสอนเสริมอาจมีความจำเป็นสำหรับผู้พิการ มีปัญหาด้านสมองหรือร่างกายที่ไม่สามารถเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ แต่ในสภาพความเป็นจริง นักเรียนระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาทั้งในประเทศไทยและเวียดนามต่างแสวงหาแหล่งเรียนเสริม ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มาจากฐานะทางเศรษฐกิจครอบครัวต่างกัน จึงพบและมีความเชื่อกันว่า เด็กจะเรียนดีได้ต้องเรียนซ่อมเสริมพิเศษ

จากการสัมภาษณ์นักวิชาการและครูอาจารย์เวียดนามพบว่า มีโรงเรียนจำนวนมากที่จัดการเรียนการสอนภาคปกติ แต่จัดสองผลัด คือ ภาคเช้าและภาคบ่าย เนื่องจากมีขีดจำกัดด้านจำนวนห้องเรียนและจำนวนครู เนื่องจากประชากรเวียดนามมีปริมาณการเกิดเพิ่มขึ้นมาก

และรัฐไม่สามารถจัดสถานที่เรียนแบบปกติให้ได้ ซึ่งก็เป็นเงื่อนไขปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเวียดนามต้องตกชั้น ซึ่งเหตุการณ์การเรียนสองผลัดในประเทศไทยจะไม่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานสายสามัญ แต่จะเกิดขึ้นในการจัดการศึกษาสายอาชีพในเมืองใหญ่ที่มีปริมาณผู้เรียนให้ความสนใจเข้าเรียนมาก และนอกจากนี้เพื่อสนองมีเงื่อนไขด้านเวลา(ซึ่งจะได้กล่าวในตอนต่อไป)

ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา คือ การจัดหลักสูตรแบบเร่งรัด มีผลการวิจัยและผลจากการสัมมนาได้ชี้ให้เห็นว่าผลของการจัดการศึกษาแบบหลักสูตรเร่งรัด เช่น หลักสูตรปริญญาตรี(พิเศษเพื่อเพิ่มวุฒิให้กับบุคลากรที่กำลังปฏิบัติงาน)ซึ่งสามารถเรียนจบภายในหนึ่งปีการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไทยบางแห่งนั้น พบว่าคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเป็นที่กังขาของสังคมอย่างมากและเมื่อบุคลากรเหล่านั้นเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทก็ไม่มีพื้นฐานความรู้เพียงพอ การจัดการศึกษาของหลักสูตรลักษณะเช่นนี้จะไม่ปรากฏและไม่สามารถดำเนินการได้ในประเทศเวียดนาม

การจัดการเรียนการสอนภาคพิเศษ

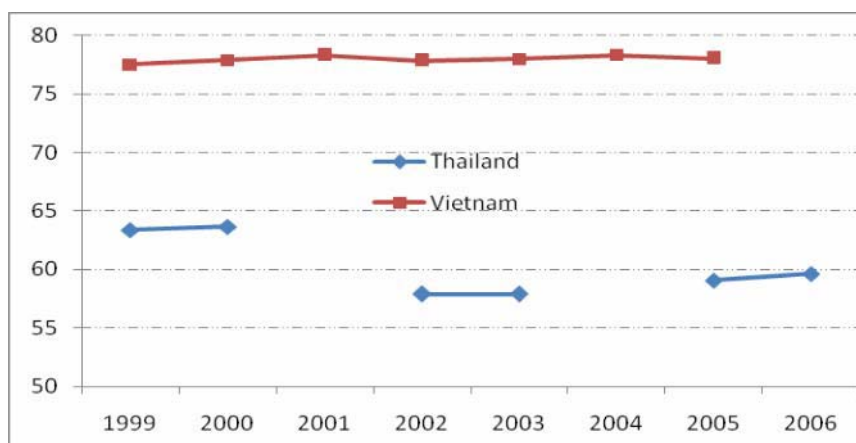
โดยหลักการแล้วคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถาบันน่าจะบังเกิดผลดีในด้านคุณภาพ เนื่องจากมีความพร้อมในฝ่ายของผู้จัดการศึกษา แต่งานวิจัยจำนวนหนึ่งพบว่า การที่ผู้สอนทำงานมาตลอดสัปดาห์และต้องสอนในวันสุดสัปดาห์มีผลทำให้เกิดความเหนื่อยล้า ประกอบกับผู้เรียนส่วนใหญ่คือผู้มีประสบการณ์การทำงานและสูงอายุก็มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ใหม่ เนื่องจากผู้เรียนจะนำสภาพของตนเองเข้ามาในชั้นเรียนซึ่งตามแนวคิดของ Alain Mounier ที่อ้างหลักการ Contextualization แย้งว่านั่นเป็นอุปสรรคอย่างใหญ่หลวง การเรียนวิชาการความรู้ (Cognitive skills) ให้ได้ผลดีจะต้องปราศจากเงื่อนไขสิ่งแวดล้อม จากส่วนตัวผู้เรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพควรเป็น De-Contextualization คือขจัดความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมของผู้เรียนออกไป และจัดการศึกษาให้อย่างเท่าเทียมกันทั้งคุณภาพของครู หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและมีมาตรฐานการประเมินผลเช่นเดียวกัน

การจัดการเรียนการสอนภาคพิเศษในระดับต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา โดยหลักการควรจัดเพื่อสนองแรงงานที่ขาดโอกาสเข้ารับการศึกษาตามปกติ ไม่ว่าจะเกิดจากความไม่พร้อมด้านเวลา ฐานะทางเศรษฐกิจและต้องรับผิดชอบ หรือมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนงานใหม่ การจัดการศึกษาดังกล่าวจึงดำเนินการให้พิเศษเพื่อเสริมแต่งศักยภาพ หรือจัดให้สำหรับผู้ที่ต้องการเปลี่ยนงานใหม่หรือเรียนรู้วัฒนธรรมที่เกิดขึ้นมาอย่างรวดเร็ว(สกอ. 2550) การศึกษาในแนวคิดนี้จึงเป็น “การศึกษานอกระบบ” “การศึกษาตลอดชีวิต” การ “การศึกษาตามอัธยาศัย” นั่นเอง

แต่ในสภาพของปรากฏการณ์ที่พบ การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ของไทยอ้างว่าจัดเพื่อสนองความต้องการของสังคม แต่เบื้องลึกคือจัดตามแนวคิดของ Phoenix Model ที่กำเนิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกาที่มองการศึกษาเป็นในเชิงธุรกิจ ลบล้างแนวคิดของรากฐานการจัดการอุดมศึกษาเพื่อเตรียมคนเข้ารับใช้ชาติอย่างมีความรู้หรือ Halle Model หรือสร้างองค์ความรู้ด้วยการศึกษาเนื้อหาวิชาและมุ่งเน้นการค้นคว้าวิจัยหรือ Berlin Model (ผู้ที่สนใจควรศึกษาเพิ่มเติมที่ Tangchuang and Mounier, 2002)

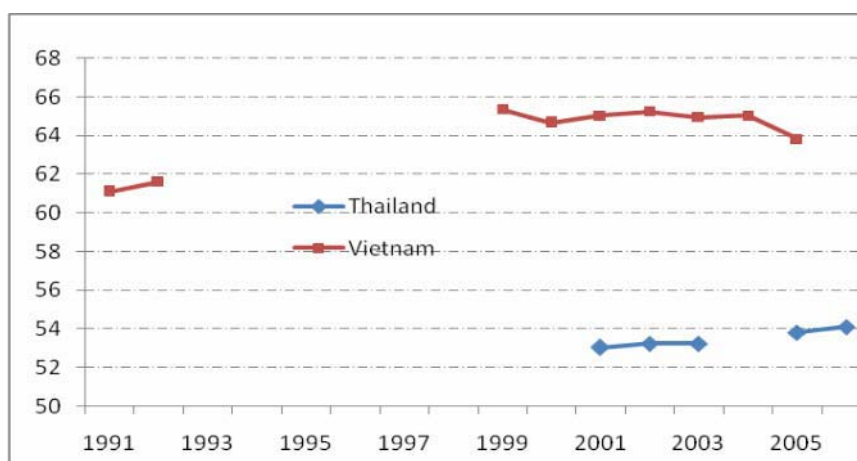
ในช่วงกว่า 1 ทศวรรษที่ผ่านมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน จัดการเรียนการสอนนอกสถาบันยังเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมอยู่อีกในรูปของการศึกษาไร้พรมแดน(พติน แดงจวง 2008; กฤษณพงศ์ กีรติกร 2008) แต่การจัดการศึกษาแบบไร้พรมแดนมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ในข้อดีคือผู้เรียนสามารถเลือกเข้าศึกษาในสถาบันที่มีชื่อเสียง มีอาจารย์ที่มากด้วยประสบการณ์และตรงกับสาขาวิชาที่ถนัดซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีอย่างมาก แต่ในทางตรงกันข้ามสำหรับผู้เรียนที่มุ่งหวังเพียงวุฒิปัตริก็จะสูญเสียในหลาย ๆ อย่าง คือ สูญเสียเงิน เสียเวลาโดยไม่ได้มีความรู้ความสามารถตรงตามมาตรฐานที่ควรจะเป็นหรือไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ ใช้ประโยชน์ได้เพียงเพื่อบอกกับสังคมว่าได้จบการศึกษาระดับนั้น ระดับนี้แล้วเท่านั้น ในประเด็นหลังนี้เริ่มมีปริมาณมากขึ้น ๆ เมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาพึงได้รับการศึกษาจนถึงระดับปริญญา(โท) ทำให้มีสถาบันการศึกษาจำนวนมาก แม้ไม่เคยจัดการศึกษาด้านการศึกษา(Education) มาก่อนก็สนองนโยบายโดยการขอยืมหรือสร้างหลักสูตรเพื่อรองรับความต้องการของครูอาจารย์และนักศึกษาที่ต้องการใบประกาศปริญญาโท มีผลทำให้เกือบทุกโรงเรียนตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับประถมศึกษาขึ้นไปมีการโรงวุฒิปริญญาตรี มีครูผู้สอนและผู้บริหารมีใบประกาศปริญญาโทประจำ ซึ่งพติน แดงจวง(2548) กล่าวว่าประเทศไทยมีบริการจัดการศึกษาให้กับประชาชนอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่นับเป็นสิ่งที่ดี และน่าจะทำให้คุณภาพการศึกษาของไทยสูงขึ้นทัดเทียมกับนานาประเทศ แต่หากการจัดการเรียนการสอนไปมุ่งเน้นการให้ปริญญาบัตรโดยปราศจากการควบคุม และดูแลมาตรฐานที่ดีพอปริญญาบัตรไทยก็จะล้นตลาดและกลายเป็นปริญญาไหล และอาจสร้างความบอบช้ำให้กับสังคมได้ในที่สุด และได้เสนอแนะให้ผู้ที่มีอำนาจหามาตรการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพให้เข้มข้นมากกว่านี้

แผนภูมิ 52 ร้อยละของครูเพศหญิงในระดับประถมศึกษา 1999-2006

แหล่งข้อมูล : UNESCO

แผนภูมิ 53 ร้อยละของครูเพศหญิงในระดับมัธยมศึกษา 1991-2006

แหล่งข้อมูล : UNESCO

ในระดับประถมศึกษาในประเทศเวียดนามจำนวนครูเพศหญิงค่อนข้างคงที่ในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา ส่วนประเทศไทยจำนวนครูเพศหญิงมีปริมาณลดลงในช่วงปีค.ศ. 2001-2003 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปีค.ศ. 2005 ในขณะที่ระดับมัธยมศึกษาปริมาณครูเพศหญิงของเวียดนามมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปีค.ศ. 2004 เป็นต้นมา แต่ปริมาณครูเพศหญิงของประเทศไทยกลับมีปริมาณเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปีค.ศ. 2005 เป็นต้นไป ผลกระทบอันเนื่องมาจากปริมาณมากหรือน้อยของครูเพศหญิงนั้นขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาและลักษณะวิชา โดยทั่วไปมักจะมองว่าครูเพศหญิงน่าจะเหมาะสมมากที่สุดสำหรับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยถึงประถมศึกษา เนื่องจากมีความเข้าใจดูแลเด็กและมีความอดทนได้ดีกว่าครูเพศชาย ในขณะที่ครูเพศชายอาจเพิ่มความสำคัญมากขึ้นเมื่อต้องสอนในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป เนื่องจากเด็กอยู่ในวัยซุกซน

อยาก رؤ้อยากเห็นในสิ่งที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ง่ายและมีพฤติกรรมก้าวร้าว ชอบผจญภัยมากขึ้น แต่ไม่ได้หมายความว่าครูเพศหญิงจะดำเนินการเรียนการสอนไม่ได้หรือไม่มีคุณภาพแต่อย่างใด

ลักษณะวิชาที่เปิดทำการเรียนการสอนก็มีความสัมพันธ์กับเพศของครูผู้สอน เช่น โดยทั่วไปวิชาที่ละเอียดอ่อน มักเชื่อว่าครูเพศหญิงจะดำเนินการสอนได้ดีกว่า ดังนั้นผู้สอนวิชาคหกรรม วิชาสามัญทั่วไปส่วนใหญ่จึงเป็นครูเพศหญิง ในขณะที่วิชาที่ต้องใช้กำลังและมีความเสี่ยงเช่น วิชาที่ต้องฝึกปฏิบัติในโรงฝึกงาน เช่น วิชาช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า หรือวิชาเกษตรกรรมภาคปฏิบัติ ส่วนใหญ่จะเป็นครูเพศชาย เป็นต้น จากการศึกษาดูงานการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาทั้งของไทยและเวียดนามพบว่าส่วนใหญ่ดำเนินการเป็นไปตามลักษณะที่กล่าวข้างต้น

3.4) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน หมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่ดำเนินการในรูปแบบและเกณฑ์มาตรฐาน (ชินภัทร ภูมิรัตน 2542; สวัสดิ์ อุดมโกชน 2543; ศิริพรรณ ชุมชุม 2543)

การจัดการเรียนการสอนภาคปกติ

โดยความเชื่อของนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และผู้ใช้แรงงานเชื่อว่าหากการจัดการเรียนการสอนดำเนินไปตามมาตรฐาน คือ มีการจัดการเรียนการสอนเต็มเวลาตลอดสัปดาห์และมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเหมาะสม มีห้องเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะวิชา มีจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องเรียนตามมาตรฐาน ปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก ผู้สอนมีวุฒิ มีความรู้ที่จะทำการสอนได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน มีความพร้อมที่จะสอน มีการเตรียมการสอน มีสื่อประกอบการเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการ(ถ้าเป็นวิชาเฉพาะที่ต้องใช้) เข้าสอนตรงเวลา เต็มเวลาและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ในขณะที่ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนทั้งกายและใจ มีความรู้พื้นฐานเพียงพอ มีสื่อ มีอุปกรณ์การเรียนรู้อย่างตั้งใจที่จะเรียนรู้ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีโดยไม่มีความจำเป็นต้องมีการสอนเสริม

การสอนเสริมอาจมีความจำเป็นสำหรับผู้พิการ มีปัญหาด้านสมองหรือร่างกายที่ไม่สามารถเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ แต่ในสภาพความเป็นจริง นักเรียนระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาทั้งในประเทศไทยและเวียดนามต่างแสวงหาแหล่งเรียนเสริม ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มาจากฐานะทางเศรษฐกิจครอบครัวต่างกัน จึงพบและมีความเชื่อกันว่า เด็กจะเรียนดีได้ต้องเรียนซ่อมเสริมพิเศษ

จากการสัมภาษณ์นักวิชาการและครูอาจารย์เวียดนามพบว่า มีโรงเรียนจำนวนมากที่จัดการเรียนการสอนภาคปกติ แต่จัดสองผลัด คือ ภาคเช้าและภาคบ่าย เนื่องจากมีขีดจำกัด

ด้านจำนวนห้องเรียนและจำนวนครู เนื่องจากประชากรเวียดนามมีปริมาณการเกิดเพิ่มขึ้นมาก และรัฐไม่สามารถจัดสถานที่เรียนแบบปกติให้ได้ ซึ่งก็เป็นเงื่อนไขปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเวียดนามต้องตกชั้น ซึ่งเหตุการณ์การเรียนสองผลัดในประเทศไทยจะไม่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสายสามัญ แต่จะเกิดขึ้นในการจัดการศึกษาสายอาชีพในเมืองใหญ่ที่มีปริมาณผู้เรียนให้ความสนใจเข้าเรียนมาก และนอกจากนี้เพื่อสนองมีเงื่อนไขด้านเวลา(ซึ่งจะได้กล่าวในตอนต่อไป)

ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา คือ การจัดหลักสูตรแบบเร่งรัด มีผลการวิจัยและผลจากการสัมมนาได้ชี้ให้เห็นว่าผลของการจัดการศึกษาแบบหลักสูตรเร่งรัด เช่น หลักสูตรปริญญาตรี(พิเศษเพื่อเพิ่มวุฒิให้กับบุคลากรที่กำลังปฏิบัติงาน)ซึ่งสามารถเรียนจบภายในหนึ่งปีการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาไทยบางแห่งนั้น พบว่าคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเป็นที่กังขาของสังคมอย่างมากและเมื่อบุคลากรเหล่านั้นเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทก็ไม่มีพื้นความรู้เพียงพอ การจัดการศึกษาของหลักสูตรลักษณะเช่นนี้จะไม่ปรากฏและไม่สามารถดำเนินการได้ในประเทศเวียดนาม

การจัดการเรียนการสอนภาคพิเศษ

โดยหลักการแล้วคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถาบันน่าจะบังเกิดผลดีในด้านคุณภาพ เนื่องจากมีความพร้อมในฝ่ายของผู้จัดการศึกษา แต่งานวิจัยจำนวนหนึ่งพบว่าการที่ผู้สอนทำงานมาตลอดสัปดาห์และต้องสอนในวันสุดสัปดาห์มีผลทำให้เกิดความเหนื่อยล้า ประกอบกับผู้เรียนส่วนใหญ่คือผู้มีประสบการณ์การทำงานและสูงอายุก็มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ใหม่ เนื่องจากผู้เรียนจะนำสภาพของตนเองเข้ามาในชั้นเรียนซึ่งตามแนวคิดของ Alain Mounier ที่อ้างหลักการ Contextualization แย้งว่านั่นเป็นอุปสรรคอย่างใหญ่หลวง การเรียนวิชาการความรู้ (Cognitive skills) ให้ได้ผลดีจะต้องปราศจากเงื่อนไขสิ่งแวดล้อม เงื่อนไขจากส่วนตัวผู้เรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพควรเป็น De-Contextualization คือขจัดความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมของผู้เรียนออกไป และจัดการศึกษาให้อย่างเท่าเทียมกันทั้งคุณภาพของครู หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและมีมาตรฐานการประเมินผลเช่นเดียวกัน

การจัดการเรียนการสอนภาคพิเศษในระดับต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา โดยหลักการควรจัดเพื่อสนองแรงงานที่ขาดโอกาสเข้ารับการศึกษาตามปกติ ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากความไม่พร้อมด้านเวลา ฐานะทางเศรษฐกิจและต้องรับผิดชอบ หรือมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนงานใหม่ การจัดการศึกษาดังกล่าวจึงดำเนินการให้พิเศษเพื่อเสริมแต่งศักยภาพ หรือจัดให้สำหรับผู้ที่ต้องการเปลี่ยนงานใหม่หรือเรียนรู้นวัตกรรมที่เกิดขึ้นมาอย่างรวดเร็ว(สกอ. 2550) การศึกษา

ในแนวคิดนี้จึงเป็น “การศึกษานอกระบบ” “การศึกษาตลอดชีวิต” การ “การศึกษาตามอัธยาศัย” นั่นเอง

แต่ในสภาพของปรากฏการณ์ที่พบ การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ของไทยอ้างว่าจัดเพื่อสนองความต้องการของสังคม แต่เบื้องลึกคือจัดตามแนวคิดของ Phoenix Model ที่กำเนิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกาที่มองการศึกษาเป็นในเชิงธุรกิจ ลบล้างแนวคิดของรากฐานการจัดการอุดมศึกษาเพื่อเตรียมคนเข้ารับใช้ชาติอย่างมีความรู้หรือ Halle Model หรือสร้างองค์ความรู้ด้วยการศึกษาเนื้อหาวิชาและมุ่งเน้นการค้นคว้าวิจัยหรือ Berlin Model (ผู้ที่สนใจควรศึกษาเพิ่มเติมที่ Tangchuan and Mounier, 2002)

ในช่วงกว่า 1 ทศวรรษที่ผ่านมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน จัดการเรียนการสอนนอกสถาบันยังเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมอยู่อีกในรูปของการศึกษาไร้พรมแดน(พศิน แดงจวง 2008; กฤษณพงศ์ กีรติกร 2008) แต่การจัดการศึกษาแบบไร้พรมแดนมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ในข้อดีคือผู้เรียนสามารถเลือกเข้าศึกษาในสถาบันที่มีชื่อเสียง มีอาจารย์ที่มากด้วยประสบการณ์และตรงกับสาขาวิชาที่ถนัดซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีอย่างมาก แต่ในทางตรงกันข้ามสำหรับผู้เรียนที่มุ่งหวังเพียงวุฒิปริญญาบัตรก็จะสูญเสียในหลาย ๆ อย่าง คือ สูญเสียเงิน เสียเวลาโดยไม่ได้มีความรู้ความสามารถตรงตามมาตรฐานที่ควรจะเป็นหรือไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ ใช้ประโยชน์ได้เพียงเพื่อบอกกับสังคมว่าได้จบการศึกษาระดับนั้น ระดับนี้แล้วเท่านั้น ในประเด็นหลังนี้เริ่มมีปริมาณมากขึ้น ๆ เมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาพึงได้รับการศึกษาจนถึงระดับปริญญา(โท) ทำให้มีสถาบันการศึกษาจำนวนมาก แม้ไม่เคยจัดการศึกษาด้านการศึกษา(Education) มาก่อนก็สนองนโยบายโดยการขอยืมหรือสร้างหลักสูตรเพื่อรองรับความต้องการของครูอาจารย์และนักศึกษาที่ต้องการใบประกาศปริญญาโท มีผลทำให้เกือบทุกโรงเรียนตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย และระดับประถมศึกษาขึ้นไปมีการโรงวุฒิปริญญาตรี มีครูผู้สอนและผู้บริหารมีใบประกาศปริญญาโทประจำ ซึ่งพศิน แดงจวง(2548) กล่าวว่าประเทศไทยมีบริการจัดการศึกษาให้กับประชาชนอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่นับเป็นสิ่งที่ดี และน่าจะทำให้คุณภาพการศึกษาของไทยสูงขึ้นทัดเทียมกับนานาประเทศ แต่หากการจัดการเรียนการสอนไปมุ่งเน้นการให้ปริญญาบัตรโดยปราศจากการควบคุม และดูแลมาตรฐานที่ดีพอปริญญาบัตรไทยก็จะล้นตลาดและกลายเป็นปริญญาโหล และอาจสร้างความบอบช้ำให้กับสังคมได้ในที่สุด และได้เสนอแนะให้ผู้ที่มีอำนาจหามาตรการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพให้เข้มข้นมากกว่านี้

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ วิพากษ์และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การกำหนด

นโยบายภายในประเทศและระหว่างประเทศ

ในตอนนี้นำเสนอบทเรียนที่ได้รับจากการศึกษาเปรียบเทียบสภาพและนโยบายการเตรียมกำลังคนของประเทศไทยและประเทศเวียดนามโดยการวิเคราะห์ วิพากษ์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายภายในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ที่ว่า “เพื่อวิเคราะห์ วิพากษ์และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายภายในประเทศและระหว่างประเทศ” โดย การนำเสนอเนื้อหาที่ได้จากการดำเนินงานของวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มาใช้ให้เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น ในตอนนี้จึงจำแนกเนื้อหาออกเป็น

- 1) ประชากรและกลุ่มอายุ
- 2) นโยบายการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน
- 3) คุณภาพการศึกษา
- 4) ปริมาณแรงงาน
- 5) คุณภาพแรงงาน
- 6) สรุปและข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

1. ประชากรและกลุ่มอายุ

จากข้อมูลที่ได้ศึกษาและนำเสนอย้อนหลังตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 จนถึงการพยากรณ์ในปี ค.ศ. 2025 พบว่าในปัจจุบันปริมาณประชากรเวียดนามมีมากกว่าประชากรไทยประมาณ 20 ล้านคนและจะเพิ่มความต่างเป็นราว 30 ล้านคนในปีค.ศ. 2025 เนื่องจากอัตราการเกิดของเวียดนามสูงกว่าของไทยมาตลอดและจะยังคงมีปริมาณการเกิดสูงต่อไป ซึ่งจะทำให้ปริมาณของวัยแรงงานเวียดนามสูงกว่าของไทยต่อไปอีก ประกอบกับ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของประเทศไทยได้ขยายการศึกษาภาคบังคับขึ้นไปถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และเปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อสูงขึ้นได้อย่างกว้างขวางสามารถศึกษาต่อได้อย่างไม่มีการจำกัด ก็ยังมีผลกระทบต่อปริมาณแรงงานที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน เนื่องจากผู้ที่อยู่ในวัยเรียนดังกล่าวจะเข้าสู่ตลาดแรงงานล่าช้าออกไปอีก

นอกจากนี้ประชากรไทยยังเข้าสู่วัยสูงอายุจำนวนมากเนื่องจากมีอัตราการเกิดลดลงก่อนเวียดนาม มีผลทำให้ประชากรที่มีอายุมากขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากคนที่เกิดในช่วงปี ค.ศ.1950s และ 1960s กลายเป็นผู้สูงอายุ จากผลของการเกิดลดลงอย่างรวดเร็วในช่วง 1 ทศวรรษ มีผลทำให้สัดส่วนของประชากรวัยหนุ่มลดลงร้อยละ 25 ในปี ค.ศ. 2000 และลดลง

อย่างช้า ๆ และคงที่ที่ราวร้อยละ 20 ในทศวรรษต่อมา ในทางกลับกันปริมาณของผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) มีอยู่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ในช่วงปี ค.ศ. 1960s ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10 ในปี ค.ศ. 2000 และจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 ในราวปี ค.ศ. 2030 ซึ่งหมายความว่าแรงงานของประเทศ ไทยต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูทั้งเด็กและผู้สูงอายุในปริมาณที่มากกว่าแรงงานเวียดนาม

ผลกระทบที่เกิดจากการที่ประเทศเวียดนามมีปริมาณวัยแรงงานมากกว่าของประเทศ ไทยทำให้เวียดนามสามารถรองรับการผลิตเพื่อตลาดระดับล่าง(Lower End) หรือผลิตสินค้าใน โรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีต่ำ แต่เน้นหนักการใช้แรงงานเข้มข้นและจ่ายค่าแรงราคา ถูกได้ ในทางตรงกันข้ามการที่ประเทศไทยมีปริมาณการเกิดต่ำอย่างรวดเร็ว และยังมีระยะเวลา การเข้าสู่ตลาดแรงงานล่าช้าออกไปอีก มีผลทำให้ปริมาณกลุ่มวัยแรงงานลดลงอย่างฉับพลัน สร้างความแตกต่างด้านช่องว่างระหว่างกลุ่มพึ่งพาและกลุ่มแรงงานอย่างมาก ทำให้ขาดแคลน แรงงานราคาถูก กอปรกับประเทศไทยมีค่าครองชีพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีการเรียกร้องให้ ขึ้นค่าแรงสูงขึ้นเป็นระยะ ๆ นั้น การที่ผู้ประกอบการจะสามารถจ่ายค่าแรงสูงได้จะขึ้นอยู่กับ ผลิตภาพแรงงานต้องสูงขึ้นตามไปด้วย แนวทางหนึ่งที่น่าจะดำเนินการได้คือการเปลี่ยนการ ผลิตที่เน้นการผลิตสินค้าในปริมาณมากขึ้นด้วยการใช้เครื่องจักรเข้าช่วยหรือผลิตสินค้าเพื่อ ตอบสนองตลาดระดับบน (High End) แทนการผลิตโดยใช้แรงงานแบบเข้มข้น การดำเนินการ ผลิตสินค้านำเข้าราคาถูกของไทยในปัจจุบันยังคงดำเนินไปได้นั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการใช้แรงงาน ส่วนเกินจากภาคเกษตรกรรม แรงงานนอกฤดูกาล แรงงานรองาน และแรงงานจากประเทศ เพื่อนบ้านซึ่งมีอยู่มากกว่า 2 ล้านคน

อาจกล่าวได้ว่าแรงงานกลุ่มแรกเป็นประชากรที่เป็นแรงงานส่วนเกินจากภาคเกษตร- กรรมและแรงงานนอกฤดูกาล เป็นแรงงานไทย ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในวัยกลางคน อาจมี ครอบครัวหรือต้องดูแลครอบครัว ส่วนหนึ่งต้องการมีรายได้เป็นรายเดือนในบางช่วงเวลา ที่ว่างเว้นจากการทำเกษตรกรรม แต่อาจไม่ต้องการทำงานนอกภาคเกษตรกรรมตลอดไป ส่วน ใหญ่พบในงานก่อสร้าง งานแปรรูปอาหารตามฤดูกาลและงานที่มีขนาดเล็ก งานชั่วคราวและ อยู่ใกล้บ้าน ส่วนแรงงานรองานจะได้แก่แรงงานที่จบการศึกษาสูง แต่ยอมรับทำงานที่ได้รับ เงินเดือนต่ำเนื่องจากได้สมัครงานอื่นที่ตรงกับวุฒิการศึกษา หรือเป็นแหล่งทำงานที่อยู่ใกล้ ภูมิลำเนาไว้ หรืออยู่ระหว่างรอตำแหน่งว่าง แรงงานเหล่านี้โดยทั่วไปจะขาดความตั้งใจทำงาน ขาดทักษะและมักลาออกหากไม่พึงพอใจแรงงานประเภทนี้จึงไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการ พัฒนาทักษะหรือต่อสถานประกอบการ

2. นโยบายการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน

นโยบายการจัดการศึกษาของเวียดนามมีความยั่งยืน มั่นคง และไม่เปลี่ยนแปลงไปตามผู้บริหารหรือนักการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป แต่ยังคงยึดมั่นในอุดมการณ์ของประธานาธิบดีโฮจิมินต์ที่ว่า “การศึกษาเป็นทางเดียวที่นำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและการสร้างชาติได้” จึงจะเห็นได้ว่านับตั้งแต่มีการรวมชาติในปีค.ศ. 1975 เป็นต้นมา ต่อมารัฐบาลได้ประกาศนโยบายการปฏิรูปแบบ Doi moi ในปีค.ศ. 1986 จนกระทั่งปัจจุบันแผนพัฒนา 2001-2010 รัฐบาลเวียดนามก็ยังคงมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาให้เป็นผู้นำ เป็นแหล่งวิจัยด้วยการส่งเสริมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ ให้ความสำคัญในการยกระดับคุณภาพด้วยการส่งนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเข้าแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ และมีผลการแข่งขันดีเด่นเสมอมา

สำหรับประเทศไทยมีแผนการพัฒนาศึกษามาตั้งแต่มีการจัดทำโครงการการศึกษาฉบับแรกในปี พ.ศ. 2441 มาจนถึงปัจจุบันรวมมานานกว่า 100 ปี ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในช่วงการใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ (2545-2559) โดยมีแนวนโยบายการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งพาตนเองและเพื่อเพิ่มสมรรถนะการแข่งขันในระดับนานาชาติ พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อเสริมความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของคน และภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปรับปรุงแก้ไข(ฉบับที่ 2) 2545 ให้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารกระทรวงศึกษาธิการโดยรวมทบวงมหาวิทยาลัยด้วย ให้มีการกระจายอำนาจ เปลี่ยนแปลงจากเขตการศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษา มีระบบการประกันคุณภาพโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งตั้งเมื่อ พ.ศ. 2543 มีหน้าที่ประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ มีการถ่ายโอนโรงเรียนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อบต. หรือเทศบาล หรือ อบจ.) ทำให้ช่วงเวลาที่ผ่านมามีสถานศึกษาต่างๆ อยู่ระหว่างการรับการประเมินทั้งจากภายในและจากสมศ. ในขณะเดียวกันต้องอยู่ในช่วงการดำเนินการตามนโยบายการถ่ายโอน จนทำให้ครูต้องใช้เวลากับการปรับตัว เตรียมตัวเตรียมใจ เตรียมเอกสาร เตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจ ควบคู่ไปกับการเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและให้เข้าใจรูปแบบการบริหารแบบใหม่ จนทำให้เวลาในการเตรียมการสอน ตรวจงานของนักเรียนต้องถูกเบียดบัง มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาทั่วไปจากการสอบ National Test ต่ำกว่าร้อยละ 50 เกือบทุกวิชาในทุกระดับการศึกษาที่ถูกกำหนดให้สอบ (สกอ. 2450) แต่ผลของการสอบดังกล่าวไม่มีผลต่อการประเมินสอบได้หรือสอบตกของนักเรียน และมีผลต่อการกระตุ้นหรือเป็นแรงจูงใจต่อการนำไปพัฒนาการเรียนการสอนค่อนข้างต่ำ นอกจากนี้จากสถิติยังได้ชี้ให้เห็นว่าปริมาณการตกซ้ำชั้นของนักเรียน ในประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 เป็นต้นมาไม่ปรากฏทั้ง ๆ ที่สถิติในปีค.ศ. 1999 มีนักเรียนไทยตกซ้ำชั้นในปริมาณไม่น้อยกว่าของเวียดนามแต่อย่างใด ในขณะที่จำนวนนักเรียนตก

ซ้ำชั้นของประเทศเวียดนามยังคงมีอย่างต่อเนื่องและมีปริมาณสูง จากข้อมูลดังกล่าวยังเป็นข้อถกเถียงในกลุ่มนักวิชาการว่า ผลจากการปฏิรูปการศึกษาไทยทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของไทยสูงขึ้นอย่างมากและเราควรภาคภูมิใจในผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวได้จริงหรือ?? ข้อถกเถียงดังกล่าวเกิดจากการเปรียบเทียบกับผลการสอบ National Test ต่ำกว่าร้อยละ 50 เกือบทุกวิชาในทุกระดับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ผลของการจัดอันดับการศึกษาของประเทศไทยที่ IMD เสนอในช่วงหลังการปฏิรูปการศึกษาคือระหว่างปี พ.ศ. 2541-2547 (อ้างในวิเชียร เกตุสิงห์ 2548) พบว่าจาก 49 ประเทศ ประเทศไทยอยู่ในอันดับระหว่าง 32-38 ซึ่งนับว่าค่อนข้างต่ำมากนั่นเอง **นโยบายด้านการศึกษาและรูปแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์การศึกษาของประเทศไทย จึงควรมีการปรับปรุงและเป็นไปตามความเป็นจริงมากกว่าใช้เหตุผลอื่น หากประเทศไทยมีความจริงใจที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้**

นโยบายการจัดการอาชีวศึกษาของไทยและเวียดนามมีความแตกต่างกันทั้งในเชิงปรัชญาและรูปแบบการจัด กล่าวคือ การศึกษาระดับอาชีวศึกษา(เทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย) ของเวียดนามจะดำเนินการน้อยมาก ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยกระทรวงแรงงานที่ฝึกช่างฝีมือระดับล่าง ในขณะที่ประเทศไทยส่งเสริมการศึกษาระดับดังกล่าวค่อนข้างสูงทำให้มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาสายสามัญกับสายอาชีวศึกษาในอัตราส่วนราว 65:35 เมื่อนักเรียนเหล่านี้เรียนจบจะได้รับวุฒิ ปวช. เทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย และมีสิทธิ์ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือมหาวิทยาลัยได้ แม้ว่านักศึกษาเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีความรู้ด้านวิชาสามัญต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและไม่สนใจที่จะพัฒนาตนเองก็ตาม จากกระบวนการดังกล่าวจึงทำให้ผู้จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาของไทยขาดทั้งความรู้วิชาสามัญและทักษะอาชีพ ซึ่งต่างจากนโยบายการศึกษาด้านอาชีพของประเทศเวียดนามที่จะส่งเสริมเฉพาะผู้ที่มีความรู้วิชาสามัญพื้นฐานดี คือจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาสายสามัญด้านวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการจะเป็นช่างที่ดี มีการสอบแข่งขันอย่างมาก มีการกำหนดปริมาณการรับที่จำกัด ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการคิด วิเคราะห์และพัฒนาองค์ความรู้ต่อไปได้ แม้ว่าสภาพการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม ความพร้อมของอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการจะด้อยกว่าของไทยอย่างมากก็ตาม นี่คือการแตกต่างในด้านนโยบายการพัฒนาคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม

สำหรับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยและในประเทศเวียดนามมีความแตกต่างกันในเชิงนโยบาย กล่าวคือทั้งรัฐบาลและสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยต่างสนใจที่จะเสนอ พระราชบัญญัติเพื่อเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและบุคคลมากขึ้น ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ได้เริ่มรับบุคลากรในรูปของ “พนักงาน” แทนการรับ “ข้าราชการ”

ด้วยหวังว่ากลยุทธ์ดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือกระตุ้นบุคลากรให้ทำงานมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยการให้ผลประโยชน์ตอบแทนสูงขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามการทำงานในรูปแบบใหม่ได้สร้างระบบขาดความมั่นคงในชีวิตการทำงาน ทำให้บุคลากรจำนวนหนึ่งทำการสอนเพื่อสนองนโยบายของหัวหน้ามากกว่าดำเนินการเรียนการสอนด้วยใจรักหรือผูกพัน มีผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นศิษย์กับครูได้ถูกบั่นทอนลง ซึ่งต่างจากนโยบายของประเทศเวียดนามที่รัฐบาลจะควบคุมทั้งคุณภาพ ปริมาณการรับนักศึกษาและรูปแบบการเปิดการเรียนการสอน โดยปกติมหาวิทยาลัยของเวียดนามจะไม่เปิดทำการเรียนการสอนภาคพิเศษ ยกเว้นมหาวิทยาลัยเปิด (Open university) ที่เปิดรับผู้ที่ทำงานได้เรียนต่อในภาคค่ำ แต่ภายใต้เงื่อนไขของการจำกัดรับเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยปิด มีผลทำให้มีอัตราส่วนการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของเวียดนามและไทยเป็นร้อยละ 10 และ 40 คือในวัยเรียนเดียวกันนักเรียนเวียดนาม 100 คนสามารถเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาเพียง 10 ในขณะที่นักเรียนไทยสามารถเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา 40 คน จากนโยบายที่ต่างกันดังกล่าวทำให้แรงงานไทยส่วนใหญ่จบปริญญาตรีขึ้นไปในปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ผลการศึกษาภาคสนามในโรงเรียนขนาดเล็ก(มีครูน้อยกว่า 10 คน) ของประเทศไทยพบว่าไม่มีครูที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีราว 1-3 คนจบการศึกษาระดับปริญญาโทและบางโรงเรียนมีครูกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ในขณะที่แรงงานเวียดนามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับการศึกษาภาคบังคับ ยังขาดแคลนแรงงานที่มีการศึกษาสูง ในโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดแคลนครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างไรก็ตามจากการศึกษาภาคสนามในมหาวิทยาลัยของเวียดนามพบว่าศิษย์เก่าและอาจารย์มีความสัมพันธ์กันอย่างดี ศิษย์เก่าสามารถติดต่อโดยตรงกับอาจารย์เพื่อให้ที่มิวจัดเข้าสัมภาษณ์ได้โดยไม่ต้องการเอกสารราชการแต่อย่างใด นับเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการยอมรับและให้เกียรติศิษย์เก่าอย่างยิ่ง

3. คุณภาพการศึกษา

การพิจารณาถึงเกณฑ์ของคุณภาพการศึกษาระหว่างประเทศค่อนข้างยากเนื่องจากมาตรฐานการศึกษาของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน แต่มีสิ่งหนึ่งที่สามารถนำมาอภิปรายได้คือผลการสอบโอลิมปิกวิชาการ จากข้อมูลพบว่าเวียดนามส่งนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าแข่งขันครั้งแรกในปี พ.ศ. 2517 และได้รับเหรียญทอง ในขณะที่ประเทศไทยยังไม่มีหลักฐานการเข้าแข่งขัน หรือได้รับเหรียญรางวัลในช่วงเวลาดังกล่าว ประเทศไทยเพิ่งเริ่มต้นตัว และให้ความสำคัญอย่างจริงจังในการเตรียม และส่งนักเรียนเข้าสอบแข่งขันโอลิมปิกวิชาการน้อยกว่าทศวรรษที่ผ่านมา เมื่อมีการใช้คำว่า “การแข่งขัน” หรือ “คู่แข่ง” หรือ “การแข่งขันในเวทีโลก” บ่อยขึ้น ๆ และมีความรู้สึกเกรงกลัวว่าประเทศเวียดนามจะตามทันและล้ำหน้าประเทศไทย ได้มีการตั้งงบประมาณศึกษาวิจัยว่าเพราะเหตุใดเวียดนามจึงสามารถเรียนวิทยาศาสตร์ได้ดีกว่านักเรียนไทย มีการเยี่ยมชม ศึกษา

งานการศึกษาในประเทศเวียดนามบ่อยครั้งมาก แต่ผลของการศึกษาหรือการเยี่ยมเยียนก็ไม่ได้ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของไทยอย่างเป็นรูปธรรมและอย่างจริงจังแต่อย่างใด **เนื่องจากเมื่อนักวิชาการไทยไปเยี่ยมเยียนมักจะไปดูสภาพของกายภาพ โต๊ะ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและอาคารเรียนเท่านั้น จึงมีผลสรุปบ่อยครั้งว่าการจัดการศึกษาของเวียดนามมีความพร้อมสู้ของไทยไม่ได้?**

ประเทศไทยมีนโยบายมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชนวัยเรียนทุกระดับชั้นมากโดยให้โอกาสเท่าเทียมกันตามแนวคิดของ UNESCO: Education for All จนกระทั่งล้มให้ความสำคัญของการได้มาซึ่งคุณภาพการศึกษา กล่าวคือ ภายใต้แนวคิด “หากใครต้องการเรียนอะไรต้องได้เรียน” ทำให้กระบวนการคัดเลือกหายไป ยกตัวอย่างเช่น นักเรียนไทยสามารถเรียนต่อไปจนถึงระดับปริญญาตรี โทและเอกได้ แม้ว่าจะไม่สนใจเรียนหรือมีผลการเรียนในระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานต่ำก็ตาม(กรมวิชาการ 2542; สวิง หน่อแก้ว 2547 สุจินดา จารุชาติ 2540) เนื่องจากนักเรียนสามารถเบนช่องทางการเรียนจากสายสามัญไปยังสายอาชีพ หรือผ่านการศึกษาในระบบโรงเรียน (กศน.) ก็มีสิทธิสมัคร และสอบเข้าไปเรียนถึงระดับดังกล่าวข้างต้นได้ เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาทุกระดับพร้อมที่จะรับและให้โอกาสได้เข้าเรียนอย่างกว้างขวาง(ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี...แต่...) ต่างจากระบบการศึกษาของเวียดนาม ที่นักเรียนจะต้องสอบผ่านข้อสอบกลางเมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย และยังต้องสอบผ่านเข้าไปเรียนในมหาวิทยาลัยซึ่งจำกัดจำนวนรับ ถึงกระนั้นดูเหมือนว่าผู้บริหารระดับสูงของเวียดนามก็ยังไม่พอใจผลการศึกษา และยังเรียกร้องให้มีการพัฒนาคุณภาพต่อไป (Hoang Ngoc Vinh, 2008 ; Hoang Van Dien, 2008) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากเวียดนามมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะใช้การศึกษาผลักดันให้เวียดนามเป็นประเทศอุตสาหกรรมทันสมัย ฟังตนเองได้ เป็นแหล่งวิจัยและพัฒนาให้ได้ภายในปีค.ศ. 2020 โดยมีแผนการเพิ่มงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาจากร้อยละ 17.1 ของงบประมาณในปี ค.ศ. 2004 เป็นร้อยละ 18 ในปี ค.ศ. 2005 และจะเป็นร้อยละ 20 ในปี ค.ศ. 2010(IIE Vietnam, 2004:3)

ตามหลักสากลมีความเชื่อกันว่าอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญหนึ่งในการเพิ่มศักยภาพของประเทศในเวทีสากล โดยผ่านการสร้างและพัฒนากำลังคน และการสร้างความรู้และนวัตกรรมผ่านระบบวิจัยและพัฒนา เพื่อประโยชน์ในภาคการผลิตโครงสร้างพื้นฐานและการยกระดับความเข้มแข็งของสังคมโดยรวม แต่จากผลการประเมินความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยพบว่า มหาวิทยาลัยไทยไม่ติดกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีคุณภาพทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของประเทศต่ำ โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับต่ำๆ และจากนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่กำหนดให้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงขึ้นเป็น 9 ปีและอาจจะเพิ่มเป็น 12 ปีในอนาคต มีผลกระทบต่อ

การขยายปริมาณสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อรองรับปริมาณนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อ รัฐจึงส่งเสริมให้ก่อตั้งสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นและแต่ละสถาบันการศึกษาสามารถเปิดสอนได้ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ทำให้เกิดปรากฏการณ์ของการจัดการศึกษาแบบไร้พรมแดน(Borderless Education) กล่าวคือ สถาบันการศึกษาหนึ่งจากที่หนึ่ง(Main Campus) สามารถเปิดสอนนอกพื้นที่ตั้งของสถาบัน (Off-Campus) ได้ และจัดการเรียนการสอนที่ไหนก็ได้ เช่นเช่าอาคารใด ๆ หรือเช่าโรงแรมเป็นสถานที่เรียนที่สอนได้โดยไม่ต้องอาศัยแหล่งความรู้ เช่นห้องสมุดหรือบรรยากาศความเป็นวิชาการ(ซึ่งหากมองในทางบวกก็น่าจะดีที่ที่ไหนๆ ก็เรียนได้) แต่ก็ได้สร้างความสับสนอย่างมากในด้าน “คุณภาพการศึกษา” และสืบเนื่องจากนโยบายการจัดการศึกษาแบบไร้ทิศทางและมองการศึกษาเป็นการค้าแบบไร้พรมแดนดังกล่าว จึงทำให้สามารถเห็นป้ายประชาสัมพันธ์(Cut-out) การเปิดรับสมัครนักศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ ของสถาบันนอกพื้นที่จำนวนมาก ไม่แตกต่างจากป้ายโฆษณาสินค้า ซึ่งในมุมมองของนักวิชาการระดับสูงชาวเวียดนามเห็นว่า “การควบคุมปริมาณการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษามีความสำคัญเนื่องจากหากสถาบันการศึกษาไม่มีความพร้อมที่จะเปิดสอนจะก่อให้เกิดความด้อยคุณภาพการศึกษา และอาจสร้างความเสียหายให้กับองค์กรได้หากผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีคุณภาพออกไปปฏิบัติงาน”

ดังนั้นรัฐบาลเวียดนามจึงเลือกที่จะส่งเสริมให้ประชาชนที่มีเศรษฐกิจดีส่งบุตรหลานไปศึกษาต่อต่างประเทศ ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลก็ส่งเสริมให้ข้าราชการไปศึกษาต่อต่างประเทศ ในสถาบันการศึกษาและในประเทศที่มีความพร้อมมากกว่า และเมื่อจบการศึกษาแล้วจะได้กลับมาพัฒนาความพร้อมของสถาบันการศึกษาให้ถึงขีดก่อน แล้วจึงจัดการศึกษาที่สูงขึ้น และสามารถรับนักศึกษาเข้าเรียนในปริมาณที่มากขึ้นได้ ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลก็ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาของเวียดนามมีอิสระมากขึ้นที่จะบริหารงบประมาณ บุคลากรและร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียงทั่วโลกพร้อมสอน วิจัยหรือ แลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ และรวมถึงอนุญาตให้สถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศเข้าไปเปิดการเรียนการสอนในประเทศเวียดนามได้ และเพื่อสร้างความเป็นมาตรฐานของคุณภาพการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรม(MOET) ของเวียดนามจึงได้จัดให้มีเกณฑ์มาตรฐานและตรวจสอบความเหมาะสมของการบริหารจัดการศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอนคล้ายกับกระบวนการยอมรับคุณภาพของมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา(credited U.S. institutions) (IIE Vietnam, 2004:3-4)

เนื่องจากในช่วงเริ่มต้นของการจัดการอุดมศึกษาของเวียดนามได้เลียนแบบระบบของสหภาพโซเวียตรัสเซียที่ไม่มีความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนการสอนกับการวิจัยและ

รัฐบาลเป็นผู้จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาแต่เพียงผู้เดียวและมีการรับที่จำกัดมาก จนกระทั่งมีการปฏิรูปการศึกษา ได้มีกฎหมายส่งเสริมเมื่อ 24 พฤศจิกายน 1993 รัฐบาลได้ส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาได้ส่งผลให้มีจำนวนสถาบันการศึกษาและนักศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก 162,000 คนในปี ค.ศ. 1993 เพิ่มขึ้นเป็น 1,016,500 คนในปีค.ศ. 2003 รัฐบาลเวียดนามคาดหวังว่าจะมีปริมาณนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นอีกถึง 200 คนจากประชากรทุก ๆ 10,000 คนในปี ค.ศ. 2010 เพื่อเตรียมพร้อมแรงงานและบุคลากรให้เข้าสู่การเป็นประเทศพัฒนาในปีค.ศ. 2020 ให้ได้นั่นเอง(IIE Vietnam, 2004: 5-6)

4. ปริมาณแรงงาน

ตามที่ได้กล่าวในตอนแรกสุดเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของประชากรเวียดนามที่มีปริมาณสูงมาตลอดและยังไม่สามารถลดลงได้ ทำให้ปัจจุบันเวียดนามมีวัยแรงงานล้นตลาด ซึ่งก็มีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ในส่วนของข้อดีก็คือ ประเทศเวียดนามสามารถซึมซับและมีแรงงานที่สามารถรองรับงานในทุกรูปแบบ เนื่องจากประเทศเวียดนามได้เปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างประเทศเข้าไปดำเนินการจำนวนมาก กำลังมีโครงการก่อสร้างทั้งขนาดเล็ก กลางและใหญ่ มีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมผลิตจากต่างประเทศจำนวนมากในหลายพื้นที่(เขตนิคมอุตสาหกรรม)ในขณะนี้ ประเทศเวียดนามจึงไม่ขาดแคลนแรงงานระดับล่างและระดับกลาง และเป็นที่ดึงดูดนักลงทุนที่ต้องการใช้แรงงานแบบเข้มข้นต่อไปอีกระยะหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันการที่เวียดนามมีระบบการผลิตแรงงานที่มีมาตรฐานทำให้นักลงทุนมั่นใจในศักยภาพของแรงงานเวียดนาม ที่เชื่อว่ามีคุณภาพดี และมีความฉลาด

ในส่วนของข้อจำกัดของการมีแรงงานล้นตลาดคือ ทำให้นักลงทุนมีอำนาจต่อรองหรือกดค่าแรงงานขั้นต่ำได้อีกยาวนาน ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่า ค่าแรงงานในภาคอุตสาหกรรมโดยทั่วไปอยู่ระหว่าง \$45-60 ต่อเดือน จากการที่ค่าแรงค่อนข้างต่ำนี้เอง ทำให้มีแรงงานอพยพไปทำงานที่ประเทศอื่นที่ให้ค่าจ้างสูงกว่า ซึ่งการไปทำงานต่างประเทศก็มีทั้งข้อดีและข้อจำกัดเช่นเดียวกัน

ปัญหาแรงงานล้นตลาดดังกล่าว ทำให้ผู้บริหารประเทศเวียดนามต้องมองหาช่องทางสกัดกั้นแรงงานจากต่างประเทศซึ่งในระยะแรกกำหนดอย่างเข้มงวดว่า

- 1) สถานประกอบการที่ตั้งในเวียดนามจะใช้แรงงานต่างชาติได้ไม่เกินร้อยละ 3 ทั้งนี้เพื่อสงวนตำแหน่งงานต่าง ๆ ให้คนเวียดนามนั่นเอง อย่างไรก็ตามในปี ค.ศ. 2008 รัฐบาลได้มีประกาศลดหย่อน อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติที่ลงทุนในเวียดนาม หากไม่สามารถหาแรงงานชาวเวียดนามทำงานในตำแหน่งที่ต้องใช้บุคคลที่มีประสบการณ์และทักษะสูงได้ก็อนุญาตให้จ้างแรงงานต่างชาติเข้าไป

บริหารงานระยะหนึ่งได้ ในขณะที่เดียวกันต้องสอนแรงงานเวียดนามควบคู่ไปด้วยเพื่อว่าแรงงานเวียดนามจะดำเนินการต่อได้

- 2) รัฐบาลมีแผนส่งแรงงานชาวเวียดนามไปทำงานต่างประเทศ ซึ่งคาดว่าจะมีปริมาณมากถึง 1 ล้านคนในปีค.ศ. 2010 และคาดว่าจะทำให้ลดอัตราการว่างงานลงต่ำกว่าร้อยละ 5 ได้

กรณีของไทย กระทรวงแรงงานร่วมกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยได้ทำแผนแม่บทด้านแรงงาน (พ.ศ. 2550-2554) ได้ประมาณการว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาและเข้าสู่ตลาดแรงงานในปี พ.ศ. 2550-2554 ประกอบด้วย ผู้จบ ปวส. มากที่สุด รองลงไป ได้แก่ ปริญญาตรี มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาโทขึ้นไป และ ปวช. ตามลำดับ **ในขณะที่คาดว่าทุกภาคการผลิตยังคงต้องการแรงงานระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าปริมาณมากที่สุดต่อไปอีก** รองลงไปได้แก่มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาตรีขึ้นไป ปวส. และ ปวช. ตามลำดับ ประเทศไทยจึงต้องมีแผนการส่งแรงงานส่วนเกินไปทำงานต่างประเทศด้วยเช่นเดียวกัน

ในสภาพความเป็นจริงประเทศไทยมีแรงงานระดับประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า จากประเทศเพื่อนบ้านราวกว่า 2 ล้านคน เข้ามาทำงานประเภทไร้ทักษะและเป็นงานที่แรงงานไทยไม่ต้องการทำ เนื่องจากเป็นงานที่อันตราย สกปรก และต้องทำงานหนัก โดยเฉพาะงานในภาคอุตสาหกรรมใช้แรงงานแบบเข้มข้นที่ผลิตสินค้าให้กับกลุ่มเป้าหมายทั่วไปหรือตลาดระดับล่างหรือ Lower End **ดังนั้นการที่รัฐบาลไทยยังมีนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมประเภทดังกล่าวจึงไม่ก่อให้เกิดผลดีต่อประชากรไทยหรือเศรษฐกิจไทยที่แท้จริงแต่อย่างใด**

5. คุณภาพแรงงาน

จากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์และสำรวจนายจ้างผู้ใช้แรงงานพบว่าทั้งประเทศไทยและเวียดนามต่างตกอยู่ภายใต้การวิพากษ์ว่า ผู้ที่จบการศึกษามีความรู้ ทักษะที่จำเป็นต่ำกว่ามาตรฐานและความคาดหวังของตลาดแรงงาน

หากดูที่ข้อมูลเชิงประจักษ์จะพบว่าแรงงานของเวียดนามส่วนใหญ่ มากกว่าร้อยละ 60 เป็นแรงงานที่ทำงานง่าย ๆ (elementary occupation) ในขณะที่แรงงานไทยมากกว่าร้อยละ 40 เป็นเกษตรกรที่มีทักษะ และราวร้อยละ 25 เป็นแรงงานที่เป็นช่างเทคนิค (Technician) เป็นแรงงานที่มีทักษะ (skilled workers)

อย่างไรก็ตามหากสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างกลับวิพากษ์ว่า แรงงานส่วนใหญ่ยังมีคุณภาพด้อยกว่ามาตรฐาน ในกรณีของเวียดนามอาจได้รับผลกระทบน้อยกว่าของไทยเนื่องจากเวียดนามยังอยู่ในช่วงของการใช้แรงงานเข้มข้นเพื่อผลิตสินค้าเพื่อคนทั่วไป และ

กลุ่มเป้าหมายผู้บริโภคระดับกลางหรือสินค้า Lower End มีราคาถูกทำให้เป็นสินค้าที่มีปริมาณของผู้มีกำลังซื้อจำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ แต่ในสายตาของนักลงทุนต่างชาติกลับมองว่าประเทศไทยได้ผ่านพ้นสภาพการใช้แรงงานเข้มข้น เนื่องจากค่าครองชีพและค่าแรงที่สูงขึ้น เพื่อให้เกิดความสมดุลกันมีความจำเป็นที่การผลิตในประเทศไทยต้องเปลี่ยนการผลิตไปเป็นสินค้าที่เน้นคุณภาพสูงขึ้นเพื่อรองรับผู้บริโภคระดับบน (High End) ซึ่งจะมีมูลค่าสูงขึ้น แต่มีตลาดแคบลง สินค้าต้องมีคุณภาพสูง การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสูงได้นั้น แรงงานอาจจะต้องมีการศึกษาสูง มีทักษะสูง (High Skills) เพื่อให้สามารถควบคุมเครื่องจักรได้อย่างปลอดภัย นักลงทุนจึงมองหาแรงงานที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สูง มีการแข่งขันผลิต Prototype แข่งกันในวงกว้างก่อนที่จะได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้ผลิตชิ้นส่วน (Supplier) นั้นได้ ในขณะเดียวกันมีความต้องการใช้จำนวนแรงงานลดลงเนื่องจากใช้เครื่องจักรราคาแพงในการผลิตเป็นส่วนใหญ่

หากประเทศไทยต้องการเป็นประเทศที่สามารถผลิตสินค้าที่มีราคาสูง แรงงานไทยจะต้องมีทักษะสูงขึ้น ต้องเรียนรู้การทำงานภาคอุตสาหกรรมขั้นสูงได้ และไม่สามารถเป็นแรงงานไร้ทักษะหรือกึ่งทักษะได้อีกต่อไป โดยความต้องการแรงงานในตลาดดังกล่าวจะต้องเป็นแรงงานสองทักษะขึ้นไป (Multi-skill หรือ Multi-task) นอกจากนี้การสร้างงานของตนเอง (Independent enterprise) มีความจำเป็นต้องสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างดียิ่งด้วย นั่นคือนโยบายการจัดการศึกษาต้องเน้นที่คุณภาพทั้งกระบวนการ กล่าวคือ ระบบการคัดเลือก ระบบการให้โอกาสอย่างเท่าเทียมกันที่แท้จริง ไม่ว่าจะเป็นสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจแบบใดก็ตาม มีระบบการวัดผลประเมินผลที่ได้มาตรฐาน และมีความร่วมมือในการพัฒนาทักษะให้กับนักเรียนร่วมกันระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการ

6. สรุปและข้อเสนอแนะด้านนโยบายการพัฒนาแรงงาน

ก. สรุป

หากจะสรุปสั้น ๆ ในตอนนี้คือ ประเทศไทยโดยภาพรวมได้เปรียบประเทศเวียดนามเนื่องจากเริ่มต้นพัฒนามาก่อน แต่ประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาและความผิดพลาดที่เวียดนามกำลังเฝ้ามองอย่างใกล้ชิด กล่าวคือ มีความหลากหลาย มีความไม่แน่นอนและความไม่ชัดเจนของนโยบายการพัฒนากำลังคนในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ กอปรกับรัฐบาลด้านการบริหารประเทศอยู่ในระยะสั้น มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อย ทำให้นโยบายได้รับผลกระทบไปด้วย ประกอบกับการที่คนไทยมีความเสรีและก้าวหน้า ชอบสบาย ขาดความกระตือรือร้น และรับเทคโนโลยีอย่างง่ายดาย เนื่องจากมีโครงสร้างหลวม (Loose structure) ได้กลายเป็นข้อด้อยของประเทศในยุคที่มีการแข่งขันสูง

ค่านิยมบริโภคนิยมแบบไม่เลือกและต้องการความง่าย ได้ส่งผลให้การจัดการศึกษาของไทยมีลักษณะดังกล่าวด้วย กล่าวคือ มีมหาวิทยาลัย/สถาบันระดับอุดมศึกษาทุกจังหวัดและมีมากกว่า 1 แห่ง แต่ละแห่งมีคุณภาพและมาตรฐานแตกต่างกัน มีรูปแบบการจัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบซึ่งน่าจะเป็นสิ่งที่ดี แต่ด้วยสาเหตุที่ผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่ชอบสบาย รักสนุกจึงเลือกเรียนในสาขาวิชาและ/หรือสถาบันการศึกษาที่ไม่เข้มงวดและจบได้ง่าย มากกว่าเลือกเรียนในสาขาวิชาหรือในสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาเข้มงวดด้านวิชาการ จึงทำให้ผู้ที่จบการศึกษ่ออกมาแล้วหางานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนได้ยาก หรือสถานประกอบการปฏิเสธรับเข้าทำงาน กลายเป็นบัณฑิตตกงาน หรือต้องเข้าไปทำงานร่วมกับแรงงานไร้ทักษะที่ได้รับเพียงค่าแรงขั้นต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน หรือเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจไทยทั้งในภาพรวมหรือเอกบุคคลแต่อย่างใด

แม้ว่าประเทศไทยจะสามารถจัดการศึกษาได้ทุกระดับและมีสถาบันการศึกษาตั้งอยู่ทุกหย่อมหญ้า แต่ด้วยเหตุที่คนไทยยังมีค่านิยม “สถาบัน” “เส้นสาย” หรือ “การฝาก” การเข้าศึกษาต่อในทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงจำนวนมากจึงยังถูกกล่าวหาการรับสินบนหรือ “แป๊ะเจี๊ยะ” ไม่แตกต่างจากของเวียดนาม ระบบฝากนี้ได้สร้างความอ่อนแอและกลายเป็นวัฏจักรแห่งความชั่วร้ายในวงการศึกษาดังกล่าวไม่มีที่สิ้นสุด

จากปัญหามันเกิดด้วยคุณภาพตกงานที่กล่าวข้างต้น และการได้รับค่าแรงขั้นต่ำจึงพบว่า เป็นเงื่อนไขปัจจัยสำคัญหนึ่งของแรงงานไทยที่ต้องมีการเปลี่ยนงานบ่อยมาก ซึ่งไม่ก่อให้เกิดผลดีต่อทั้งสถานประกอบการที่ต้องฝึกทักษะการทำงานบ่อย ๆ ในขณะที่แรงงานเองก็ไม่มีทักษะที่แท้จริงที่จะมีอำนาจต่อรองค่าแรงกับนายจ้างได้ เนื่องจากเปลี่ยนงานไปเรื่อย ๆ และการที่ประเทศไทยประกอบด้วยแรงงานไร้ทักษะ ไร้คุณภาพในปริมาณที่มากขึ้น ๆ เนื่องจากระบบการจัดการศึกษาที่ไร้คุณภาพ ส่งผลให้นักลงทุนด้วยเทคโนโลยีสูงไม่กล้าที่จะเข้ามาลงทุน ทำให้ประเทศไทยต้องเสียโอกาสที่จะเรียนรู้เทคโนโลยีนั้น ๆ หรือไม่สามารถเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่เลือกผลิตเฉพาะอุตสาหกรรมสะอาด หรือดำเนินการผลิตอุตสาหกรรมที่เกิดจากสติปัญญาของคนไทยเองได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ แรงงานไทยต้องยังคงเป็นผู้รับใช้นายทุนระดับโลกในการผลิตอีกต่อไปอีกนานเท่าไร??

ข. ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะ

6.1.1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอแนะนโยบาย ดังนี้

- (1) ควรให้ความสำคัญด้านคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ควบคู่ไปกับด้านปริมาณ ควรจัดให้มีระบบการวัดผลประเมินผลประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศักยภาพของครูและผู้บริหารทุกระดับทั้งของรัฐและเอกชนเป็นระยะ ๆ และเป็นมาตรฐานทั้งประเทศ
- (2) ให้ความสำคัญภาคด้านโอกาสในการเข้าถึงบริการที่เท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นใคร อาศัยอยู่แห่งใด
- (3) ควรมุ่งเน้นการปลูกฝังอุดมการณ์เพื่อชาติเพื่อแผ่นดิน และมีความเข้าใจพัฒนาการของภูมิภาคและโลก
- (4) เป็นการศึกษาแบบให้เปล่าจริงโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียนและค่าอื่น ๆ ทั่วประเทศ (ก่อนวัยเรียน+12 ปี) ในที่นี้หมายถึงรัฐจะต้องลงทุนจัดการศึกษาให้เปล่าอย่างแท้จริงโดยผู้ปกครองไม่เสียเงินแม้แต่บาทเดียว และในทางตรงกันข้ามประชาชนยากจนและมีบุตรเข้าเรียนหนังสือควรได้รับค่าตอบแทน
- (5) ส่งเสริมให้มีวิธีคิดอย่างเป็นระบบ ใช้เหตุผลเพื่อนำไปสู่ Knowledge-based society
- (6) มุ่งเน้นมาตรการ การตรวจสอบ การประเมินผลการเรียนการสอนอย่างเข้มงวด อาจต้องใช้ข้อสอบกลางประเมินผลคุณภาพ(สอบได้-ตก) และนำผลการประเมินไปพิจารณาความดีความชอบหรือให้โบนัสหรือขึ้นเงินเดือน

การศึกษาระดับอาชีวศึกษา ควรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- (ก) การอาชีวะระดับต้น เสนอแนะนโยบาย ดังนี้ (ตามแนว MFR และ/หรือ DVT concept)
 - (1) เปิดรับเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่อาจมีผลการเรียนอ่อน
 - (2) ให้สอนเฉพาะวิชาสามัญตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสถาบันการศึกษา(Cognitive skills) ส่วนการฝึกทักษะวิชาชีพเฉพาะ (Technical and behavioral skills) ให้นักศึกษาเลือกฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ
 - (3) การจัดการศึกษาระดับนี้มีจุดมุ่งหมายผลิตแรงงานระดับปฏิบัติการ (Operator) เท่านั้น ใช้เวลาเรียนเท่ากับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- (4) นักเรียนสามารถสอบประเมินผลตัวเองเพื่อขอรับวุฒิปัตริเทียบเท่า มัธยมศึกษาตอนปลายได้
- (5) เพื่อให้เกิดความชำนาญ เชี่ยวชาญควรแต่ละแห่งควรเปิดสอนจำกัด สาขาวิชา (2-3 สาขาเท่านั้น)

(ข) การอาชีวระดับกลาง-สูงเสนอแนะนโยบายดังนี้(ตามแนว IUT concept)

- (1) ควรให้ความสำคัญด้านคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับด้านปริมาณ
- (2) ควรจัดการศึกษาที่รับเฉพาะผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
- (3) ให้ความสำคัญด้านโอกาสในการเข้าถึงบริการที่เท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นใคร อาศัยอยู่แห่งใด (De-Contextualization)
- (4) ควรมุ่งเน้นความเชื่อมโยงด้านวิชาสามัญกับการฝึกปฏิบัติร่วมกับสถานประกอบการเพื่อให้นักศึกษามีความเข้าใจ มีประสบการณ์ในสภาพจริง(DVT)
- (5) จัดให้มีห้องปฏิบัติการทันสมัยควบคู่ไปกับการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางอย่างต่อเนื่อง
- (6) ส่งเสริมการคิด ค้นคว้าวิจัย ทดลองและแข่งขันการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีโดยจัดสรรงบประมาณให้หรือออกกฎหมายให้สถานประกอบการบริจาคเงินสมทบการวิจัยและใช้ยกเว้นภาษีได้
- (7) ร่วมมือกับสถานประกอบการอย่างใกล้ชิดในการผลิตแรงงานร่วมกัน เช่น สถานประกอบการใช้ห้องปฏิบัติการเพื่อการค้นคว้าวิจัยหรือส่งพนักงานมาศึกษา ค้นคว้าวิจัย พัฒนาต้นแบบ ในขณะที่สถาบันการศึกษาส่งนักศึกษาฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
- (8) มุ่งเน้นมาตรการ การตรวจสอบ การประเมินผลการเรียนการสอนอย่างเข้มงวด อาจต้องใช้ข้อสอบมาตรฐานกลางประเมินผลคุณภาพ (ใบประกอบอาชีพช่างชนิดต่าง ๆ) และนำผลการประเมินไปพิจารณาความดีความชอบหรือให้โบนัสหรือขึ้นเงินเดือน

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เสนอแนะนโยบาย ดังนี้

- (1) เป็นการศึกษาที่พ้นการศึกษาภาคบังคับ ที่รัฐพึงสนับสนุนงบประมาณ ด้านแหล่งข้อมูลเพื่อการค้นคว้าให้มาก
- (2) ควรให้ความสำคัญด้านคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ควรควบคุม ด้านปริมาณและความเหมาะสมของหลักสูตรในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ
- (3) ให้ความสำคัญภาคด้านโอกาสในการเข้าถึงบริการที่เท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นใคร อาศัยอยู่แห่งใด หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจแบบใด (De-Contextualization)
- (4) ควรมุ่งเน้นการคิดค้นคว้าวิจัย(Research-based) แสวงหาองค์ความรู้ใหม่ควบคู่ไปกับการเรียนรู้เนื้อหาที่มีอยู่ เพื่อต่อยอดองค์ความรู้และสร้างสรรค์ความรู้ภายใต้บริบทของตนเอง (เป็น think tank ของแต่ละภาค และภูมิภาค)
- (5) มุ่งเน้นมาตรการ การตรวจสอบ การเสนอผลงานของผู้สอนทั้งในรูปของการวิจัย การผลิตบทความและเขียนตำราที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และนำผลการประเมินไปพิจารณาความดีความชอบหรือให้โบนัสหรือขึ้นเงินเดือน

การศึกษานอกระบบ เสนอแนะนโยบาย ดังนี้

- (1) ควรให้ความสำคัญด้านคุณภาพของการเื้ออำนวยการเรียนรู้ของ ประชาชนทุกกลุ่มอายุและอาชีพควบคู่ไปกับด้านปริมาณ
- (2) จัดหาโอกาสการเข้าถึงบริการการเรียนรู้ตลอดชีวิต(LLL) อย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นใคร อาศัยอยู่แห่งใด (De-Contextualization)
- (3) ควรเป็นบริการที่ให้เปล่า และมุ่งเน้นการเติมเต็มและ**ปลูกฝังอุดมการณ์เพื่อชาติเพื่อแผ่นดิน** ควบคู่ไปกับการให้ความเข้าใจพัฒนาการของ ภูมิภาคและโลก
- (4) เป็นการศึกษาที่มุ่งกระตุ้นให้ใช้ความรู้เป็นฐาน(Knowledge-based) ในการผลิตทุกชนิด
- (5) อาจจัดเป็นศูนย์พัฒนา ยกระดับอาชีพในชุมชนหรือค้นคว้าวิจัยเพื่อ พัฒนา อาชีพให้เข้าสู่มาตรฐานสากล ควบคู่ไปกับการรู้หนังสือ
- (6) เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ทางด้านเศรษฐกิจ(การผลิต การตลาด การเงิน) การเมืองและสังคมโลก

การส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัย(R&D)

เนื่องจากประเทศไทยมีผลงานวิจัยเพื่อการพัฒนาจำนวนน้อย และมีงานวิจัยที่สามารถนำไปพัฒนาเชิงพาณิชย์และจดสิทธิบัตรจำนวนน้อยมาก จากการเสวนากลุ่มย่อยพบว่า อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาขาดความสนใจทำวิจัยเนื่องจากขาดแรงจูงใจ ผู้บริหารให้ความสำคัญและให้ค่าคะแนนในการประเมินผลความดีความชอบน้อยกว่าชั่วโมงที่ใช้การเรียนการสอน นอกจากนี้ยังพบอีกว่ากระบวนการผลิตบัณฑิตในระดับบัณฑิตศึกษาบางหลักสูตรในบางสถาบันการศึกษาให้ความสำคัญกับกระบวนการวิจัยเพียงในเชิงทฤษฎี ขาดการใช้ศูนย์หรือสถาบันวิจัยในการสนับสนุนศักยภาพการวิจัยของนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **การจัดการเรียนการสอนระดับคุณวุฒิบัณฑิตยังไม่แตกต่างจากการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโท** มีผลทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาขาดความมั่นใจที่จะดำเนินการวิจัยต่อไป

หนึ่ง การกระจายโรงงานแหล่งผลิตไปยังประเทศกำลังพัฒนาของนักลงทุนต่างชาติก็หวังเพียงการได้ใช้ค่าแรงราคาถูก ใช้สาธารณูปโภคราคาถูก ตั้งอยู่ใกล้แหล่งทรัพยากรและใกล้ลูกค้าเท่านั้น ไม่ได้ส่งเสริมให้มีการถ่ายโอนความรู้ หรือส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อสร้างเสริมความเข้มแข็งในองค์ความรู้ให้กับพลเมืองของประเทศที่ตั้งโรงงานไม่ ดังนั้น รัฐจึงกำหนดกฎเกณฑ์ โดยกำหนดให้สถานประกอบการทุกแห่งจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาภายในสถานประกอบการ หากไม่สามารถดำเนินการได้ สถานประกอบการจะต้องจ่ายเงินสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาดำเนินการในวงเงินที่เหมาะสมเช่นที่ดำเนินการในประเทศเกาหลีใต้

รัฐจึงส่งเสริมหรือกำหนดมาตรการที่ชัดเจนกับการส่งเสริม R&D เช่นกำหนดให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไปโดยเฉพาะในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ เป็นต้น จะต้องมีความวิจัยและพัฒนา(R&D) และมีการจดสิทธิบัตรอย่างน้อยปีละ 1 เรื่องเพื่อใช้ประกอบการรับรองคุณสมบัติของอาจารย์และหลักสูตร แต่ทั้งนี้รัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณให้ส่วนหนึ่งและสถานประกอบการที่กล่าวข้างต้นสนับสนุนงบประมาณร่วมอย่างเพียงพอด้วย

การพัฒนากระบวนการประเมิน

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ชอบเลียนแบบโดยเฉพาะจากสหรัฐอเมริกา ทั้งๆ ที่ทั้งสองประเทศมีภูมิหลังต่างกันอย่างมากก็ตาม แต่ด้วยอิทธิพลของการได้ร่ำเรียน หรือมีตำราเผยแพร่อย่างกว้างขวางทำให้ซึมซับอย่างง่ายดาย ยกตัวอย่างเช่นการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อหลายทศวรรษก่อนนิยมจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-centered) ใช้ระบบประกันคุณภาพ (Quality Assurance) ประเทศไทยก็ได้นำรูปแบบดังกล่าว

มาใช้ด้วยมีความหวังว่าจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาคุณภาพต่ำลงได้ จึงมีข้อเสนอแนะ

- 1) พัฒนารูปแบบการประเมินผลการศึกษาโดยการจัดข้อสอบกลางเพื่อรับผู้สมัครในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้เพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ
- 2) สมศ.พึงประเมินเฉพาะด้านการบริหารจัดการที่เหมาะสมเท่านั้น และให้เน้นการประเมินตามสภาพจริง
- 3) การประเมินเพื่อเลื่อนชั้น เลื่อนระดับควรเน้นกระบวนการจัดการศึกษาหรือพัฒนาการบริหารควบคู่ไปกับการเสนอผลงานวิชาการ โดยให้ระบุว่า Benchmark คืออะไร และได้ดำเนินการอะไร อย่างไร

การเตรียมบุคลากรเข้าสู่ตลาดแรงงาน

นอกเหนือจากการจัดการศึกษาตามระบบแล้วประเทศไทยได้มียุทธศาสตร์การพัฒนาและการเตรียมกำลังคนไว้ค่อนข้างดี มีมาตรฐาน ไม่ว่าจะเป็นสร้าง Science Park แหล่งศูนย์รวมวิชาการด้านบริหารจัดการ (TSP Academy) ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (MTEC) ศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ (TKC) ศูนย์นาโน Nano Tech เป็นต้น ล้วนแต่เป็นการนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคนให้เข้าสู่ตลาดแรงงาน สร้างมูลค่าเพิ่มหรือมีชีวิตอยู่ในโลกของสังคมแห่งการเรียนรู้และเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต แหล่งเหล่านี้แม้จะมีประโยชน์และเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น แต่มีเพียงคนจำนวนน้อยที่ได้รับประโยชน์ คนจำนวนมากยังเข้าไม่ถึง จึงเสนอแนะว่าควรมีการขยายสาขาออกไปเช่นเดียวกับ Science Park ประจำภาคต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจแก่คนกลุ่มใหญ่ขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนนักศึกษาได้มีความใกล้ชิดใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และให้ใส่ใจมากกว่านี้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การเตรียมบุคลากรเข้าสู่ภาคแรงงาน: การศึกษาเปรียบเทียบไทยและเวียดนาม 1980-2025” มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานสภาพการเตรียมบุคลากรเข้าสู่ตลาดแรงงานในช่วง 1980-2025 และเพื่อวิเคราะห์ วิพากษ์และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายภายในประเทศและระหว่างประเทศ เก็บข้อมูลโดยศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย เอกสารสถิติของทางราชการ แผนต่าง ๆ เอกสารสิ่งพิมพ์อื่น ๆ บทความ รายงานวิจัย **สัมภาษณ์** ประชุมสัมมนา สังเกต เยี่ยมเยือนสถานที่และค้นหาข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบ ตรวจสอบจาก internet

สรุป

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผลจากการเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานสภาพการเตรียมบุคลากรเข้าสู่ภาคแรงงานของไทยและเวียดนามในช่วงปี ค.ศ. 1980-2025 พบว่า ข้อมูลด้านประชากร เวียดนามมีมากกว่าไทยราว 20 ล้านคนและอาจจะถึง 30 ล้านคนในปีค.ศ. 2025 ภายใต้ขีดจำกัดด้านพื้นที่ซึ่งมีลักษณะยาวเรียบมหาสมุทร มีขนาดเล็กกว่าไทยเกือบเท่าตัว และเต็มไปด้วยภูเขา ทำให้เวียดนามขาดแคลนพื้นที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินและประชากรเต็มไปด้วยชนเผ่าอาศัยบนภูเขา ยากต่อการสื่อสารและให้การศึกษาอย่างทั่วถึงได้ ประกอบกับประเทศเวียดนามเพิ่งรวมเป็นหนึ่งเดียวเมื่อปีค.ศ. 1975 หลังจากที่ถูกต่างชาติครอบงำอยู่เป็นเวลากว่าหนึ่งพันปี การที่เวียดนามตกอยู่ภายใต้การปกครองของจีนนับพันปีทำให้เวียดนามได้รับอิทธิพลจากจีนหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความอดทน ขยัน ต่อสู้อย่างทรหด จึงทำให้สามารถใช้รากฐานของภูมิปัญญาที่สั่งสมมาในช่วงเวลาดังกล่าวต่อสู้จนชนะประเทศมหาอำนาจ เช่น ฝรั่งเศส หรือแม้แต่สหรัฐอเมริกาที่เข้ามาครอบครองในช่วงที่ประเทศอ่อนแอได้在最短时间内 การที่เวียดนามมีแผนการพัฒนาดินแดนอย่างมั่นคงมาเป็นระยะ ๆ และมีดอกผลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จเชิงประจักษ์ของเยาวชนออกมาระดับเวทีโลก อย่างน่าชื่นใจก่อนประเทศไทยซึ่งปลอดปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองการปกครองอย่างรุนแรงนั้น การที่นักลงทุนและนักวิชาการไทยรู้สึกวิตก(เนื่องจากไทยได้กลายเป็นเสือที่ซอม

นอนหลับ) เกรงกลัวว่าเราอาจพัฒนาช้าหลังกว่าเวียดนามในอีกไม่นานนั้น อาจไม่ไกลเกินกว่าที่จะสบประมาทได้ และการที่รัฐบาลเวียดนามวาดฝันว่าจะใช้เวลาเพื่อการพัฒนาตามให้ทันกับประเทศที่พัฒนาไปก่อนในระยะที่สั้น ก็เป็นเรื่องที่น่าจับตาและไม่น่าจะเป็นเรื่องที่ยากหรือเป็นไปได้แต่อย่างใด

หากจะเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร เวียดนามอยู่ในสภาพที่ได้เปรียบกว่าไทยในเชิงปริมาณ เนื่องจากวัยแรงงานของเวียดนามมีปริมาณสูงกว่าของไทย ในขณะที่ประชากรส่วนใหญ่ของไทยเริ่มมีอายุมากและพ้นวัยทำงาน เป็นเหตุให้วัยแรงงานของไทยต้องมีการรับผิดชอบทั้งวัยก่อนและหลังทำงานจำนวนมาก ซึ่งย่อมหมายความว่าแรงงานไทยต้องทำงานหนักและต้องได้ค่าแรงงานมากกว่าของเวียดนามจึงจะอยู่ได้ จากสภาพดังกล่าวเวียดนามจึงยังสามารถรองรับโรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าประเภทราคาถูกหรือสินค้าทั่วไปและสินค้าที่มีเป้าหมายเพื่อตลาดระดับล่าง(Lower End) ซึ่งมีตลาดรองรับมากและใช้แรงงานเข้มข้นได้อีกนาน ในทางตรงกันข้ามแรงงานของประเทศไทยซึ่งได้ผ่านพ้นระยะนั้นไปแล้วจะไม่สามารถอยู่ในสภาพนั้นได้อีกนาน ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น ค่าแรงงานขั้นต่ำของประเทศไทยสูงกว่าของเวียดนามมากกว่า 100% คือ ค่าแรงโดยทั่วไปของเวียดนามอยู่ที่เดือนละ \$50 ในขณะที่ของไทยอยู่ที่เดือนละกว่า \$110 แรงงานไทยมีค่านิยมพุ่งเพื่อและต้องเดินทางไกลจากครอบครัว มีค่าใช้จ่ายค่าที่พัก ค่าเดินทางสูง ในขณะที่แรงงานของเวียดนามยังอยู่ในสภาพที่เรียบง่ายและส่วนใหญ่ยังอาศัยอยู่กับครอบครัว ค่าครองชีพของประเทศไทยสูงกว่าของเวียดนาม เช่นเมื่อเปรียบเทียบ GDP/capita ในปีค.ศ. 2003 ของไทยอยู่ราว \$2,350 ในขณะที่ของเวียดนามอยู่ที่ \$482 จากข้อมูลเหล่านี้ การผลิตสินค้าจากประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเป็นใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อผลิตปริมาณมาก ๆ หรือผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสูงเพื่อสนองกลุ่มเป้าหมายที่มีรายได้สูงหรือ High End เท่านั้นนักลงทุนจึงจะสามารถอยู่ได้ ซึ่งย่อมหมายถึงคุณภาพและทักษะของแรงงานของไทยจะต้องสูงขึ้นด้วย หรือไม่เช่นนั้นก็ต้องใช้แรงงานอพยพจากเพื่อนบ้านแทนแรงงานไทย ซึ่งปัจจุบันเข้ามาทำงานราว 2 ล้านคน หรือโรงงานนั้นต้องย้ายฐานการผลิตไปสู่ประเทศที่มีค่าแรงต่ำกว่า

เมื่อถึงจุดนี้ การเปรียบเทียบการเตรียมบุคลากรเข้าสู่ตลาดแรงงานจึงต้องระมัดระวังที่จะต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้อง เนื่องจากทั้งสองประเทศตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ต่างกันและมีเป้าหมายของตลาดปลายทางแตกต่างกัน ยกเว้นว่าประเทศไทยจะยังคงยอมรับสภาพการผลิตเพื่อตลาดปลายทางทั่วไปหรือแบบ Lower End ซึ่งแน่นอนจะต้องเผชิญกับปัญหาอีกมากมาย เช่น ขาดแคลนแรงงานที่เป็นคนไทยเข้าทำงานหรือจะมีการเรียกร้องให้ขึ้นค่าจ้างเป็นระยะ ๆ และในที่สุดสถานประกอบการก็ต้องย้ายฐานการผลิต

การที่ประเทศไทยได้สร้างองค์กรต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อรองรับการเปลี่ยนถ่ายจากการพัฒนาแบบเก่าสู่การพัฒนาแบบ Hi Technology เช่น Science Park, Nano Tech โรงเรียนวิทยาศาสตร์(แบบโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โรงเรียนจุฬาภรณ เป็นต้น) ศูนย์ส่งเสริมการวิจัย เช่น TDRI และศูนย์สนับสนุนการวิจัย เช่น สกว. สภาวิจัยแห่งชาติ กิจกรรมส่งเสริมความเป็นอัจฉริยะ เช่น กิจกรรมแข่งขันประกวดงานสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์ ฯลฯ ย่อมรองรับการเปลี่ยนถ่ายได้อย่างแน่นอน แต่ดูเหมือนว่าจะยังไม่มี การเคลื่อนไหวให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมในวงกว้างแต่อย่างใด รัฐ/ผู้ที่เกี่ยวข้องพึงกำหนดระยะเวลาให้ชัดเจนว่าองค์ความรู้ใหม่และกิจกรรมต่าง ๆ จะนำไปสู่การผลิตเพื่อ High End เมื่อไร

ข้อเสนอแนะนโยบายภายในประเทศเพื่อนำไปสู่การผลิตเพื่อ High End

- ข้อเสนอแนะการเตรียมบุคลากรโดยระบบการศึกษา

ปฏิรูปการเรียนการสอน

1. เน้นการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ค้นคว้าทดลองมากขึ้น ใช้หลักสูตรเนื้อหา เป้าหมายหลักเดียวกัน(โดยเฉพาะ กศ.ขั้นพื้นฐาน)
 2. กระตุ้นให้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดชีวิต คิดค้นคว้า วิเคราะห์และแก้ปัญหา
 3. ครูควรมุ่งเน้นการสอนมากกว่าทำงานบริการอื่น ๆ
 4. ให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมกับการบวนการผลิตแรงงาน โดยให้ผลตอบแทนด้านภาษี
 5. ให้เรียนรู้และมีทักษะมากกว่า 1 ทักษะขึ้นไป
 6. ยกระดับกระบวนการวัดผล ประเมินผลให้มีคุณภาพและเทียบได้กับมาตรฐานสากล (เปรียบเทียบ ทุกคนสอบผ่านข้อสอบชุดเดียวกัน)
 7. ปรับปรุงห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์ให้ทันสมัย(ที่มีอยู่เหมาะสำหรับการผลิตแรงงานแบบ Lower End)
 8. การศึกษาระดับอุดมศึกษาพึงเน้นการวิจัยเป็นฐาน(Research based)
- ฯลฯ

ปฏิรูปผู้บริหารและครูผู้สอน

1. เป็นนักบริหารมืออาชีพและมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง มีการติดตามประเมินผลงานเป็นระยะ ผู้บริหารที่ขาดศักยภาพควรได้รับการพัฒนาหรือถอดถอน

2. เป็นครูมีอาชีพ มีการทดสอบความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่รับผิดชอบเป็นระยะ ๆ มีทักษะหรือเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาขาวิชาหลัก 1 วิชาและวิชารองอีกอย่างน้อย 1 สาขาวิชา
3. ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาหลักและรอง รวมถึงจัดกิจกรรมเสริม
4. ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ค้นคว้าทดลองมากขึ้น ฯลฯ

ปฏิรูปแหล่งเรียนรู้

1. ส่งเสริมให้มีสำนักหรือศูนย์หรือหน่วยวิจัยในแต่ละสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาต้องเน้นการใช้วิจัยเป็นฐานความรู้ ความคิดและการสอน
2. ยกมาตรฐานหรือจัดสร้างศูนย์แสดงนวัตกรรม สินค้าและกระตุ้น เผยแพร่อย่างกว้างขวาง
3. ร่วมกับสถานประกอบการที่ทันสมัยจัดกิจกรรม นิทรรศการเป็นระยะ ๆ
 ฯลฯ

- ข้อเสนอแนะการเตรียมบุคลากรที่เปลี่ยนงานใหม่

1. จัดศูนย์ฝึกอบรมเฉพาะทาง
2. สื่อประเภทสิ่งพิมพ์(Printed material) และ Non-printed material ควรให้ความรู้ เป็นสื่อผสมเพื่อพัฒนาระบบคิดและนำเสนอผลการวิจัย ตัวแบบที่พัฒนา
3. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนควรดำเนินการร่วมกับแรงงานจังหวัดจัดกิจกรรมวิชาการ ฝึกอบรม
4. ให้สถาบันการศึกษาทุกระดับจัดหลักสูตรทันสมัยและเอื้อต่อการพัฒนาแรงงานที่เปลี่ยนงานใหม่
 ฯลฯ

- ข้อเสนอแนะการพัฒนาบุคลากรระหว่างปฏิบัติการ

1. เน้นการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดเวลา(LLL)
2. สถานประกอบการจัดฝึกอบรมทักษะที่จำเป็น เป็นระยะ ๆ
3. กระตุ้นให้สถานประกอบการจัดบรรยากาศองค์กรแห่งการเรียนรู้
4. รัฐพึงแสวงหาบุคลากรที่มีประสบการณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อ
ประชุมสัมมนา และกระตุ้นให้เสนอ/ทดลองนวัตกรรมโดยรัฐจัดสรร
งบประมาณสนับสนุนการวิจัยและทดลอง

ฯลฯ

ข้อเสนอแนะนโยบายระหว่างประเทศเพื่อนำไปสู่การผลิตเพื่อ High End

- รัฐพึงส่งเสริมให้มีความร่วมมือการวิจัยระหว่างนักวิจัยไทยและนักวิจัยต่างชาติทุกสาขาวิชาและเน้นงานวิจัยประเภท R&D ให้มากขึ้น
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทั้งในส่วนกลางและในสถาบันอุดมศึกษาพึงสร้างเครือข่ายวิจัยทั้งภายในประเทศ ระหว่างภูมิภาคและนานาชาติ
- สถานทูต สถานกงสุลทุกแห่งพึงมีหน่วยจัดทำข้อมูลพื้นฐานความต้องการ แนวโน้ม และศักยภาพด้านต่าง ๆ ของแต่ละประเทศ

อภิปรายผล

ประเทศไทยยืนอยู่บนทางสองแพร่ง จากปรากฏการณ์ในปัจจุบันที่ประเทศไทยเดินทางมาสู่ทางสองแพร่งคือ ไม่สามารถผลิตที่เน้นเชิงปริมาณเพื่อการแข่งขันราคาถูกเพียงอย่างเดียวได้อีกต่อไป แต่จะต้องปรับเปลี่ยนไปสู่การผลิตสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่ม ราคาและคุณภาพสูงด้วย

เนื่องจากจุดเด่นของไทยที่เคยมีในช่วง 3-4 ทศวรรษคือ ค่าแรงราคาถูก ทรัพยากรมีมาก แรงงานล้นตลาด เป็นประเทศประชาธิปไตยที่เป็นมิตรกับทุกฝ่าย มีความปลอดภัย เชื่อสัตย์ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีสาธารณูปโภคดี จุดที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ได้เปรียบ ส่วนใหญ่มีสภาพความเป็นอยู่แบบชนบท เรียบง่าย และเป็นจุดสนใจของนักลงทุนต่างชาติที่ย้ายฐานโรงงานที่ใช้เทคโนโลยีแบบเก่าเพื่อมุงตลาดแบบล่าง (Lower End) แต่สภาพเช่นนี้จะคงอยู่กับประเทศไทยอีกไม่นาน เนื่องจากประเทศไทยได้มีประสบการณ์มากมายที่จะขยับหรือต้องขยับเนื่องจากถูกไล่ให้เลื่อนชั้นการผลิตเพื่อตลาดบน (High End) มีค่าแรงสูงกว่าประเทศที่ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันราว 1 เท่าตัว

การเลือกปรับเปลี่ยนไปสู่เวทีใหม่ที่ผลิตสินค้าที่มีราคาแพงขึ้นเพื่อผู้บริโภคตลาดบน นั้น เป็นก้าวที่ยากและเป็นเรื่อง que ทุกภาคส่วนต้องขยับปรับเปลี่ยนนิสัยทัศน์ แนวคิดของผู้นำประเทศ ผู้นำความคิดเกี่ยวกับการพัฒนา นักวิชาการให้มีเป้าหมายหรือทิศทางเดียวกันและ มั่นคงเพื่อนำไปสู่กระบวนการผลิตกำลังคนทั้งระดับสูง แรงงานระดับกลางและระดับล่างได้ อย่างชัดเจนด้วย จากการได้สัมภาษณ์ข้าราชการตั้งแต่ระดับปฏิบัติการล่าง ระดับกลางและ ระดับสูงของเวียดนาม พบสอดคล้องกันว่าการนำพาและหาทางให้ประเทศไปสู่การ พัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อการแข่งขันในระดับนานาชาติ เพื่อจะได้มีงานทำและไม่ลำบาก เหมือนแต่ก่อน แต่ในทางตรงกันข้ามจากการสัมภาษณ์คนไทยระดับล่าง กลางและระดับบน ยังมีความขัดแย้งในแนวความคิดแตกต่างกันอย่างมาก กล่าวคือ จำนวนหนึ่งไม่ต้องการ พัฒนาประเทศไปสู่การผลิตอุตสาหกรรมเนื่องจากจะมีผลกระทบต่อวัฒนธรรมดั้งเดิม ในขณะที่อีกจำนวนหนึ่งเห็นความสำคัญของการพัฒนาไปเป็นประเทศอุตสาหกรรมเพื่อการ แข่งขัน พัฒนาก้าวไกลและเกรงว่าประเทศข้างเคียงและประเทศอื่น ๆ จะตามทัน

ความคิดที่ขัดแย้งกันนี้มีให้เห็นอย่างทั่วไปในเกือบทุกหน่วยงานซึ่งนับได้ว่าเป็น เงื่อนไขปัจจัยสำคัญของความไม่ชัดเจนในอุดมการณ์การพัฒนา แม้แต่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติทุกฉบับก็จะปรากฏภาพทั้งสองด้าน ทำให้ผู้นำ ผู้บริหารและนักการเมือง สามารถหยิบยกแนวคิดใดมาใช้หรืออ้างอิงก็ได้

หากประเทศไทยไม่สามารถเลือกทางเดินที่ชัดเจน กระบวนการพัฒนากำลังคน และประเทศก็จะยังคงยืนอยู่บนทางสองแพร่งต่อไป ก็จะไม่มีความชัดเจนหรือกระบวนการ ติดตามใดที่จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงถึงเวลาแล้วที่รัฐจะต้องกำหนด เสาหลัก(Pillars) หรือตั้งธงที่เราจะเดินไปสู่ใน 20 ปีหรือ 50 ปีข้างหน้าแล้วสนับสนุน งบประมาณ การตรวจสอบเพื่อการนั้นอย่างจริงจังและดำเนินการในทุกภาคส่วน

“ปรัชญาชีวิตแบบตามสบาย ไม่มีปัญหา ไม่เป็นไร ช้า ๆ ได้พำเล้งงาม ทำ ตามใจได้คือไทยแท้” ล้วนเป็นปรัชญาชีวิตที่ดี มีคุณค่า แต่ต้องเลือกใช้และตีความให้ เหมาะสมกับกาลเวลา และสถานการณ์ ที่สำคัญปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ในมิติ ของการพัฒนาแบบพอตัว ตามยุคตามสมัยและทันโลกนั้นมีความหมายลึกซึ้ง แฝงบงกชที่ ทุกคนควรใส่ใจถ้าใส่ใจระหม่อมและนำไปประยุกต์ใช้

คุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา เป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของกระบวนการศึกษา หรือการเตรียมบุคลากรเข้าสู่ตลาดแรงงานของไทยยังคงมีความอ่อนแอและสับสน เนื่องจาก ประเทศไทยยึดปรัชญาแบบผสมผสานและอ่อนไหวไปตามตัวบุคคลที่เป็นผู้บริหารองค์กร เช่นเมื่อผู้บริหารระดับกรม กองได้รับประสบการณ์จากการศึกษาดูงานต่างประเทศมักจะยึด หลักการนั้นมาบริหารโดยไม่ได้ศึกษาถึงความเป็นมาหรือเบื้องหลังของหลักการ ข้อดีหรือ ข้อจำกัดแต่อย่างใด จึงจะเห็นได้ว่าในช่วงที่ผ่านมาภาระการเข้ารับการฝึกอบรม ประชุมของ

ครูกลายเป็นงานหลัก ส่วนการเรียนการสอนได้กลายเป็นงานรองทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนค่อนข้างต่ำ

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้นำระบบการประเมินผลแบบหน่วยการเรียนรู้ และให้ครูประจำวิชารับผิดชอบประเมินรายวิชานั้นด้วยตนเองมาใช้ ในทางหลักการนับว่าเป็นสิ่งที่ดี แต่หลังจากนั้นมาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตกต่ำมาตลอด นั่นเป็นเพราะเรานำวิธีการมาใช้ โดยไม่ได้คำนึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม(Walter, 2007)

นโยบายการให้โอกาสทางการศึกษาแก่ทุกคนเป็นสิ่งที่ดี แต่มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาก็มีความสำคัญไม่แตกต่างกัน

ดังที่ได้กล่าวในบทที่ 4 ว่าการอาชีวศึกษาของไทยจะต้องมีการปรับปรุงอย่างมาก หากประเทศไทยจะก้าวไปสู่การผลิตเพื่อตลาดบน การดำเนินการในลักษณะเดิมจะส่งเสริมการผลิตแรงงานเพื่อ Lower End ได้เท่านั้น แต่หากจะปรับเปลี่ยนเป็นผลิตเพื่อตลาดบน การอาชีวศึกษาจะต้อง

1. เลือกรับเฉพาะนักเรียนที่มีผลการเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ดีเด่น
2. การเรียนการสอนจะต้องเน้นการเรียนวิชาการอย่างเข้มข้น ควบคู่ไปกับการทดลอง ค้นคว้า วิจัย
3. ร่วมมือกับสถานประกอบการในการส่งเสริมการเรียนการสอน การวิจัย เช่น กำหนดให้สถานประกอบการสนับสนุนงบประมาณจากผลกำไรส่วนหนึ่งให้กับสถาบันการศึกษาและร่วมผลิตแรงงานภาคปฏิบัติ
4. เปิดสาขาวิชาเอกเพียง 2-3 สาขาวิชาเอกที่มีความชำนาญเฉพาะในแต่ละแต่ละสถาบันการศึกษา
5. พัฒนาห้องปฏิบัติการให้มีความทันสมัย สอดรับกับเป้าหมายของการพัฒนาไปสู่การผลิตเพื่อตลาดบน
6. มีการวัดผล ประเมินผลอย่างเข้มงวดและเป็นไปในระดับชาติเมื่อต้องการได้รับใบประกอบวิชาชีพเฉพาะทาง เช่น เดียวกับทางการแพทย์ การวิศวกรรม(กว.) เป็นต้น

นักเรียนที่มีผลการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่ำ และต้องการเข้าสู่อาชีพ อาจจะได้รับการพัฒนาแต่ควรอยู่ในรูปแบบใหม่ เช่น รูปของวิทยาลัยสารพัดช่างที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะเฉพาะทางเพื่อเป็นแรงงานระดับปฏิบัติการ(Operator) หรือแนวโรงเรียนโตโยต้า หรือแนว MFR ของฝรั่งเศส

การพัฒนากำลังคน

การพัฒนากำลังคนที่ดำเนินการอยู่ในประเทศไทยจัดไว้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมายคือใคร เป็นรูปแบบที่เหมาะสมในเชิงปริมาณ แต่การขับเคลื่อนสู่คุณภาพยังต้องได้รับการปรับปรุง กล่าวคือ กำลังคนของไทยส่วนใหญ่ยังมีค่านิยมแบบเดิม ๆ ซึ่งเหมาะสมกับยุคเกษตรกรรมที่ไม่มีการแข่งขันในวงกว้างเช่นในยุคปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานหลักที่ 1 ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในการพัฒนาหรือเตรียมบุคลากรเข้าสู่ตลาดแรงงานของไทย ที่ผ่านมายังดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ “การพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งพาตนเอง และเพิ่มสมรรถนะการแข่งขันในระดับนานาชาติ” และ “การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการพัฒนาประเทศ” ควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนว่าจะต้องการยกคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น หากต้องการยกคุณภาพการศึกษาต้องพัฒนาระบบการวัดผล ประเมินผลการศึกษาใหม่ โดยให้มีการวัดประเมินผลโดยใช้มาตรฐานเดียวกันทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีวศึกษา

2. หน่วยงานที่ 2 ได้แก่ กระทรวงแรงงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน การพัฒนาแรงงาน การคุ้มครองแรงงาน พึงมีแผนการพัฒนาแรงงานเป็นระยะ เช่น

1. ระยะการผลิตเพื่อตลาดทั่วไปหรือตลาดล่างภายในหรือเพื่อแข่งขันกับนานาชาติ และจะยังคงผลิตในลักษณะนี้ไปอีกนานเท่าใด หรือในอัตราส่วนเท่าไร

2. ระยะการผลิตอุตสาหกรรมที่มีราคาสูงเพื่อรองรับผู้บริโภคตลาดบนซึ่งต้องการแรงงานที่มีคุณภาพ ต้องแข่งขันกับประเทศที่พัฒนาแล้วได้และควรมีอุตสาหกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ที่คิดและผลิตโดยวิศวกรไทย ในช่วงเวลาใด

รัฐบาลไทยพึงกำหนดให้เด่นชัดว่าจะพัฒนาแรงงานไปในทางใด เมื่อไร จากนั้นจึงประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ มากกว่าที่จะดำเนินไปอย่างขาดความชัดเจน

การวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบปัญหาการนำนโยบายการพัฒนากำลังคนไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังตามเป้าหมายของกฎหมาย และแผนพัฒนาฯ หลายฉบับและต่อเนื่องมาเป็นเวลานานนั้น จึงมีข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไปว่าผลของการไม่ปฏิบัติตามแผนหรือกฎหมายนั้น ได้สร้างความเสียหายแก่ชาติทั้งในมิติภายในและการแข่งขันกับนานาชาติมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้ทำความเข้าใจปัญหา อุปสรรคและผลกระทบเพื่อดำเนินการที่เหมาะสมใหม่

2. จากการศึกษาเปรียบเทียบการเตรียมกำลังคนไทย-เวียดนาม ทำให้เกิดองค์ความรู้ ข้อมูลพื้นฐาน(Data bases) จำนวนมากที่สามารถนำไปใช้วิเคราะห์ต่อได้ นับว่ามีประโยชน์อย่างมากที่ทำให้เราเข้าใจเรามากขึ้น และเห็นว่าการศึกษาในลักษณะนี้มีประโยชน์ จึงเสนอแนะว่าพึงมีการศึกษาในลักษณะนี้กับประเทศอื่น ๆ เช่น ไทย-จีน ไทย-มาเลเซีย ไทย-อินโดนีเซีย ไทย-อินเดีย หรือแม้แต่ ไทย-ฟิลิปปินส์ เนื่องจากประเทศต่าง ๆ เหล่านี้มีลักษณะเป็นทั้งคู่ค้าและคู่แข่งที่สำคัญนั่นเอง

บรรณานุกรม

- กระทรวงแรงงาน (2550). แผนแม่บทด้านแรงงาน (พ.ศ. 2550-2554) เอกสารรายงานฉบับ
สมบูรณ์ download จาก www.idd.gp.th/Thai-tml/05022007/PDF/PDF01/index.htm.
เมื่อ 24 เมย. 2551
- กฤษณพงศ์ กีรติกร(2008). “External and Internal Borderless Education: Challenges and
Opportunities for Thai Universities.” **ASAIHL-Thailand Journal** Vol.11 No. 1
April
- จรรยาพร ธรนินทร์ (2550). รายงานขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- จารุมา อัฐกุล (2543) “ทรัพยากรมนุษย์และความสามารถในการแข่งขันของไทย” ในจารุมา
อัฐกุล(บรรณาธิการ) การวิเคราะห์สถานภาพความสามารถในการแข่งขันของไทย
ในเศรษฐกิจโลก พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จารุมา อัฐกุลและโสทธิธร มัลลิกะมาส (2543) “บทสรุปและเสนอแนะนโยบายเพื่อเพิ่ม
ความสามารถในการแข่งขันของไทย” ในจารุมา อัฐกุล(บรรณาธิการ) การวิเคราะห์
สถานภาพความสามารถในการแข่งขันของไทยในเศรษฐกิจโลก พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชินภัทร ภูมิรัตน(2542). สรุปผลการประชุมคองเกรสนานาชาติ ครั้งที่ 2 เรื่อง เทคนิค
ศึกษาและอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนัก
นายกรัฐมนตรี
- นิลบล ศิวัชรวัฒนา “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยใช้หลักแห่งความเป็นมนุษย์”
<http://www.spuhrm.com/index.asp?ContentID=10000040&title=%A1%D2%C3%BE%D1%B2%B9%D2%B7%C3%D1%BE%C2%D2%A1%C3%C1%B9%D8%C9%C2%EC&getnews=3&keyword=>
- ดารา พงษ์สมบูรณ์
<http://www.spuhrm.com/index.asp?ContentID=10000040&title=%A1%D2%C3%BE%D1%B2%B9%D2%B5%B9++%CA%D9%E8%BE%C5%D1%A7%A2%CD%A7%CD%A7%A4%EC%A1%C3&getnews=5&keyword=&catid=>

- พทิน แดงจวง(2550). **รูปแบบการจ้างงานและการระดมแรงงาน** รายงานวิจัยเสนอสภา
วิจัยแห่งชาติ (อัดสำเนาเย็บเล่ม).
- _____ (2008). “การศึกษาแบบไร้พรมแดน: ความท้าทายเพื่อใคร” **ASAIHL-Thailand
Journal** Vol.11 No. 1 April
- _____ (2550). ศักยภาพของแรงงานไทย : บทเรียนจากการสัมภาษณ์พนักงาน
และผู้บริหารสถานประกอบการ Working Papers, Chiang Mai: CELS
- _____ (2548). พัฒนาการของรูปแบบการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขา
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รายงานการวิจัยเสนอคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 www.dsd.go.th download เมื่อ 24
เมษายน 2551
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2550). “เมื่อเวียดนามเชื่อว่า การศึกษาเปลี่ยนแปลงประเทศได้”
หนังสือพิมพ์รายวันมติชน ประจำวันที่ 17 เมษายน 2550 สืบค้นจาก
<http://www.charuaypontorranin.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=401419&Ntype=4>
- วรวิทย์ เจริญเลิศและบัณฑิตย์ ธนชัยเศรษฐวุฒิ (2540). “วิกฤติเศรษฐกิจสังคมกับอนาคต
แรงงานไทย” ใน กนกศักดิ์ แก้วเทพและนวนน้อย ตริรัตน์(บรรณาธิการ) **2540 จุด
เปลี่ยนประเทศไทย** กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เพรส จำกัด.
- เทิดพงศ์ เต็งไตรรัตน์ (2548). การพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์ด้านการศึกษาและ
สุขภาพในประเทศเวียดนามหลังปี ค.ศ. 1986 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพรรณ ชุมชุม (2543). รายงานผลการวิจัยเอกสาร การปฏิรูปการอาชีวศึกษาและ
ฝึกอบรมวิชาชีพ ประเทศสหราชอาณาจักร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดีจำกัด
- ศูนย์บริการทางวิชาการเศรษฐศาสตร์(2550). **แนวทางการพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับการ
จัดทำเขตการค้าเสรี**. รายงานการศึกษาเสนอสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน.
- สวัสดี อุดมโกชน (2543). รายงานการวิจัยเอกสาร การปฏิรูปการอาชีวศึกษาและ
ฝึกอบรมวิชาชีพ ประเทศแคนาดา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

- สวีน หน่อแก้ว(2547). การใช้รูปแบบการสอนกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสะท้อนความคิดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สุจินดา จารุชาติ (2540). ผลการสอนกระบวนการคิดแบบผสมผสานที่มีต่อการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- โสทธิธร มัลลิกะมาส (2543). “ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของไทย” ในจารุมา อัฐกุล(บรรณาธิการ) การวิเคราะห์สถานการณ์ความสามารถในการแข่งขันของไทยในเศรษฐกิจโลก พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(2550). กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) 30 กันยายน
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(มปป.)แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ www.idd.go.th/Thai-html/05022007/PDF/PDF01/index.htm. download เมื่อ 24 เมษายน 2551
- _____ (2548). ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมหลัก กรุงเทพฯ: เพชรรุ่งการพิมพ์ จำกัด
- _____ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10(2550-2554)
- สภาพัฒน์ฯ (2545). ทิศทางการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับสากลเพื่อเผชิญความท้าทายจากกระแสโลกาภิวัตน์ การสัมมนาวิชาการประจำปี 2545 14-15 ธันวาคม ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน ชลบุรี
- _____ (2545). ยุทธศาสตร์เพื่อการแข่งขันของเศรษฐกิจไทยภายใต้สถานการณ์ใหม่ของเศรษฐกิจโลก http://www.nesdb.go.th/Portals/0/tasks/dev_ability/plan/data01.pdf
- _____ (มปป.). การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับภาคอุตสาหกรรมและบริการที่สำคัญ. <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=117>
- _____ (มปป.). แผนยุทธศาสตร์การเพิ่มผลผลิตของประเทศ http://www.nesdb.go.th/Portals/0/tasks/dev_ability/plan/data04.pdf

- _____ (มปป.). นโยบายการแข่งขันของประเทศ http://www.nesdb.go.th/Portals/0/tasks/dev_ability/Profile/trade/นโยบายการแข่งขันของประเทศ.pdf
- _____ (2548). สถานการณ์และแนวโน้มด้านสังคม บทความใน <http://social.nesdb.go.th/nesdbsoc/modules/docs/webdoc.aspx?tblname=webdoc&parentid=14&title=รายงานภาวะสังคม&num=4>
- สุวรรณีย์ คำมัน (2548). โอกาสสุดท้ายของประเทศไทย: 6 ปีทองของการพัฒนาคนไทยให้ก้าวไกลอย่างยั่งยืน บทความใน <http://social.nesdb.go.th/nesdbsoc/modules/docs/webdoc.aspx?tblname=webdoc&parentid=14&title=รายงานภาวะสังคม&num=4>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2544). เหตุใดเวียดนามจึงประสบผลสำเร็จด้านวิทยาศาสตร์ รายงานการสัมมนา กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- _____ (ม.ป.ป.). แผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ
- _____ (ม.ป.ป.). ความเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนามนุษย์ในสาธารณรัฐเกาหลีช่วงปี พ.ศ. 2488 - 2535
- สำนักพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ (2549). รายงานการวิจัยประจำปีของธนาคารโลก เรื่อง **Doing Business in 2007: How to reform**. บทความใน <http://www.nesdb.go.th>
- สำนักพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต(มปป.). ชั่วโมงการทำงานโดยเฉลี่ยของผู้มีงานทำจำแนกตามสาขาอุตสาหกรรม <http://www.nesdb.go.th>
- _____ (2544). ผลผลิตภาพแรงงานจำแนกตามสาขาอุตสาหกรรม <http://www.nesdb.go.th>
- อัลญาน์ สมุห์เสนีโต(2549). “ความต้องการพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของประชากรวัยแรงงาน: ศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะข้อมูลปี 2542 และ 2545” วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม-ธันวาคม
- Abrami R. M., Henaff N., 2003, “The City and the Countryside: Economy, State and Socialist Legacies in the Vietnamese Labor Market” in Beresford Melanie, Tran Angie Ngoc (éds.), *Reaching for the Dream: Challenges of Sustainability in Vietnamese Economic Development*, Singapore, NIAS Press/ISEAS: 95-134.

- Amara Pongsapitch(1993) "Some Theoretical Consideration on Chinese Entrepreneurs and Their Dominant Role in Responding to the Thai Development Ideology: in Amara Pongsapitch, et al. (Editors) *Entrepreneurship and Socio-economic Transformation in Thailand and Southeast Asia*. Proceedings of the Seminar of Bangkok, February at Chulalongkorn University.
- Aronowitz, S. and Giroux, H.A. (2000) "Textual Authority, Culture, and the Politics of Literacy" in Ball, Stephen J. (Editor) *Sociology of Education*. Volume IV **Politics and Policies**. London and New York: Routledge Falmer.
- Ashwill, Mark A. and Thai Ngoc Diep (2005).**Vietnam Today: A Guide to a Nation at a Crossroads**. Yarmouth: Intercultural Press.
- Baffie, Jean (1993). "From Rags to Riches: Discussing Achievements of Some Chinese Families in Thailand" " in Amara Pongsapitch, et al. (Editors) **Entrepreneurship and Socio-economic Transformation in Thailand and Southeast Asia**. Proceedings of the Seminar of Bangkok, February at Chulalongkorn University.
- Barnett, Kate & Spoehr, John (2008).**Complex not Simple:The Vocational Education and Training Pathway from Welfare to Work**. A National Vocational Education and Training Research and Training Program Report. Australian Government.
- Blau, P.M. & Duncan, D.O. (1967).**The American Occupational Structure**. New York: Wiley.
- Consultative Group Meeting for Vietnam (2000). **Vietnam 2010: Entering the 21st Century. Partnerships for Development**. Vietnam Development Report 2001.
- Duru-Bellat,M. (2000). " Social Inequalities in French Secondary Schools: From Figures to Theories" in Ball, Stephen J. (Editor) *Sociology of Education*. Volume II **Politics and Policies**. London and New York: Routledge Falmer.
- Giang Hai (2007) "Minority students fight for an education" **Viet Nam News**(04-10-2007).
- Grugulis, Irena; Warhurst, Christ; and Keep, Ewart.(2004). "What Happening to 'Skill'?" in Warhurst, Christ;Grugulis, Irena;and Keep, Ewart(Editors).**The Skills That Matter**. New York: Palgrave MacMillan.

- Harman, Willis W.(1977) "Future Work, Future Learning" in Vermilye, Duckman W. and Ferris,William (Editors).**Relating Work and Education**. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Henaff, Nolwen. (2005) "Education and Poverty in Vietnam" in **Vietnam Social Sciences**, no. 105 pp. 9-26.
- Henaff, Nolwen (2007). **Skills for Productivity, Employment Growth and Development: The Case of Vietnam**. IRD Draft version September 2007.
- Henaff, N. (2008). "Skills development strategies for moving up the high road to development: The case of Viet Nam" (Geneva, ILO, forthcoming). [Background paper on Vietnam for ILO's International Labour Conference 2008, Skills and Employability Department, ILO]
- Henaff N., Lange Marie-France, Trần Thi Kim Thuân. 2008. "Viet Nam: country case Study", Series: Country profile 2008/ED/EFA/MRT/PI/37, prepared for the Education for all global monitoring report 2008: *Education for all by 2015: will we make it?*
- Henaff N., Martin J.-Y.,(1999)"Labour, Employment and Human Resources Information System, Report of the second round survey, Nov.-Dec."1997,**ORSTOM-MOLISA**, Labour Publishing House, Hanoi: 104 p.
- Hong Thuy(2008) "Migrant Workers Need Help" **Vietnam News** (04-03-2008)
- Huguet,Jerrold W.and Sureeporn Punpuing(2005).**International Migration in Thailand**. International Organization for Migration, Regional Office Bangkok.
- IIE Vietnam(2004). **Higher Education in Vietnam update May 2004**. Institute of International Education. Vietnam.(Unpublished document).
- ILO (2003). **Learning and Training for Work in the Knowledge Society**. Report IV(1) International Labour Conference 91st Session 2003.
- _____(2003). **Lifelong Learning in Asia and the Pacific**. ILO Regional Tripartite Meeting Bangkok, Thailand 8-10 December.

- _____. (2005). **Recommendation Concerning Human Resource Development: Education, Training and Lifelong Learning**. Recommendation 195. Geneva: ILO.
http://www.ilo.org/public/english/employment/skills/hrdr/rec/r_index.htm
- Jones, Karl (2007). "Vietnam's WTO Hopes and Dreams" **Asia Times online**
http://www.atimes.com/atimes/Southeast_Asia/IA12Ae03.html download เมื่อ 25 ธันวาคม 2007
- Kelly, Kristy **The Higher Education System in Vietnam** <http://www.wes.org/ewenr/00may/feature.htm>.
- Kermel-Torres, Doryane and Schar, Philippe (1993). "Entrepreneurship and Dynamics of Rural Systems: A Comparative Study on Southern India and North-Eastern Thailand" in Amara Pongsapitch, et al. (Editors) **Entrepreneurship and Socio-economic Transformation in Thailand and Southeast Asia**. Proceedings of the Seminar of Bangkok, February at Chulalongkorn University.
- Long S Le. (2008). "Labor vs Market in Vietnam" **ASIA Times Online**. http://www.atimes.com/atimes/Southeast_Asia/JD05Ae02.html
- Marquardt, Michael J. (1984). "Working Internationally" in Nadler, L (Editor) **The Handbook of Human Resource Development**. New York: John Wiley & Sons.
- Mehan, H. (2000). "Understanding Inequality in Schools: The Contribution of Interpretive Studies" in Ball, Stephen J. (Editor) **Sociology of Education. Volume II Politics and Policies**. London and New York: Routledge Falmer.
- Mitchell, Carrie L. (2005). "Beyond Barriers: Examining Root Causes Behind Commonly cited Cleaner Production Barriers in Vietnam" **Journal of Cleaner Production 14**.
- Mitra, Amit (2002). **InFocus Programme on Skills, Knowledge and Employability. Informal Economy Training and Skill Formation for Decent Work in the Informal Sector: Case Studies from South India**. ILO.
- Minh Huong (2007). "Lack of training hurts growth: Official" **Viet Nam News** (27-07-2007).
- Nadler, Leonard (1984). "Human Resource Development" in Nadler, L (Editor) **The Handbook of Human Resource Development**. New York: John Wiley & Sons.

- Nguyen Tien Dat (2008.) **The development of education and training system in Vietnam and current system.** A paper presented at the Faculty of Education, Chiang Mai University on 27-28 February.
- Nguyen Thien Nhan (2007). "Too many graduates ill-equipped, warns minister"
Viet Nam News (17-09-2007).
- Nguyen Xuan Nguyen (1993). "Entrepreneurship Development promotion under the Impact of Agricultural Policy Reform in Vietnam" in Amara Pongsapitch, et al. (Editors) **Entrepreneurship and Socio-economic Transformation in Thailand and Southeast Asia.** Proceedings of the Seminar of Bangkok, February at Chulalongkorn University.
- Nong Duc Manh (2007) "Education must put people first: Party General Secretary"
Viet Nam News (08-09-2007).
- Phuong L. Nguyen (2006). "Effects of social class and school conditions on educational enrollment and achievement of boys and girls in rural Viet Nam"
International Journal of Educational Research 45.
- Rosalie Giacchino-Baker(2007). **KAPPA DELTA PI RECORD • SUMMER 2007.**
- Saw Yan Naing(2008) "Thai Government Urged to Repeal New Migrant Labor Law"
The Irrawaddy. Wednesday, June 18.
- Skills 2007(2007). **International Skills Festival for All** Final Report Japan 2007.
- Supang Chantavanich (1993). "From Gonsi to Business Corporatism: Socio-cultural and Political Conditions of Ethnic Chinese Big Business Families' Success" in Amara Pongsapitch, et al. (Editors) **Entrepreneurship and Socio-economic Transformation in Thailand and Southeast Asia.** Proceedings of the Seminar of Bangkok, February at Chulalongkorn University.
- Tangchuang, Phasina and Mounier, Alain(2002). "Thai Higher Education towards 2020: A Reappraisal in a Historical Perspective" **ASAIHL-Thailand Journal** Vol. 5 No. 2 December
- Townsend, Robert M.(2007). **Financial Systems in Developing Economies: Growth, Inequality and Policy Evaluation in Thailand.** University of Chicago.

UNESCO(nd.)**Quality of Education:Concept, scope and measures**. www.unesco.org.vn

UNEVOC(2006). **Participation in formal technical and vocational education and training programmes worldwide : An initial statistical study**. www.unevoc.unesco.org/publications/

Vietnam Development Report 2001 **Vietnam 2010: Entering the 21st Century**

OVERVIEW. Vietnam Development Report 2001. Consultative Group Meeting for Vietnam

Vietnam Development Report 2007 (2006). **Aiming High**. Joint Donor Report to the Vietnam Consultative Group Meeting Ha Noi December 14-15.

Vietnam Economic Studies (2000). **Executive Report on Strategies in Vietnam**. www.icongroupedition.com.

Vietnam Education and Training Directory(2004). 3rd Edition, MOET, International Co-operation Department, Hanoi : Education Publishing House.

Education Law(2006). Hanoi : National Politics Publishing House (in Vietnamese).

Vocational Training Law(2006) Hanoi : National Politics Publishing House(in Vietnamese).

Walther, Richard and Filipiak, Ewa (2007).**Vocational Training in the Informal Sector**. Research Department, Agence Francaise de Developpement.

Wirtz, Willard (1977)“Education for What?”in Vermilye, Duckman W and Ferris, William (Editors). **Relating Work and Education**. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

World Bank, ADB and UNDP (2000). **Vietnam 2010: Entering the 21st Century Pillars of Development**. Vietnam Development Report 2001. Consultative Group Meeting for Vietnam, December 14-15.

World Bank (2006a). **Vietnam Country Gender Assessment**. December.

_____(2006b). **Overview of the Capital Markets in Vietnam and Directions for Development**.Finance and Private Sector Development Department, May 2006.

Xavier, Oudin (1993). "Education and Career Patterns among Small Scale Entrepreneurs in Thailand" in Amara Pongsapitch, et al. (Editors) **Entrepreneurship and Socio-economic Transformation in Thailand and Southeast Asia**. Proceedings of the Seminar of Bangkok, February at Chulalongkorn University.

ภาคผนวก ก
ตารางสถิติต่าง ๆ

Total Population Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Total Population											
Population, total	41,292	46,334	50,612	54,639	58,336	61,438	62,017	62,586	63,145	63,694	64,233
Population, male	20,617	23,112	25,215	27,188	28,932	30,301	30,560	30,814	31,062	31,306	31,543
Population, female	20,675	23,223	25,396	27,451	29,404	31,137	31,456	31,771	32,082	32,388	32,690
Population growth (annual %)	2.5	2.1	1.6	1.5	1.2	1.0	0.9	0.9	0.9	0.9	0.8
Mortality rate, under 5 (per 1,000)	84	58	44	37	26	22	..	..	..	..	21

Total Population Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Total Population											
Population, total	48,030	53,700	58,868	66,200	72,980	78,523	79,493	80,424	81,314	82,162	83,119
Population, male	23,852	26,688	29,281	32,988	36,413	39,201	39,688	40,155	40,602	41,028	41,509
Population, female	24,178	27,012	29,587	33,212	36,567	39,322	39,805	40,269	40,712	41,134	41,610
Population growth (annual %)	2.3	2.1	2.0	2.2	1.8	1.3	1.2	1.2	1.1	1.0	1.2
Mortality rate, under 5 (per 1,000)	76	66	57	53	44	30	..	..	..	..	19

Source: The World Bank, Edustats

Population by age Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Population by age											
Population aged 0-14, total	17,658	18,275	18,022	17,421	16,537	15,738	15,625	15,532	15,452	15,375	15,294
Population aged 0-14, male	8,887	9,197	9,077	8,783	8,350	7,955	7,902	7,858	7,820	7,783	7,743
Population aged 0-14, female	8,772	9,078	8,944	8,638	8,187	7,782	7,723	7,674	7,632	7,592	7,551
Population aged 15-64, total	22,322	26,518	30,805	35,100	39,020	42,038	42,549	43,032	43,497	43,953	44,407
Population aged 15-64, male	11,142	13,221	15,336	17,451	19,323	20,705	20,942	21,166	21,381	21,592	21,802
Population aged 15-64, female	11,180	13,297	15,469	17,649	19,698	21,333	21,607	21,866	22,116	22,361	22,605
Population aged 0-14 (% of total)	42.8	39.4	35.6	31.9	28.4	25.6	25.2	24.8	24.5	24.1	23.8

Population by age Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Population by age											
Population aged 0-14, total	20,706	22,410	23,631	25,764	27,016	26,273	25,968	25,634	25,276	24,898	24,553
Population aged 0-14, male	10,394	11,278	11,932	13,066	13,728	13,368	13,215	13,045	12,863	12,672	12,497
Population aged 0-14, female	10,313	11,132	11,699	12,698	13,288	12,905	12,754	12,589	12,412	12,227	12,056
Population aged 15-64, total	24,992	28,631	32,351	37,157	42,296	48,006	49,200	50,402	51,600	52,783	54,040
Population aged 15-64, male	12,408	14,202	16,032	18,414	20,991	23,866	24,468	25,075	25,680	26,278	26,913
Population aged 15-64, female	12,584	14,429	16,320	18,743	21,306	24,140	24,732	25,327	25,920	26,505	27,128
Population aged 0-14 (% of total)	43.1	41.7	40.1	38.9	37.0	33.5	32.7	31.9	31.1	30.3	29.5

Source: The World Bank, Edustats

Total labour force Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Total labour force											
Labor force, total	..	22,952	26,691	30,444	31,516	33,590	34,098	34,396	34,720	35,273	35,725
Labor force, female (% of total)	..	46.8	46.7	46.6	44.8	45.5	45.2	45.3	45.4	46.0	46.2
Labor force, children 10-14 (% of age group)	27.7	25.2	22.7	20.2	16.2	12.2	11.5	10.8	10.0	9.3	..

Total labour force Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Total labour force											
Labor force, total	..	24,250	27,414	31,297	35,301	39,710	40,518	41,421	42,197	43,120	44,041
Labor force, female (% of total)	..	48.0	48.2	48.3	48.5	48.5	48.5	48.5	48.6	48.5	48.5
Labor force, children 10-14 (% of age group)	24.0	21.8	17.4	13.0	9.1	5.2	4.7	4.2	3.7	3.1	..

Source: The World Bank, Edustats

Unemployment Thailand

Year	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Unemployment									
Unemployment, total (% of total labor force)	0.8	3.7	2.2	1.1	2.4	2.6	1.8	1.5	1.5
Unemployment, female (% of female labor force)	0.7	4.4	2.4	1.38	2.3	2.5	1.59	1.4	1.4
Unemployment, male (% of male labor force)	1	6.9	2	0.93	2.4	2.7	1.97	1.6	1.6
Average years of schooling of adults (aged 15+), total	..	5.2	5.6	6.1	6.5	..	..	..	..

Unemployment Vietnam

Year	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Unemployment							
Unemployment, total (% of total labor force)	..	..	2.3	2.8	2.1	2.3	2.1
Unemployment, female (% of female labor force)	..	..	2.1	3.2	2.3	..	2.4
Unemployment, male (% of male labor force)	..	..	2.4	2.3	1.9	..	1.9
Average years of schooling of adults (aged 15+), total	3.8	..	..	..	..	..	..

Source: The World Bank, Edustats

Gross Domestic Product and Gross National Income Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Gross Domestic Product and Gross National Income											
GDP at market prices (current US\$, million)	14883	32354	38901	85345	167896	122725	115536	126877	142920	161688	176634
GNI at market prices (current US\$, million)	14883	32091	38252	84272	165160	120809	113622	124814	140244	158551	172436
GNI, PPP (current international \$, million)	30,556	63,014	105,272	202,164	344,182	382,146	399,389	428,085	466,638	507,639	544,052
GDP (constant 2000 US\$, million)	25,394	37,275	48,596	79,360	120,006	122,725	125,385	132,053	141,340	150,062	156,761
GDP, PPP (constant 2000 international \$, million)	80,327	117,911	153,723	251,036	379,609	388,212	396,626	417,716	447,094	474,685	495,875
GDP, PPP (constant 2000 international \$, million)	80,327	117,911	153,723	251,036	379,609	388,212	396,626	417,716	447,094	474,685	495,875
GDP, PPP (current international \$, million)	30,501	63,667	107,089	204,857	349,589	388,212	406,179	435,265	475,358	517,936	557,378

Source: The World Bank, Edustats

Gross Domestic Product and Gross National Income Vietnam

Year	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Gross Domestic Product and Gross National Income									
GDP at market prices (current US\$, million)	14095	6472	20736	31173	32685	35058	39672	45210	52408
GNI at market prices (current US\$, million)		6060	20510	30726	32248	34494	39041	44503	51143
GNI, PPP (current international \$, million)		58,256	102,902	156,260	170,910	185,779	203,286	225,124	249,357
GDP (constant 2000 US\$, million)	11,889	15,018	22,276	31,173	33,322	35,681	38,300	41,245	44,718
GDP, PPP (current international \$, million)	42,062	62,238	104,183	158,307	173,298	188,815	206,801	228,543	255,261

Source: The World Bank, Edustats

GDP and GNI per capita Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
GDP and GNI per capita											
GDP per capita (current US\$)	360	698	769	1,562	2,878	1,998	1,863	2,027	2,263	2,539	2,750
GDP per capita (constant 2000 US\$)	615	804	960	1452	2057	1998	2022	2110	2238	2356	2441
GDP per capita, PPP (constant 2000 international \$)	1945	2545	3037	4594	6507	6319	6395	6674	7080	7453	7720
GDP per capita, PPP (current international \$)	739	1374	2116	3749	5993	6319	6550	6955	7528	8132	8677
GNI per capita, Atlas method (current US\$)	390	730	820	1540	2780	1990	1950	1970	2150	2490	2720
GNI per capita, PPP (current international \$)	740	1,360	2,080	3,700	5,900	6,220	6,440	6,840	7,390	7,970	8,470

GDP and GNI per capita Vietnam

Year	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
GDP and GNI per capita									
GDP per capita (current US\$)	239	98	284	397	411	436	488	550	631
GDP per capita (constant 2000 US\$)	202	227	305	397	419	444	471	502	538
GDP per capita, PPP (constant 2000 international \$)	1026	1152	1550	2016	2129	2253	2392	2549	2732
GDP per capita, PPP (current international \$)	715	940	1428	2016	2180	2348	2543	2782	3071
GNI per capita, Atlas method (current US\$)	..	130	250	380	410	430	470	540	620
GNI per capita, PPP (current international \$)	..	880	1,410	1,990	2,150	2,310	2,500	2,740	3,000

Source: The World Bank, Edustats

Enrolment Education of Thailand

Enrolment Education	Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Student enrollment, primary, total (000s)		6686	7393	7150	6957	5962	6101	6024	6056	5997	6055	5975	5844
Student enrollment, secondary, total (000s)		1,194	1,920			3,794		3,449	3,558	3,540	3,636	3,847	3,827
Student enrollment, tertiary, total (000s)		131	361	1,027		1,220	1,900	2,096	2,155	2,206	2,251	2,359	2,339

Enrolment Education of Vietnam

Enrolment Education	Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Student enrollment, primary, total (000s)		7404	7887	8126	8862	10229	10063	9751	9337	8841	8350	7773
Student enrollment, secondary, total (000s)		2,988					7,743	8,118	8,589	8,956	9,228	9,473
Student enrollment, tertiary, total (000s)		80	115	121	130	298	732	749	785	829	1,328	1,355

Source: The World Bank, Edustats

Gross enrolment education rates of Thailand

Gross enrolment education rates	Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrollment rate (%), pre-primary, total		5.5	9.9	..	43.4	57.1	89.0	90.3	88.9	90.6	92.1	90.3	82.2
Gross enrollment rate (%), primary, total		83.6	98.9	96.1	98.1	86.5	94.7	94.3	95.7	95.7	97.6	97.1	95.7
Gross enrollment rate (%), secondary, total		25.1	28.8	30.5	30.9	54.1	..	61.8	63.5	63.5	65.7	70.3	70.6
Gross enrollment rate (%), lower secondary, total		..	..	..	..	..	..	69.9	75.4	75.4	79.3	85.9	86.7
Gross enrollment rate (%), upper secondary, total		..	..	..	..	..	..	53.8	51.7	51.7	52.2	54.9	54.8
Gross enrollment rate (%), tertiary, total		3.3	14.7	19.0	..	20.1	34.2	37.9	39.1	40.1	41.0	43.0	42.7

Gross enrolment education rates of Vietnam

Gross enrolment education rates	Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Gross enrollment rate (%), pre-primary, total		..	33.0	30.8	28.5	33.6	41.3	42.4	43.8	45.3	46.7	59.7
Gross enrollment rate (%), primary, total		107.0	108.8	103.0	106.9	114.1	106.6	104.5	102.2	99.9	98.0	94.5
Gross enrollment rate (%), secondary, total		39.4	42.0	42.7	32.2	47.0	64.6	66.6	69.1	71.8	73.5	75.8
Gross enrollment rate (%), lower secondary, total		..	..	..	..	..	79.4	80.0	83.5	85.8	87.0	88.2
Gross enrollment rate (%), upper secondary, total		..	..	..	..	..	43.1	47.1	48.5	51.9	54.6	58.9
Gross enrollment rate (%), tertiary, total		1.7	2.1	1.9	2.0	4.1	9.5	9.5	9.8	10.2	16.0	16.0

Source: The World Bank, Edustats

Net enrolment education rates of Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Net enrolment education rates												
Net enrollment rate (%), primary level, total	..	..	..	75.9	..	..	..	..	..	..	..	87.8
Net enrollment rate (%), secondary, total	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	64.3
Out-of-school children, primary, total	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	419,033

Net enrolment education rates of Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Net enrolment education rates												
Net enrollment rate (%), primary level, total	..	95.0	..	90.5	..	95.3	94.3	92.9	..	..	87.7	..
Net enrollment rate (%), secondary, total	..	..	..	..	..	61.0	62.0	64.8	..	..	69.3	..
Out-of-school children, primary, total	..	..	..	..	..	431,731	481,788	634,133	..	..	1,006,627	..

School life expectancy of Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School life expectancy												
School life expectancy (years), total	..	..	..	..	..	..	11.3	11.5	11.5	11.9	12.2	12.2
School life expectancy (years), female	..	..	..	..	..	..	11.2	11.5	11.5	12.0	12.2	12.2
School life expectancy (years), male	..	..	..	..	..	..	11.3	11.6	11.6	11.7	12.2	12.1

School life expectancy of Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School life expectancy												
School life expectancy (years), total	..	..	..	..	..	10.3	10.4	10.4	10.5	10.8	10.8	..
School life expectancy (years), female	..	..	..	..	..	9.9	9.9	10.0	10.1	10.4	10.4	..
School life expectancy (years), male	..	..	..	..	..	10.8	10.8	10.8	10.9	11.2	11.2	..

Source: The World Bank, Edustats

Gender parity Index of Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gender parity Index												
Gender parity index (GPI), gross enrollment ratio in primary and secondary education	0.9	1.0	..	1.0	..	..	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Gender parity index (GPI), gross enrollment ratio in primary education	..	..	..	..	..	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Gender parity index (GPI), gross enrollment ratio in primary and secondary education	0.9	1.0	..	1.0	..	..	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Gender parity index (GPI), gross enrollment ratio in secondary education	..	..	..	..	..	..	0.96	0.99	0.99	1.05	1.04	1.05
Gender parity index (GPI), gross enrollment in tertiary education	..	..	..	..	..	1.2	1.13	1.1	1.14	1.17	1.11	1.06

Gender parity Index of Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gender parity Index												
Gender parity index (GPI), gross enrollment ratio in primary and secondary education	1.0	0.9	0.9	..	..	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0	..
Gender parity index (GPI), gross enrollment ratio in primary education	..	..	..	..	..	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	..
Gender parity index (GPI), gross enrollment ratio in primary and secondary education	1.0	0.9	0.9	..	..	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0	..
Gender parity index (GPI), gross enrollment ratio in secondary education	..	..	..	..	..	0.91	0.92	0.93	0.93	0.95	0.97	..
Gender parity index (GPI), gross enrollment in tertiary education	..	..	..	..	..	0.72	0.74	0.76	0.77	0.71	0.71	..

Source: The World Bank, Edustats

Girl's enrolment rate of Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Girl's enrolment rate												
Girls' enrollment share (%), primary	47.3	48.2	..	..	..	48.3	48.4	48.4	48.3	48.4	48.1	48.4
Girls' enrollment share (%), tertiary	39.8	..	..	..	..	54.1	52.6	52.1	52.9	53.7	52.4	51.0

Girl's enrolment rate of Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Girl's enrolment rate												
Girls' enrollment share (%), primary	49.3	47.3	47.6	..	..	47.7	47.7	47.5	47.5	47.3	47.5	..
Girls' enrollment share (%), tertiary	39.5	23.6	..	..	..	41.6	42.1	42.8	43.0	40.9	40.9	..

Source: The World Bank, Edustats

Intake and survival rates of Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Intake and survival rates												
Gross intake rate to grade 1, total	100.1	97.6	..	106.8	..	..	..	..	..	..	..	..
Survival rate to grade 5, total	48.7	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Repetition rate (%), primary	10.3	8.3	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..

Intake and survival rates of Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Intake and survival rates												
Gross intake rate to grade 1, total	..	..	..	..	..	106.5	99.1	99.0	98.1	98.1	88.3	..
Survival rate to grade 5, total	..	..	..	..	..	85.7	89.0	86.8	..	..	..	..
Repetition rate (%), primary	..	..	..	..	..	3.3	2.9	2.4	2.4	..	1.0	..

Vocational education of Thailand and Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Vocational education												
Vocational and Technical enrollment (% of total secondary enrollment), total Thailand	..	..	..	..	..	..	15.3	14.3	14.3	14.5	15.1	15.5
Vocational and Technical enrollment (% of total secondary enrollment), total Vietnam	..	..	..	..	..	2.3	2.4	2.2	3.3	3.8	4.7	..

Source: The World Bank, Edustats

Graduates Students of Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Graduates Students												
Graduates, tertiary, total	..	..	..	..	..	453,994	385,387	389,982	507,092	481,895	..	..
Girls' graduates share (%), tertiary	..	..	..	..	..	54.4	55.7	54.3	51.0	50.2	..	..

Graduates Students of Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Graduates Students												
Graduates, tertiary, total	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	182,489	..
Girls' graduates share (%), tertiary	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	42.4	..

Private enrolment share of Thailand and Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Private enrolment share												
Private enrolment share (%), tertiary Thailand	..	..	..	..	..	19.5	18.9	18.8	18.5	18.5	16.9	16.3
Private enrolment share (%), tertiary Vietnam	..	..	..	..	..	13.1	10.6	9.1	8.8	10.2	10.2	..

Source: The World Bank, Edustats

Number of Teachers Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Number of Teachers												
Primary education, teachers (000s)	239		370	315		293	316	317	314			313
Secondary education, teachers (000s)				134			169	173	172			198
Tertiary education, teachers	9		31		38	51		64	66			70

Number of Teachers Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Number of Teachers												
Primary education, teachers (000s)	205	204	236	252	299	341	348	355	359	363	361	
Secondary education, teachers (000s)	115			191		284	309	334	362	391	416	
Tertiary education, teachers	10	17	19	22	23	30	32	36	39	47	48	

Source: The World Bank, Edustats

Student per teacher of Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Student per teacher												
Primary education, student per teacher	28.0		19.3	22.1		20.8	19.1	19.1	19.1			18.7
Secondary education, student per teacher							20.4	20.6	20.6			19.3
Tertiary education, student per teacher	14.4		33.2		31.8	37.5		33.6	33.6			33.2

Student per teacher of Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Student per teacher												
Primary education, student per teacher	36.1	38.6	34.5	35.1	34.2	29.5	28.0	26.3	24.7	23.0	21.6	
Secondary education, student per teacher	25.9					27.3	26.3	25.7	24.7	23.6	22.8	
Tertiary education, student per teacher	8.3	6.7	6.5	6.0	13.1	24.2	23.3	21.8	21.5	28.4	28.4	

Source: The World Bank, Edustats

Teachers: % females of Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Teachers: % females												
Primary education, teachers (% female)	..	..	..	..	..	63.7	..	57.9	57.9	..	..	59.7
Secondary education, teachers (% female)	..	..	..	..	..	..	53.0	53.2	53.2	..	..	54.1
Tertiary education, teachers (% female)	56.46	..	..	..	..	53.73	..	47.42	47.42	..	..	51.47

Teachers: % females of Vietnam

Year																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		</
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----

Source: The World Bank, Edustats

Public expenditure in education of Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Public expenditure in education												
Public education expenditure as % of GDP	3.5	3.4	3.7	3.6	4.1	5.4	5.0	..	..	4.2	4.2	..
Public education expenditure, % of Gov-t spending	..	..	..	20.0	..	31.0	28.3	..	..	26.8	25.0	..
Share of public expenditure for primary education (% of total public education expenditure)	45.8	40.8	..	..	39.0	32.2	32.1	..	..	31.5	..	..
Share of public expenditure for secondary education (% of total public education expenditure)	11.9	11.8	18.1	..	18.5	21.9	20.5	..	..	24.4	..	..
Share of expenditure for tertiary education (% of total education expenditure)	8.1	13.6	11.4	..	15.3	20.3	21.7	..	..	19.2	21.7	..

Public expenditure in education of Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Public expenditure in education												
Public education expenditure as % of GDP	..	..	..	2.0	2.9	..	..	..	..	..	..	..
Public education expenditure, % of Gov-t spending	..	..	..	7.5	..	..	..	..	..	..	..	..
Share of public expenditure for primary education (% of total public education expenditure)	..	..	..	..	35.9	..	..	..	..	..	..	..
Share of public expenditure for secondary education (% of total public education expenditure)	..	..	..	..	24.6	..	..	..	..	..	..	..
Share of expenditure for tertiary education (% of total education expenditure)	..	..	..	..	20.8	..	..	..	..	..	..	..

Public expenditure per student as % of GDP per capita of Thailand

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Public expenditure per student as % of GDP per capita											
Public edu. expenditure per student (% of p.c.GDP), primary	9.9	8.8	..	13.0	15.5	17.6	16.6	..	..	14.0	..
Public edu. expenditure per student (% of p.c.GDP), tertiary	89.5	59.7	21.1	..	29.7	35.5	32.2	..	..	23.0	24.9

Public expenditure per student as % of GDP per capita of Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Public expenditure per student as % of GDP per capita											
Public edu. expenditure per student (% of p.c.GDP), primary	..	..	..	..	7.5	..	..	..	..	..	..
Public edu. expenditure per student (% of p.c.GDP), tertiary	..	..	..	..	149.5	..	..	..	..	..	..

Source: The World Bank, Edustats

Use of computers and internet of Thailand

Year	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Use of computers and internet								
Personal computers	230,000	810,000	1,714,000	2,003,000	2,461,000	3,024,000	3,716,000	..
Personal computers (per 1,000 people)	4.2	13.9	27.9	32.3	39.3	47.9	58.3	..
Internet users (per 1000 people)	0	0.9	37.4	57.0	76.7	95.5	109.5	110.3
Internet users	0	55000	2300000	3536019	4800000	6030000	6971500	7084200

Use of computers and internet of Vietnam

Year	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Use of computers and internet								
Personal computers	..	100,000	600,000	700,000	800,000	914,000	1,044,000	..
Personal computers (per 1,000 people)	..	1.4	7.6	8.8	10.0	11.2	12.7	..
Internet users (per 1000 people)	..	..	2.6	12.7	18.7	38.1	77.2	128.9
Internet users	..	..	200000	1009544	1500000	3098007	6345049	10710980

Source: The World Bank, Edustats

Enrolment Education in Pre-Primary of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in Pre-Primary							
Enrolment in pre-primary. Public. All programmes. Total	2238590	2237590	2159030	2133300	2103269	2043976	1948850
Enrolment in pre-primary. Public and private. All programmes. Total	2752290	2769826	2706441	2742511	2774799	2712047	2462356
Enrolment in pre-primary. Public and private. All programmes. Female	1350752	1352066	1321264	1341364	1362941	1320135	1206618

Enrolment Education in Pre-Primary of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in Pre-Primary							
Enrolment in pre-primary. Public. All programmes. Total	1039162	1046291	851055	866932		1150110	
Enrolment in pre-primary. Public and private. All programmes. Total	2124142	2113594	2120345	2143881	2175053	2754094	
Enrolment in pre-primary. Public and private. All programmes. Female	1023646	1040122	1033753	1023447	1054398	1289873	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Primary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in Primary							
Enrolment in primary. Public. All programmes. Total	5304006	5205819	5207349	5156595	5137004	5030262	4870487
Enrolment in primary. Public and private. All programmes. Total	6100647	6023714	6056420	5997390	6054517	5974615	5843512
Enrolment in primary. Public and private. All programmes. Female	2945843	2914947	2928097	2898425	2929545	2876432	2828782

Enrolment in Primary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in Primary							
Enrolment in primary. Public. All programmes. Total	1E+07	9723944	9305251	8811118	8320733	7744745	
Enrolment in primary. Public and private. All programmes. Total	1E+07	9751434	9336913	8841004	8350191	7773484	
Enrolment in primary. Public and private. All programmes. Female	4800886	4646911	4436573	4198829	3951439	3690563	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Lower Secondary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in Lower Secondary							
Enrolment in lower secondary. Public. All programmes. Total	2876222	2142350	2230073	2219882	2373100	2472522	2448048
Enrolment in lower secondary. Public. General programmes. Total		2142350	2230073	2219882	2373100	2472522	2448048
Enrolment in lower secondary. Public and private. All programmes. Total		2284968	2448212	2437024	2553413	2753173	2761219
Enrolment in lower secondary. Public and private. All programmes. Female		1078180	1217916	1211775	1273838	1361002	1363503
Enrolment in lower secondary. Public and private. General programmes. Total		2284968	2448212	2437024	2553413	2753173	2761219
Enrolment in lower secondary. Public and private. General programmes. Female		1078180	1217916	1211775	1273838	1361002	1363503

Enrolment in Lower Secondary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in Lower Secondary							
Enrolment in lower secondary. Public. All programmes. Total	5564679	5731816	6085368	6336322		6550477	
Enrolment in lower secondary. Public. General programmes. Total	5564679	5731816	6085368	6336322		6550477	
Enrolment in lower secondary. Public and private. All programmes. Total	5767296	5918152	6254254	6497548	6612099	6670714	
Enrolment in lower secondary. Public and private. All programmes. Female	2707907	2784609	2970600	3070938	3157758	3193221	
Enrolment in lower secondary. Public and private. General programmes. Total	5767296	5918152	6254254	6497548	6612099	6670714	
Enrolment in lower secondary. Public and private. General programmes. Female	2707907	2784609	2970600	3070938	3157758	3193221	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in upper secondary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in upper secondary							
Enrolment in upper secondary. Public and private. All programmes. Total		1787140	1701972	1691208	1699967	1780000	1768810
Enrolment in upper secondary. Public and private. General programmes. Total		1164109	1109602	1102584	1082412	1094290	1065382
Enrolment in upper secondary. Public and private. Technical/vocational programmes. Total		623031	592370	588624	617555	685710	703428
Enrolment in upper secondary. Public. All programmes. Total	2069163	1559064	1449983	1440813	1437536	1453416	1402514
Enrolment in upper secondary. Public. General programmes. Total	...	1117400	1028762	1022256	1029927	1000644	958602
Enrolment in upper secondary. Public. Technical/vocational programmes. Total	...	441664	421221	418557	407609	452772	443912
Enrolment in upper secondary. Public and private. All programmes. Female		898696	825876	820829	891434	928271	937547
Enrolment in upper secondary. Public and private. General programmes. Female		601301	584841	581267	611130	626072	621340
Enrolment in upper secondary. Public and private. Technical/vocational programmes. Female		297395	241035	239562	280304	302199	316207

Enrolment in upper secondary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in upper secondary							
Enrolment in upper secondary. Public and private. All programmes. Total	2158830	2400040	2529086	2768253	2976599	3268605	
Enrolment in upper secondary. Public and private. General programmes. Total	1975836	2199815	2334255	2458446	2616207	2802101	
Enrolment in upper secondary. Public and private. Technical/vocational programmes. Total	182994	200225	194831	309807	360392	466504	
Enrolment in upper secondary. Public. All programmes. Total	1482489	1640167	1740926	1865746	...	2413685	
Enrolment in upper secondary. Public. General programmes. Total	1303182	1444376	1550410	1656942	...	1957512	
Enrolment in upper secondary. Public. Technical/vocational programmes. Total	179307	195791	190516	208804	...	456173	
Enrolment in upper secondary. Public and private. All programmes. Female	1019113	1133781	1190539	1323266	1449482	1634330	
Enrolment in upper secondary. Public and private. General programmes. Female	924887	1028351	1091430	1164367	1262849	1377829	
Enrolment in upper secondary. Public and private. Technical/vocational programmes. Female	94226	105430	99109	158899	186633	256501	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in total secondary Education of Thailand

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in total secondary							
Enrolment in total secondary. Public and private. All programmes. Total		4072108	4150184	4128232	4253380	4533173	4530029
Enrolment in total secondary. Public and private.. General programmes. Total		3449077	3557814	3539608	3635825	3847463	3826601
Enrolment in total secondary. Public and private. Technical/vocational programmes. Total		623031	592370	588624	617555	685710	703428
Enrolment in total secondary. Public. All programmes. Total	4945385	3701414	3680056	3660695	3810636	3925938	3850562
Enrolment in total secondary. Public. General programmes. Total	...	3259750	3258835	3242138	3403027	3473166	3406650
Enrolment in total secondary. Public. Technical/vocational programmes. Total	...	441664	421221	418557	407609	452772	443912
Enrolment in total secondary. Public and private. All programmes. Female		1976876	2043792	2032604	2165272	2289273	2301050
Enrolment in total secondary. Public and private. General programmes. Female		1679481	1802757	1793042	1884968	1987074	1984843
Enrolment in total secondary. Public and private. Technical/vocational programmes. Female		297395	241035	239562	280304	302199	316207

Enrolment in total secondary Education of Vietnam

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in total secondary							
Enrolment in total secondary. Public and private. All programmes. Total	7926126	8318192	8783340	9265801	9588698	9939319	
Enrolment in total secondary. Public and private.. General programmes. Total	7743132	8117967	8588509	8955994	9228306	9472815	
Enrolment in total secondary. Public and private. Technical/vocational programmes. Total	182994	200225	194831	309807	360392	466504	
Enrolment in total secondary. Public. All programmes. Total	7047168	7371983	7826294	8202068	...	8964162	
Enrolment in total secondary. Public. General programmes. Total	6867861	7176192	7635778	7993264	...	8507989	
Enrolment in total secondary. Public. Technical/vocational programmes. Total	179307	195791	190516	208804	...	456173	
Enrolment in total secondary. Public and private. All programmes. Female	3727020	3918390	4161139	4394204	4607240	4827551	
Enrolment in total secondary. Public and private. General programmes. Female	3632794	3812960	4062030	4235305	4420607	4571050	
Enrolment in total secondary. Public and private. Technical/vocational programmes. Female	94226	105430	99109	158899	186633	256501	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Tertiary Enrolment by ISCED level Education of Thailand

Terrtiary Enrolment by ISCED level	Year									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006			
Enrolment in 5A tertiary. Public and private. Full and part time. Total	1428390	1634365	1704609	1783299	1860149	1984082	1934200			
Enrolment in 5B tertiary. Public and private. Full and part time. Total	469534	458089	445800	415979	383580	366975	392910			
Enrolment in 6 tertiary. Public and private. Full and part time. Total	2348	3240	4925	6303	7724	8070	11462			
Enrolment in total tertiary. Public and private. Full and part time. Total	1900272	2095694	2155334	2205581	2251453	2359127	2338572			
Enrolment in 5A tertiary. Public and private. Full and part time. Female	794347	869329	921149	965888	1009823	1057558	999661			
Enrolment in 5B tertiary. Public and private. Full and part time. Female	232718	231973	198448	197461	193413	173994	187732			
Enrolment in 6 tertiary. Public and private. Full and part time. Female	1169	1660	2635	3646	4804	4133	6176			
Enrolment in total tertiary. Public and private. Full and part time. Female	1028234	1102962	1122232	1166995	1208040	1235685	1193569			

Tertiary Enrolment by ISCED level Education of Vietnam

Terrtiary Enrolment by ISCED level	Year									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006			
Enrolment in 5A tertiary. Public and private. Full and part time. Total	533063	532266	545784	571340	894949	912503				
Enrolment in 5B tertiary. Public and private. Full and part time. Total	186779	199239	217472	233783	399417	407251				
Enrolment in 6 tertiary. Public and private. Full and part time. Total	12345	17748	21419	24336	34120	34789				
Enrolment in total tertiary. Public and private. Full and part time. Total	732187	749253	784675	829459	1328485	1354543				
Enrolment in 5A tertiary. Public and private. Full and part time. Female	270285	271543	282077	299055	419807	427853				
Enrolment in 5B tertiary. Public and private. Full and part time. Female	30868	37963	45923	48614	114408	116601				
Enrolment in 6 tertiary. Public and private. Full and part time. Female	3760	5644	7859	8940	9716	9902				
Enrolment in total tertiary. Public and private. Full and part time. Female	304913	315150	335859	356609	543931	554356				

Percentage in vocational/technical Education of Thailand

	Year						
Percentage in vocational/technical	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Technical/vocational enrolment in ISCED 2 and 3 as % of total enrolment in ISCED 2 and 3		15.3	14.3	14.3	14.5	15.1	15.5
Technical/vocational enrolment in ISCED 3 as % of total enrolment in ISCED 3		34.9	34.8	34.8	36.3	38.5	39.8

Percentage in vocational/technical Education of Vietnam

	Year						
Percentage in vocational/technical	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Technical/vocational enrolment in ISCED 2 and 3 as % of total enrolment in ISCED 2 and 3	2.3	2.4	2.2	3.3	3.8	4.7	
Technical/vocational enrolment in ISCED 3 as % of total enrolment in ISCED 3	8.5	8.3	7.7	11.2	12.1	14.3	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Primary Education Grade 1 of Thailand

Year Enrolment in Primary Grade 1	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in primary. Grade													
1. Total	1492891	1556577	1448854	1362893	1228567	1064248	1113931	1092831	1073213		1100065	988441	896942
Enrolment in primary. Grade													
1. Female	711030	743539	693614		590038		532076	523871	513113		518227	472010	421475
Enrolment in primary. Grade										-			
1. male	781861	813038	755240		638529		-488631	-392063	-358931	825314	518227	472010	421475

Enrolment in Primary Education Grade 1 of Vietnam

Year Enrolment in Primary Grade 1	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in primary. Grade													
1. Total			2134263	2330973			2138447	1933275	1846213	1748156		1392854	
Enrolment in primary. Grade													
1. Female			988830	1091701			1020707	915934	872044	825314			
Enrolment in primary. Grade											-		
1. male			233590	1091701			1509338	1307997	1230975	1650628	518227	-472010	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Primary Education Grade 2 of Thailand

Enrolment in Primary Grade 2	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in primary. Grade 2.														
Total		1192343	1276753	1298806	1195382	1188764	966636	1059271	1025400	1019656		1022634	1021007	963476
Enrolment in primary. Grade 2.														
Female		568348	612695	622769		577539		510086	494442	492410		485324	493489	456105
Enrolment in primary. Grade 2.											-			
male		623995	664058	676037		611225		-443918	-448789	-366267	801560	485324	493489	456105

Enrolment in Primary Education Grade 2 Education of Vietnam

Enrolment in Primary Grade 2	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in primary. Grade 2.														
Total				1676866	1783287			1997075	1974568	1811728	1692593		1488933	
Enrolment in primary. Grade 2.														
Female				793100	848255			954004	943231	858677	801560			
Enrolment in primary. Grade 2.												-		
male				117063	848255			1397922	1392020	1224944	1603120	485324	-493489	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Primary Education Grade 3 of Thailand

Year Enrolment in Primary Grade 3	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in primary. Grade 3.													
Total	1108147	1241611	1375460	1174567	1165795	967816	1032304	1021069	1008138		912614	1009562	1014755
Enrolment in primary. Grade 3.													
Female	531282	595142	663467		567537		498918	493536	484924		484249	487979	537243
Enrolment in primary. Grade 3.										-			
male	576865	646469	711993		598258		-473059	-418874	-427171	851424	484249	487979	537243

Enrolment in Primary Education Grade 3 of Vietnam

Year Enrolment in Primary Grade 3	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in primary. Grade 3.													
Total			1486465	1532383			2041764	1912368	1905710	1780395		1537344	
Enrolment in primary. Grade 3.													
Female			710590	736509			971977	912410	912095	851424			
Enrolment in primary. Grade 3.											-		
male			-1403	736509			1445036	1331284	1339266	1702848	484249	-487979	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Primary Education Grade 4 of Thailand

Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in Primary Grade 4													
Enrolment in primary. Grade 4.													
Total	947179	1114313	1220248	1147846	1149240	992967	993761	1000729	1014450		1011942	985145	1005083
Enrolment in primary. Grade 4.													
Female	451708	541441	590187		560661		481299	484950	488998		482025	474290	477564
Enrolment in primary. Grade 4.													
male	495471	572872	630061		588579		-	-461821	-399987	-829852	482025	474290	477564

Enrolment in Primary Education Grade 4 of Vietnam

Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in Primary Grade 4													
Enrolment in primary. Grade 4.													
Total			1365893	1344981			2059429	1988984	1870658	1747647		1664688	
Enrolment in primary. Grade 4.													
Female			652895	635908			980499	946771	888985	829852			
Enrolment in primary. Grade 4.													
male			22834	635908			1479699	1408592	1288972	1659704	-482025	-474290	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Primary Education Grade 6-7 of Thailand

Enrolment in Primary Grade 6-7	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in primary. Grade 6. Total	285684	477352	912182	1129759	1109795	984564	931464	925110	947231		989851	980831	981235
Enrolment in primary. Grade 6. Female	118277	211979	439357		539861		453626	451352	463652		475075	472213	469774
Enrolment in primary. Grade 6. male	167407	265373	472825		569934								
Enrolment in primary. Grade 7. Total	234762	414976											
Enrolment in primary. Grade 7. Female	96551	182908											
Enrolment in primary. Grade 7. male	138211	232068											

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Note: Vietnam on data

Enrolment in Primary Education All Grades of Thailand

Enrolment in Primary All Grades	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in primary. All grades. Total		5634782	6686477	7392563	7150489	6956717	5961855	6100647	6023714	6056420	5997390	6054517	5974615	5843512
Enrolment in primary. All grades. Female		2637599	3161807	3562975		3378159		2945843	2914947	2928097	2898425	2929545	2876432	2828782
Enrolment in primary. All grades. male		2997183	3524670	3829588										

Enrolment in Primary Education All Grades of Vietnam

Enrolment in Primary All Grades	Year	1970	1975	1980	1985	1990	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in primary. All grades. Total				7887439	8125836	10063025	9751434	9336913	8841004	8350191	7773484		
Enrolment in primary. All grades. Female				3732913	3864348	4800886	4646911	4436573	4198829	3951439	3690563		
Enrolment in primary. All grades. male													

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Secondary Education General Grade 1 of Thailand

Enrolment in Secondary General Grade 1	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2004	2005	2006
Pupils . Secondary general grade 1. Total		180913	323034	384222	442073	526132	867805	841524	786730	870015	909200	992897	955565
Pupils . Secondary general grade 1. Female		72712	136546	173195		252468		415615	368471	426438	442059		459572
Pupils . Secondary general grade 1 Male.		108201	186488	211027		273664							

Enrolment in Secondary Education General Grade 1 of Vietnam

Enrolment in Secondary General Grade 1	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2005	2006
Pupils . Secondary general grade 1. Total				1143524	1160144			1740262	1754062	1881725	1783857	
Pupils . Secondary general grade 1. Female				525820	554717				821072	888648		
Pupils . Secondary general grade 1 Male.				617704	605427							

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Secondary Education General Grade 2 of Thailand

Enrolment in Secondary General Grade 2	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2002	2003	2004	2005	2006
Pupils . Secondary general grade 2. Total		147147	281338	334277	462450	482314	809575	807680		851160	927671	936012
Pupils . Secondary general grade 2. Female		59955	119988	149279		231209		404208		429128		466976
Pupils . Secondary general grade 2. male		87192	161350	184998		251105						

Enrolment in Secondary Education General Grade 2 of Vietnam

Enrolment in Secondary General Grade 2	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2005	2006
Pupils . Secondary general grade 2. Total				956552	942348			1523461	1574833	1614825	1670295	
Pupils . Secondary general grade 2. Female				452926	453117				742162	765791		
Pupils . Secondary general grade 2. male				503626	489231							

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Secondary General Education Grade 3 of Thailand

Enrolment in Secondary General Grade 3	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2003	2004	2005	2006
Pupils . Secondary general grade 3. Total		121780	241507	327904	401728	413322	715621	770516	770516		793053	832569	869642
Pupils . Secondary general grade 3. Female		49836	102766	146096		197994		391476	391476		402651		
Pupils . Secondary general grade 3.male		71944	138741	181808		215328							

Enrolment in Secondary General Education Grade 3 of Vietnam

Enrolment in Secondary General Grade 3	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2005	2006
Pupils . Secondary general grade 3. Total				853263	792402			1299737	1396376	1459799		
Pupils . Secondary general grade 3. Female				409675	384366				660436	695233		
Pupils . Secondary general grade 3.male				443588	408036							

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Secondary General Education Grade 4 of Thailand

Enrolment in Secondary General Grade 4	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2004	2005	2006
Pupils . Secondary general grade 4. Total		39431	71108	306580	200335	168315	312027			371794	...	422852
Pupils . Secondary general grade 4. Female		16393	34425	139226		87151				207932		
Pupils . Secondary general grade 4. male		23038	36683	167354		81164						

Enrolment in Secondary General Education Grade 4 of Vietnam

Enrolment in Secondary General Grade 4	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2006
Pupils . Secondary general grade 4. Total				205468	275601			1203836	1192882	1297905		
Pupils . Secondary general grade 4. Female				90974	130014				560939	620928		
Pupils . Secondary general grade 4. male				114494	145587							

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Secondary General Education Grade 5 of Thailand

Enrolment in Secondary General Grade 5	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2004	2005	2006
Pupils . Secondary general grade 5. Total		22658	39383	141328	186123	142738	244592			364293	...	340968
Pupils . Secondary general grade 5. Female		10899	20679	68572		77131				210394		
Pupils . Secondary general grade 5. male		11759	18704	72756		65607						

Enrolment in Secondary General Education Grade 5 of Vietnam

Enrolment in Secondary General Grade 5	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Pupils . Secondary general grade 5. Total				267529	338394			800352	836680	852287		
Pupils . Secondary general grade 5. Female				122414	149493							
Pupils . Secondary general grade 5. male				145115	188901							

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Secondary General Education Grade 6 of Thailand

Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2004	2005	2006
Enrolment in Secondary General Grade 6											
Pupils . Secondary general grade 6. Total			123154	177651	131644	194862			346325	...	301563
Pupils . Secondary general grade 6. Female			63709		71336						
Pupils . Secondary general grade 6. male			59445		60308						

Enrolment in Secondary General Education Grade 6 of Vietnam

Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Enrolment in Secondary General Grade 6											
Pupils . Secondary general grade 6. Total			230216	280835			649331	741845	770947		
Pupils . Secondary general grade 6. Female			111967	126421							
Pupils . Secondary general grade 6. male			118249	154414							

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Secondary General Education Grade 7 of Thailand

Year		1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Enrolment in	Secondary General Grade 7											
Pupils . Secondary general grade 7. Total												
Pupils . Secondary general grade 7. Female												
Pupils . Secondary general grade 7. male		-	-	-		-						

Enrolment in Secondary General Education Grade 7 of Vietnam

Year		1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Enrolment in	Secondary General Grade 7											
Pupils . Secondary general grade 7. Total				190185	233054			526153	621289	711021		
Pupils . Secondary general grade 7. Female				94252	104801							
Pupils . Secondary general grade 7. male				95933	128253							

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Gross enrolment ratio. All levels combined of Thailand

Year						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Gross enrolment ratio.						
All levels combined						
Gross enrolment ratio. All levels combined (except pre-primary). Total		66.0	67.4	67.6	69.2	71.2
Gross enrolment ratio. All levels combined (except pre-primary). Female		65.5	67.1	67.5	70.1	71.6
Gross enrolment ratio. All levels combined (except pre-primary). Male		66.4	67.6	67.7	68.3	70.9
Gender parity index for gross enrolment ratio. All levels combined (except pre-primary)		1.0	1.0	1.0	1.0	1.0

Gross enrolment ratio. All levels combined of Vietnam

Year						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Gross enrolment ratio.						
All levels combined						
Gross enrolment ratio. All levels combined (except pre-primary). Total	63.6	63.4	63.3	63.3	64.4	63.9
Gross enrolment ratio. All levels combined (except pre-primary). Female	60.8	60.6	60.7	60.7	61.8	61.8
Gross enrolment ratio. All levels combined (except pre-primary). Male	66.3	66.0	65.9	65.8	67.0	66.0
Gender parity index for gross enrolment ratio. All levels combined (except pre-primary)	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Gross enrolment ratio Pre-primary Education of Thailand

Year											
	1970	1975	1980	1985	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio. Pre-primary. Female					88.4	89.3	87.9	89.8	91.6	89.1	81.7
Gross enrolment ratio. Pre-primary. Male					89.5	91.3	89.9	91.4	92.5	91.5	82.7
Gross enrolment ratio. Pre-primary. Total					89.0	90.3	88.9	90.6	92.1	90.3	82.2

Gross enrolment ratio Pre-primary Education of Vietnam

Year											
	1970	1975	1980	1985	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio. Pre-primary. Female					40.5	42.6	43.5	44.0	46.1	57.0	
Gross enrolment ratio. Pre-primary. Male					42.0	42.3	44.0	46.4	47.2	62.3	
Gross enrolment ratio. Pre-primary. Total					41.3	42.4	43.8	45.3	46.7	59.7	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined of Thailand

Year						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined						
Gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined. Female		76.1	78.0	78.0	81.2	82.8
Gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined. Male		79.5	80.6	80.6	81.4	82.9
Gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined. Total		77.8	79.3	79.3	81.3	82.9

Gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined of Vietnam

Year						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined						
Gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined. Female	79.8	79.7	80.0	80.3	80.6	81.2
Gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined. Male	85.8	85.7	85.8	86.1	85.6	84.8
Gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined. Total	82.8	82.8	83.0	83.2	83.1	83.0

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Gross enrolment ratio Primary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio Primary							
Gross enrolment ratio. Primary. Female	92.3	92.2	93.6	93.6	95.5	94.6	93.8
Gross enrolment ratio. Primary. Male	96.9	96.4	97.9	97.9	99.6	99.6	97.6
Gross enrolment ratio. Primary. Total	94.7	94.3	95.7	95.7	97.6	97.1	95.7

Gross enrolment ratio Primary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio Primary							
Gross enrolment ratio. Primary. Female	103.5	101.3	98.9	96.6	94.4	91.3	
Gross enrolment ratio. Primary. Male	109.6	107.5	105.5	103.2	101.4	97.6	
Gross enrolment ratio. Primary. Total	106.6	104.5	102.2	99.9	98.0	94.5	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Gross enrolment ratio Lower Secondary Education of Thailand

Year	1980	1985	1990	1995	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio Lower Secondary										
Gross enrolment ratio. Lower secondary. All programmes. Female					66.5	75.6	75.6	79.8	85.7	86.5
Gross enrolment ratio. Lower secondary. All programmes. Male					73.2	75.1	75.1	78.7	86.0	86.9
Gross enrolment ratio. Lower secondary. All programmes. Total					69.9	75.4	75.4	79.3	85.8	86.7

Gross enrolment ratio Lower Secondary Education of Vietnam

Year	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio Lower Secondary											
Gross enrolment ratio. Lower secondary. All programmes. Female					75.7	76.5	80.6	82.5	84.5	85.8	
Gross enrolment ratio. Lower secondary. All programmes. Male					82.9	83.4	86.2	89.1	89.4	90.5	
Gross enrolment ratio. Lower secondary. All programmes. Total					79.4	80.0	83.4	85.8	87.0	88.2	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Gross enrolment ratio Secondary Education of Thailand

Gross enrolment ratio Secondary	Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio. Secondary. All programmes. Female			60.5	63.0	63.0	67.4	71.6	72.4
Gross enrolment ratio. Secondary. All programmes. Male			63.1	63.9	63.9	63.9	69.0	68.9
Gross enrolment ratio. Secondary. All programmes. Total			61.8	63.5	63.5	65.7	70.3	70.6

Gross enrolment ratio Secondary Education of Vietnam

Gross enrolment ratio Secondary	Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio. Secondary. All programmes. Female		61.6	63.6	66.5	69.1	71.7	74.8	
Gross enrolment ratio. Secondary. All programmes. Male		67.5	69.4	71.7	74.4	75.2	76.7	
Gross enrolment ratio. Secondary. All programmes. Total		64.6	66.6	69.1	71.8	73.5	75.8	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Gross enrolment ratio. ISCED 5 and 6 of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio. ISCED 5 and 6							
Gross enrolment ratio. ISCED 5 and 6. Female	37.3	40.2	41.1	42.8	44.3	45.4	43.9
Gross enrolment ratio. ISCED 5 and 6. Male	31.2	35.6	37.2	37.5	37.7	40.7	41.6
Gross enrolment ratio. ISCED 5 and 6. Total	34.2	37.9	39.1	40.1	41.0	43.0	42.7

Gross enrolment ratio. ISCED 5 and 6 of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio. ISCED 5 and 6							
Gross enrolment ratio. ISCED 5 and 6. Female	7.9	8.1	8.5	8.8	13.2	13.2	
Gross enrolment ratio. ISCED 5 and 6. Male	11.0	10.9	11.1	11.5	18.7	18.7	
Gross enrolment ratio. ISCED 5 and 6. Total	9.5	9.5	9.8	10.2	16.0	16.0	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Gross enrolment ratio Upper Secondary Education of Thailand

Gross enrolment ratio Upper Secondary	Year						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio. Upper secondary. All programmes.							
Female		54.6	50.6	50.6	55.2	57.7	58.6
Gross enrolment ratio. Upper secondary. All programmes. Male		53.1	52.8	52.8	49.3	52.1	51.1
Gross enrolment ratio. Upper secondary. All programmes. Total		53.8	51.7	51.7	52.2	54.9	54.8

Gross enrolment ratio Upper Secondary Education of Vietnam

Gross enrolment ratio Upper Secondary	Year						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gross enrolment ratio. Upper secondary. All programmes.							
Female	41.2	45.0	46.3	50.3	53.9	59.8	
Gross enrolment ratio. Upper secondary. All programmes. Male	45.0	49.0	50.7	53.4	55.2	58.0	
Gross enrolment ratio. Upper secondary. All programmes. Total	43.1	47.0	48.5	51.9	54.6	58.9	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Net enrolment rate, Pre-primary Education of Thailand and Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Net enrolment rate, Pre-primary							
Net enrolment rate, Pre-primary, Total Thailand							75.6
Net enrolment rate, Pre-primary, Total	40.4	41.5	43.0				

Net enrolment rate, Pre-primary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Net enrolment rate, Primary							
Net enrolment rate, Primary, Female							85.7
Net enrolment rate, Primary, Male							89.7
Net enrolment rate, Primary, Total							87.8

Net enrolment rate, Pre-primary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Net enrolment rate, Primary							
Net enrolment rate, Primary, Female		91.5					
Net enrolment rate, Primary, Male		97.1					
Net enrolment rate, Primary, Total	95.3	94.3	92.9			87.7	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Net enrolment rate. Secondary Education . All programmes of Thailand

Net enrolment rate. Secondary. All programmes	Year					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Net enrolment rate. Secondary. All programmes. Female						66.3
Net enrolment rate. Secondary. All programmes. Male						62.2
Net enrolment rate. Secondary. All programmes. Total						64.3

Net enrolment rate. Secondary. All programmes of Vietnam

Net enrolment rate. Secondary. All programmes	Year					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Net enrolment rate. Secondary. All programmes. Female						68.0
Net enrolment rate. Secondary. All programmes. Male						70.6
Net enrolment rate. Secondary. All programmes. Total	61.0	62.0	64.8			69.3

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Pupils of the official school age of Thailand

Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2002	2005	2006
Pupils of the official school age										
Pupils of the official school age. Pre-primary. Total	5634782	6686477								2263035
Pupils of the official school age. Primary. Female	2637599	3161807	3562975	...	3378159					2585503
Pupils of the official school age. Primary. Male	2997183	3524670	3829588	...	3578558					2773258
Pupils of the official school age. Primary. Total	5634782	6686477	7392563	7150489	6956717	5961855				5358761
Pupils of the official school age. Secondary. Female										2107949
Pupils of the official school age. Secondary. Male										2012232
Pupils of the official school age. Secondary. Total										4120181

Pupils of the official school age of Vietnam

Year	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2005
Pupils of the official school age									
Pupils of the official school age. Pre-primary. Total						2081026	2068826	2083673	
Pupils of the official school age. Primary. Female	3650762	3732913	3864348	...	...		4195521		
Pupils of the official school age. Primary. Male	3752953	4154526	4261488	...	...		4608683		
Pupils of the official school age. Primary. Total	7403715	7887439	8125836	8862292	1E+07	8997495	8804204	8485652	7215074
Pupils of the official school age. Secondary. Female									4386262
Pupils of the official school age. Secondary. Male									4704537
Pupils of the official school age. Secondary. Total						7491330	7749042	8234736	9090799

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Children out of school of Thailand

Children out of school		Year						
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Number of primary school age children out of school. Female								263965
Number of primary school age children out of school. Male								155068
Number of primary school age children out of school. Total								419033
Rate of primary school age children out of school. Female								8.75156
Rate of primary school age children out of school. Male								5.01811
Rate of primary school age children out of school. Total								6.86223

Children out of school of Vietnam

Children out of school		Year						
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Number of primary school age children out of school. Female			368487					
Number of primary school age children out of school. Male			113301					
Number of primary school age children out of school. Total		431731	481788	634133			1006627	
Rate of primary school age children out of school. Female			8.03284					
Rate of primary school age children out of school. Male			2.38617					
Rate of primary school age children out of school. Total		4.57263	5.16082	6.94394			12.2385	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

School life expectancy. Primary to secondary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School life expectancy.							
Primary to secondary							
School life expectancy (years). Primary to secondary. Female		9.1	9.4	9.4	9.7	9.9	10.0
School life expectancy (years). Primary to secondary. Male		9.5	9.7	9.7	9.8	10.1	10.0
School life expectancy (years). Primary to secondary. Total		9.3	9.5	9.5	9.8	10.0	10.0

School life expectancy. Primary to secondary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School life expectancy.							
Primary to secondary							
School life expectancy (years). Primary to secondary. Female	9.5	9.5	9.6	9.6	9.7	9.8	
School life expectancy (years). Primary to secondary. Male	10.2	10.2	10.3	10.3	10.3	10.2	
School life expectancy (years). Primary to secondary. Total	9.9	9.9	9.9	10.0	10.0	10.0	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

School life expectancy. Primary to tertiary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School life expectancy. Primary to tertiary							
School life expectancy (years). Primary to tertiary. Female		11.2	11.5	11.5	12.0	12.2	12.2
School life expectancy (years). Primary to tertiary. Male		11.3	11.6	11.6	11.7	12.2	12.1
School life expectancy (years). Primary to tertiary. Total		11.3	11.5	11.5	11.9	12.2	12.2

School life expectancy. Primary to tertiary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School life expectancy. Primary to tertiary							
School life expectancy (years). Primary to tertiary. Female	9.9	9.9	10.0	10.1	10.4	10.4	
School life expectancy (years). Primary to tertiary. Male	10.8	10.8	10.8	10.9	11.2	11.1	
School life expectancy (years). Primary to tertiary. Total	10.3	10.4	10.4	10.5	10.8	10.8	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

School life expectancy. Tertiary Education of Thailand

School life expectancy. Tertiary	Year						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School life expectancy (years). Tertiary. Female	1.9	2.0	2.1	2.1	2.2	2.3	2.2
School life expectancy (years). Tertiary. Male	1.6	1.8	1.9	1.9	1.9	2.1	2.1
School life expectancy (years). Tertiary. Total	1.7	1.9	2.0	2.0	2.1	2.2	2.1

School life expectancy. Tertiary Education of Vietnam

School life expectancy. Tertiary	Year						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School life expectancy (years). Tertiary. Female	0.4	0.4	0.4	0.4	0.7	0.7	
School life expectancy (years). Tertiary. Male	0.5	0.5	0.6	0.6	0.9	0.9	
School life expectancy (years). Tertiary. Total	0.5	0.5	0.5	0.5	0.8	0.8	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

School life expectancy. Pre-primary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School life expectancy. Pre-primary							
School life expectancy (years). Pre-primary. Female	2.6	2.7	2.6	2.7	2.7	2.7	2.4
School life expectancy (years). Pre-primary. Male	2.7	2.7	2.7	2.7	2.8	2.7	2.5
School life expectancy (years). Pre-primary. Total	2.6	2.7	2.6	2.7	2.8	2.7	2.5

School life expectancy. Pre-primary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School life expectancy. Pre-primary							
School life expectancy (years). Pre-primary. Female	1.2	1.3	1.3	1.3	1.4	1.7	
School life expectancy (years). Pre-primary. Male	1.2	1.2	1.3	1.4	1.4	1.9	
School life expectancy (years). Pre-primary. Total	1.2	1.2	1.3	1.4	1.4	1.8	

Percentage of private enrolment. Pre-primary and Primary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Percentage of private enrolment. Pre-primary and Primary							
Percentage of private enrolment. Pre-primary.	18.7	19.2	20.2	22.2			20.9
Percentage of private enrolment. Primary.	13.1	13.6	14.0	14.0	15.2	15.8	16.7

Percentage of private enrolment. Pre-primary and Primary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Percentage of private enrolment. Pre-primary and Primary							
Percentage of private enrolment. Pre-primary.	51.1	50.5	59.9	59.6		58.2	
Percentage of private enrolment. Primary.	-	-	-	-	-	-	

Percentage of private enrolment. Secondary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Percentage of private enrolment. Secondary							
Percentage of private enrolment. Secondary.		9.1	11.3	11.3	10.4	13.4	15.0
Percentage of private enrolment. Lower secondary. General programmes		6.2	8.9	8.9	7.1	10.2	11.3
Percentage of private enrolment. Upper secondary. General programmes		4.0	7.3	7.3	4.8	8.6	10.0
Percentage of private enrolment. Upper secondary. Technical/vocational programmes		29.1	28.9	28.9	34.0	34.0	36.9

Percentage of private enrolment. Secondary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Percentage of private enrolment. Secondary							
Percentage of private enrolment. Secondary.	11.1	11.4	10.9			9.8	
Percentage of private enrolment. Lower secondary. General programmes	3.5	3.1	2.7	2.5		1.8	
Percentage of private enrolment. Upper secondary. General programmes	34.0	34.3	33.6	32.6		30.1	
Percentage of private enrolment. Upper secondary. Technical/vocational programmes	2.0	2.2	2.2			2.2	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Enrolment in Tertiary education of Thailand

Enrolment in Tertiary education	Year	1970	1975	1980	1985	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Enrolment in all programmes. Tertiary. Total		55315	130965	361400	1026952	1220481	1900272	2095694	2155334	2205581	2251453	2359127	2338572
Enrolment in all programmes. Tertiary. Female		23136	52112	...	...		1028234	1102962	1122232	1166995	1208040	1235685	1193569

Enrolment in Tertiary education of Vietnam

Enrolment in Tertiary education	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Enrolment in all programmes. Tertiary. Total			80323	114701	121159	129600	297900	732187	749253	784675	829459	1328485	1354543
Enrolment in all programmes. Tertiary. Female			31702	27090				304913	315150	335859	356609	543931	554356

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Distribution of students (%) by ISCED Level of Thailand

Distribution of students (%) by ISCED Level	Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Distribution of students (%). ISCED Level 5A		75.2	78.0	79.1	80.9	82.6	84.1	82.7
Distribution of students (%). ISCED Level 5B		24.7	21.9	20.7	18.9	17.0	15.6	16.8
Distribution of students (%). ISCED Level 6		-	-	-	-	-	-	-

Distribution of students (%) by ISCED Level of Vietnam

Distribution of students (%) by ISCED Level	Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Distribution of students (%). ISCED Level 5A		72.8	71.0	69.6	68.9	67.4	67.4	
Distribution of students (%). ISCED Level 5B		25.5	26.6	27.7	28.2	30.1	30.1	
Distribution of students (%). ISCED Level 6		1.7	2.4	2.7	2.9	2.6	2.6	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Students by broad field of study of Thailand

Students by broad field of study	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995
Students by broad field of study. Education Tertiary education Total		13676	34435				105748
Students by broad field of study. Humanities Tertiary education Total		4009	10733				43075
Students by broad field of study. Social sciences Tertiary education Total		18470	57882				729129
Students by broad field of study. Natural sciences Tertiary education Total		11160	19290				255080
Students by broad field of study. Medical sciences Tertiary education Total		6347	8625				71984
Students by broad field of study. Others Tertiary education Total		1653					15465
Students by broad field of study. Education Tertiary education Total		55315	130965				1220481

Students by broad field of study of Vietnam

Students by broad field of study	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995
Students by broad field of study. Education Tertiary education Total			20580	42363			
Students by broad field of study. Humanities Tertiary education Total			2898	5269			
Students by broad field of study. Social sciences Tertiary education Total			11660	16474			
Students by broad field of study. Natural sciences Tertiary education Total			36515	39133			
Students by broad field of study. Medical sciences Tertiary education Total			8670	11462			
Students by broad field of study. Others Tertiary education Total							
Students by broad field of study. Education Tertiary education Total			80323	114701			

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Students by broad field of study New series of Thailand

Year		2000	2001	2002	2003	2004	2005
Students by broad field of study New series							
Enrolment in education. Tertiary. Total		69,400	83,291	89,991	85,756	...	...
Enrolment in education. Tertiary. Female		50,064	56,585	52,341			
Enrolment in humanities and arts. Tertiary. Total		33,592	37,305	41,286	46,773		
Enrolment in humanities and arts. Tertiary. Female		26,819	29,825	33,830			
Enrolment in social sciences, business and law. Tertiary. Total		552,786	604,271	651,071			
Enrolment in social sciences, business and law. Tertiary. Female		291,693	321,997	347,801			
Enrolment in science. Tertiary. Total		60,152	64,044	67,899			
Enrolment in science. Tertiary. Female		291,693	321,997	347,801			
Enrolment in engineering, manufacturing and construction. Tertiary. Total		60,152	64,044	67,899			
Enrolment in engineering, manufacturing and construction. Tertiary. Female		30,751	32,740	35,071			
Enrolment in agriculture. Tertiary. Total		56,029	57,134	57,134			
Enrolment in agriculture. Tertiary. Female		9,124	9,634	10,906			
Enrolment in health and welfare. Tertiary. Total		32,859	35,713	36,614			
Enrolment in health and welfare. Tertiary. Female		15,653	17,433	18,697			
Enrolment in services. Tertiary. Total		58,974	57,410	57,070			

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Students by broad field of study New series of Vietnam

Year		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Students by broad field of study New series								
Enrolment in education. Tertiary. Total		163420	...	180435	190645			
Enrolment in education. Tertiary. Female		86289	...	100242	106111			
Enrolment in humanities and arts. Tertiary. Total		32003	...	30201	28933			
Enrolment in humanities and arts. Tertiary. Female		14471	...	20772	19190			
Enrolment in social sciences, business and law. Tertiary. Total		309635	...	302696	316019			
Enrolment in social sciences, business and law. Tertiary. Female		151414	...	147200	157354			
Enrolment in science. Tertiary. Total								
Enrolment in science. Tertiary. Female								
Enrolment in engineering, manufacturing and construction. Tertiary. Total		132569	...	154846	164141			
Enrolment in engineering, manufacturing and construction. Tertiary. Female		15619	...	22355	23576			
Enrolment in agriculture. Tertiary. Total								
Enrolment in agriculture. Tertiary. Female								
Enrolment in health and welfare. Tertiary. Total		38477	...	46211	53059			
Enrolment in health and welfare. Tertiary. Female		8281	...	15708	16864			
Enrolment in services. Tertiary. Total		20522	...	27524	29434			
Enrolment in services. Tertiary. Female		7858	...	11036	11873			

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Total graduates in all programmes. Tertiary Education of Thailand

Total graduates in all programmes. Tertiary	Year	1970	1975	1980	1985	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Total graduates in all programmes. Tertiary. Total		12544	20821		191811	130223					
Total graduates in all programmes. Tertiary. Female							247051	214809	211771	258705	241732

Total graduates in all programmes. Tertiary Education of Vietnam

Total graduates in all programmes. Tertiary	Year	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2001	2002	2003	2005
Total graduates in all programmes. Tertiary. Total				29167			58500					
Total graduates in all programmes. Tertiary. Female												77330

Outbound mobility of Thailand

Outbound mobility	Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Students from a given country studying abroad (outbound mobile students)		19024	19983.74	23761	23706	23999	23716	
Outbound mobility ratio (%)		1.01	0.96	1.10	1.07	1.06	1.00	

Outbound mobility of Vietnam

Outbound mobility	Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Students from a given country studying abroad (outbound mobile students)		9218	9887.73	12115	14591	16622	20531	
Outbound mobility ratio (%)		1.19	1.27	1.52	1.76	2.00	1.57	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Students from abroad of Thailand

Year		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Students from abroad								
International (or internationally mobile) students from Asia			1445	3054				
International (or internationally mobile) students. Total			2508	4092				

Students from abroad of Vietnam

Year		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Students from abroad								
International (or internationally mobile) students from Asia		596	634	908	1036		2034	
International (or internationally mobile) students. Total		622	661	936	1048	2014	2053	

School age population Pre-primary Education of Thailand

Year		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Pre-primary								
School age population. Pre-primary. Female		1527438	1513630	1502448	1493763	1487248	1482131	1477698
School age population. Pre-primary. Male		1565576	1552376	1541591	1533126	1526743	1521800	1517661
School age population. Pre-primary. Total		3093014	3066006	3044039	3026889	3013991	3003931	2995359

School age population Pre-primary Education of Vietnam

Year		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Pre-primary								
School age population. Pre-primary. Female		2525918	2444436	2377671	2324567	2287108	2264789	
School age population. Pre-primary. Male		2621578	2537144	2467925	2412828	2373978	2350918	
School age population. Pre-primary. Total		5147496	4981580	4845596	4737395	4661086	4615707	

School age population Official entrance age of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Official entrance age							
School age population. Official entrance age. Female	522540	517656	511993	505749	499627	494607	491338
School age population. Official entrance age. Male	534829	530301	524800	518562	512363	507281	504039
School age population. Official entrance age. Total	1057369	1047957	1036793	1024311	1011990	1001888	995377

School age population Official entrance age of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Official entrance age							
School age population. Official entrance age. Female	917554	895553	864369	825581	785502	752622	
School age population. Official entrance age. Male	950717	927890	895661	855630	814303	780428	
School age population. Official entrance age. Total	1868271	1823443	1760030	1681211	1599805	1533050	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

School age population Primary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Primary							
School age population. Primary. Female	3190180	3160549	3129455	3097743	3066958	3039284	3016205
School age population. Primary. Male	3254224	3226300	3196931	3166982	3137924	3111844	3090166
School age population. Primary. Total	6444404	6386849	6326386	6264725	6204882	6151128	6106371

School age population Primary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Primary							
School age population. Primary. Female	4640080	4587258	4486840	4345994	4186944	4040326	
School age population. Primary. Male	4801545	4748235	4645332	4500257	4336125	4184777	
School age population. Primary. Total	9441625	9335493	9132172	8846251	8523069	8225103	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

School age population Lower Secondary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Lower Secondary							
School age population. Lower secondary. Female	1637526	1622112	1610496	1602375	1595722	1587673	1576297
School age population. Lower secondary. Male	1663392	1648254	1637538	1630816	1625831	1619373	1609261
School age population. Lower secondary. Total	3300918	3270366	3248034	3233191	3221553	3207046	3185558

School age population Lower Secondary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Lower Secondary							
School age population. Lower secondary. Female	3578664	3639094	3687309	3723293	3737953	3719958	
School age population. Lower secondary. Male	3688735	3755078	3807442	3846074	3861896	3843704	
School age population. Lower secondary. Total	7267399	7394172	7494751	7569367	7599849	7563662	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

School age population Secondary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Secondary							
School age population. Secondary. Female	3303575	3268996	3243173	3225074	3211231	3196538	3177398
School age population. Secondary. Male	3356741	3322611	3297305	3279739	3266585	3252899	3235175
School age population. Secondary. Total	6660316	6591607	6540478	6504813	6477816	6449437	6412573

School age population Secondary Education of T Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Secondary							
School age population. Secondary. Female	6051351	6158530	6260634	6355031	6426147	6453919	
School age population. Secondary. Male	6220583	6336911	6447740	6550305	6628344	6660905	
School age population. Secondary. Total	12271934	12495441	12708374	12905336	1.3E+07	1.3E+07	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

School age population Tertiary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Tertiary							
School age population. Tertiary. Female	2753800	2741176	2732925	2728947	2727092	2724343	2718480
School age population. Tertiary. Male	2799104	2787832	2778917	2772518	2767275	2761281	2753139
School age population. Tertiary. Total	5552904	5529008	5511842	5501465	5494367	5485624	5471619

School age population Tertiary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population Tertiary							
School age population. Tertiary. Female	3835652	3900082	3969078	4041131	4116461	4195356	
School age population. Tertiary. Male	3893777	3967257	4043815	4122054	4202751	4287036	
School age population. Tertiary. Total	7729429	7867339	8012893	8163185	8319212	8482392	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Percentage of female students of Thailand

Percentage of female students	Year					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Percentage of female students. Tertiary ISCED 5A	55.6	53.2	54.0	54.2	54.3	53.3
Percentage of female students. Tertiary ISCED 5B	49.6	50.6	44.5	47.5	50.4	47.4
Percentage of female students. Tertiary ISCED 6	49.8	51.2	53.5	57.8	62.2	51.2
Percentage of female students. Total secondary. General programmes		48.7	50.7	50.7	51.8	51.6
Percentage of female students. Total secondary. All programmes		48.5	49.2	49.2	50.9	50.5
Percentage of female students. Total secondary. Technical/vocational programmes		47.7	40.7	40.7	45.4	44.1
Percentage of female students. Pre-primary	49.1	48.8	48.8	48.9	49.1	48.7
Percentage of female students. Primary	48.3	48.4	48.3	48.3	48.4	48.1
Percentage of female students. Post-secondary non-tertiary education		63.8	71.8	68.9	71.8	71.8
Percentage of female students. Total tertiary	54.1	52.6	52.1	52.9	53.7	52.4

School age population Upper secondary Education of Thailand

School age population Upper secondary	Year					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
School age population. Upper secondary. Female	1666049	1646884	1632677	1622699	1615509	1608865
School age population. Upper secondary. Male	1693349	1674357	1659767	1648923	1640754	1633526
School age population. Upper secondary. Total	3359398	3321241	3292444	3271622	3256263	3242391

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Percentage of female students of Vietnam

Percentage of female students	Year						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Percentage of female students. Tertiary ISCED 5A	50.7	51.0	51.7	52.3	46.9	46.9	
Percentage of female students. Tertiary ISCED 5B	16.5	19.1	21.1	20.8	28.6	28.6	
Percentage of female students. Tertiary ISCED 6	30.5	31.8	36.7	36.7	28.5	28.5	
Percentage of female students. Total secondary. General programmes	46.9	47.0	47.3	47.3	47.9	48.3	
Percentage of female students. Total secondary. All programmes	47.0	47.1	47.4	47.4	48.0	48.6	
Percentage of female students. Total secondary. Technical/vocational programmes	51.5	52.7	50.9	51.3	51.8	55.0	
Percentage of female students. Pre-primary	48.2	49.2	48.8	47.7	48.5	46.8	
Percentage of female students. Primary	47.7	47.7	47.5	47.5	47.3	47.5	
Percentage of female students. Post-secondary non-tertiary education	.	.	.	.	.	.	
Percentage of female students. Total tertiary	41.6	42.1	42.8	43.0	40.9	40.9	

School age population Upper secondary Education of Vietnam

School age population Upper secondary	Year						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
School age population. Upper secondary. Female	2472687	2519436	2573325	2631738	2688194	2733961	
School age population. Upper secondary. Male	2531848	2581833	2640298	2704231	2766448	2817201	
School age population. Upper secondary. Total	5004535	5101269	5213623	5335969	5454642	5551162	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Gender parity index for gross enrolment ratio of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gender parity index for gross enrolment ratio							
Gender parity index for gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined		0.96	0.97	0.97	1.00	0.99	1.00
Gender parity index for gross enrolment ratio. Pre-primary	0.99	0.98	0.98	0.98	0.99	0.97	0.99
Gender parity index for gross enrolment ratio. Lower secondary. All programmes		0.91	1.01	1.01	1.01	1.00	1.00
Gender parity index for gross enrolment ratio. Primary	0.95	0.96	0.96	0.96	0.96	0.95	0.96
Gender parity index for gross enrolment ratio. Secondary. All programmes		0.96	0.99	0.99	1.05	1.04	1.05
Gender parity index for gross enrolment ratio. Tertiary	1.20	1.13	1.10	1.14	1.17	1.11	1.06
Gender parity index for gross enrolment ratio. Upper secondary. All programmes		1.03	0.96	0.96	1.12	1.11	1.15

Gender parity index for gross enrolment ratio of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gender parity index for gross enrolment ratio							
Gender parity index for gross enrolment ratio. Primary & Secondary combined	0.93	0.93	0.93	0.93	0.94	0.96	
Gender parity index for gross enrolment ratio. Pre-primary	0.97	1.01	0.99	0.95	0.98	0.91	
Gender parity index for gross enrolment ratio. Lower secondary. All programmes	0.91	0.92	0.93	0.93	0.94	0.95	
Gender parity index for gross enrolment ratio. Primary	0.94	0.94	0.94	0.94	0.93	0.94	
Gender parity index for gross enrolment ratio. Secondary. All programmes	0.91	0.92	0.93	0.93	0.95	0.97	
Gender parity index for gross enrolment ratio. Tertiary	0.72	0.74	0.76	0.77	0.71	0.71	
Gender parity index for gross enrolment ratio. Upper secondary. All programmes	0.92	0.92	0.91	0.94	0.98	1.03	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Gender parity index for school life expectancy of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gender parity index for school life expectancy							
Gender parity index for school life expectancy. Primary to tertiary		1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0
Gender parity index for school life expectancy. Tertiary	1.2	1.1	1.1	1.1	1.2	1.1	1.1
Gender parity index for school life expectancy. Primary to secondary		1.0	1.0	1.0	1.0	1.0	1.0

Gender parity index for school life expectancy of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Gender parity index for school life expectancy							
Gender parity index for school life expectancy. Primary to tertiary	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	
Gender parity index for school life expectancy. Tertiary	0.7	0.7	0.8	0.8	0.7	0.7	
Gender parity index for school life expectancy. Primary to secondary	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0	

Teaching staff in pre-primary Education of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2006
Teaching staff in pre-primary						
Teaching staff in pre-primary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total	111200					98764
Teaching staff in pre-primary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female	88208					77029

Teaching staff in pre-primary Education of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Teaching staff in pre-primary						
Teaching staff in pre-primary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total	96330	98593	103083	103238	106666	155699
Teaching staff in pre-primary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female	96330	98593	103083	103238	106666	152603

Teaching staff in primary Education of Thailand

Year		2000	2001	2002	2003	2004	2006
Teaching staff in primary							
Teaching staff in primary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total		293391	315565	317278	314186		312632
Teaching staff in primary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female		186736		183736	181945		186476

Teaching staff in primary Education of Vietnam

Year		2000	2001	2002	2003	2004	2005
Teaching staff in primary							
Teaching staff in primary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total		340871	347833	354624	358606	362627	360624
Teaching staff in primary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female		265551	272380	276013	279599	284040	281394

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Teaching staff in lower secondary Education of Thailand

	Year					
Teaching staff in lower secondary	2000	2001	2002	2003	2004	2006
Teaching staff in lower secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total		97602	104575	104097		109430
Teaching staff in lower secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female		54640	58544	58276		60624
Teaching staff in lower secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Total		97602	104575	104097		109430
Teaching staff in lower secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Female		54640	58544	58276		60624

Teaching staff in lower secondary Education of Vietnam

	Year					
Teaching staff in lower secondary	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Teaching staff in lower secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total	208802	224840	243208	262543	280943	295056
Teaching staff in lower secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female	145033	156247	169262	180869	191453	201016
Teaching staff in lower secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Total	208802	224840	243208	262543	280943	295056
Teaching staff in lower secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Female	145033	156247	169262	180869	191453	201016

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Teaching staff in upper secondary Education of Thailand

Teaching staff in upper secondary	Year					
	2000	2001	2002	2003	2004	2006
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total		71800	68373	67940		88857
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female		35212	33538	33325		46652
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Total		45048	42938	42666		66166
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Female		24495	23348	23200		37308
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. Technical/vocational programmes. Total		26752	25435	25274		22691
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. Technical/vocational programmes. Female		10717	10190	10125		9344

Teaching staff in upper secondary Education of Vietnam

Teaching staff in upper secondary	Year					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total	74754	84378	91011	99604	109835	120523
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female	38317	44834	48814	54418	62693	64266
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Total	65189	74189	81684	89357	98714	106586
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Female	34279	40505	45094	50065	55397	58035
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. Technical/vocational programmes. Total	9565	10189	9327	10247	11121	13937
Teaching staff in upper secondary. Public and private. Full and part-time. Technical/vocational programmes. Female	4038	4329	3720	4353	7296	6231

Teaching staff in total secondary Education of Thailand

Teaching staff in total secondary	Year					
	2000	2001	2002	2003	2004	2006
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total		169402	172948	172037		198287
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female		89852	92082	91601		107276
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Total		142650	147513	146763		175596
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Female		79135	81892	81476		97932
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. Technical/vocational programmes. Total		26752	25435	25274		22691
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. Technical/vocational programmes. Female		10717	10190	10125		9344

Teaching staff in total secondary Education of Vietnam

Teaching staff in total secondary	Year					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total	283556	309218	334219	362147	390778	415579
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female	183350	201081	218076	235287	254146	265282
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Total	273991	299029	324892	351900	379657	401642
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. General programmes. Female	179312	196752	214356	230934	246850	259051
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. Technical/vocational programmes. Total	9565	10189	9327	10247	11121	13937
Teaching staff in total secondary. Public and private. Full and part-time. Technical/vocational programmes. Female	4038	4329	3720	4353	7296	6231

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Teaching staff in 5A tertiary Education of Thailand

Year		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Teaching staff in 5A tertiary								
Teaching staff in 5A tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total								
Teaching staff in 5B tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total				15103				
Teaching staff in total tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total		50639		64055	65548			70405
Teaching staff in 5A tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female								
Teaching staff in 5B tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female				6128				
Teaching staff in total tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female		27207		30376	31084			36236

Teaching staff in 5A tertiary Education of Vietnam

Year		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Teaching staff in 5A tertiary								
Teaching staff in 5A tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total			20602	23576	24927	27199	27733	
Teaching staff in 5B tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total			11603	12362	13681	19530	19913	
Teaching staff in total tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Total		30309	32205	35938	38608	46729	47646	
Teaching staff in 5A tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female			8969	10285	10957	12160	12393	
Teaching staff in 5B tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female			3490	3822	4370	6753	6882	
Teaching staff in total tertiary. Public and private. Full and part-time. All programmes. Female		11493	12459	14107	15327	18913	19275	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Percentage female teachers of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Percentage female teachers							
Percentage female teachers. Pre-primary	79.3						78.0
Percentage female teachers. Primary	63.6		57.9	57.9			59.6
Percentage female teachers. Lower secondary		56.0	56.0	56.0			55.4
Percentage female teachers. Upper secondary		49.0	49.1	49.1			52.5
Percentage female teachers. Secondary.		53.0	53.2	53.2			54.1

Percentage female teachers of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Percentage female teachers							
Percentage female teachers. Pre-primary	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	98.0	
Percentage female teachers. Primary	77.9	78.3	77.8	78.0	78.3	78.0	
Percentage female teachers. Lower secondary	69.5	69.5	69.6	68.9	68.1	68.1	
Percentage female teachers. Secondary.	64.7	65.0	65.2	65.0	65.0	63.8	
Percentage female teachers. Upper secondary	51.3	53.1	53.6	54.6	57.1	53.3	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Pupil-teacher ratio of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Pupil-teacher ratio							
Pupil-teacher ratio. Pre-primary	24.8						24.9
Pupil-teacher ratio. Primary	20.8	19.1	19.1	19.1			18.7
Pupil-teacher ratio. Lower secondary		23.4	23.4	23.4			25.2
Pupil-teacher ratio. Secondary		24.0	24.0	24.0			22.8
Pupil-teacher ratio. Upper secondary		24.9	24.9	24.9			19.9

Pupil-teacher ratio of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Pupil-teacher ratio							
Pupil-teacher ratio. Pre-primary	22.1	21.4	20.6	20.8	20.4	17.7	
Pupil-teacher ratio. Primary	29.5	28.0	26.3	24.7	23.0	21.6	
Pupil-teacher ratio. Lower secondary	27.6	26.3	25.7	24.7	23.5	22.6	
Pupil-teacher ratio. Secondary	28.0	26.9	26.3	25.6	24.5	23.9	
Pupil-teacher ratio. Upper secondary	28.9	28.4	27.8	27.8	27.1	27.1	

Source: UNESCO, UIS and statistical database

R&D personnel by sex of Thailand

R&D personnel by sex	Year					
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
R&D personnel by sex (FTE and HC) Head count (HC) Total	65,859	...	76,184			
R&D personnel by sex (FTE and HC) Full- time equivalent (FTE) Female	32,011		42,379			
Researchers by sex (FTE and HC)/Full- time equivalent (FTE) Total	17,710	...	18,114			
Researchers by sex (FTE and HC)/Head count (HC) Female	...	...	13,607			
Researchers by sex (FTE and HC)/Head count (HC) % Female	...	...	45.6%			

R&D personnel by sex of Vietnam

R&D personnel by sex	Year					
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
R&D personnel by sex (FTE and HC) Head count (HC) Total						
R&D personnel by sex (FTE and HC) Full- time equivalent (FTE) Female		11,356				
Researchers by sex (FTE and HC)/Full- time equivalent (FTE) Total		9,328				
Researchers by sex (FTE and HC)/Head count (HC) Female		17,585				
Researchers by sex (FTE and HC)/Head count (HC) % Female		42.8%				

Source: UNESCO, UIS and statistical database

R&D personnel by sector of employment of Thailand

R&D personnel by sector of employment	2001	2002	2003	2004	2005
R&D personnel by sector of employment (FTE) Business enterprise	19,193	...	7,533		
R&D personnel by sector of employment (FTE) Business enterprise /Government	27,632	...	14,896		
R&D personnel by sector of employment (FTE) Business enterprise / Higher education	18,850	...	17,577		
R&D personnel by sector of employment (FTE) Business enterprise / Private non-profit	184	...	2,373		
Researchers by sex (FTE and HC)/Head count (HC) Total	30,941	...	29,850		
Researchers by sector of employment (FTE) Business enterprise	10,335	...	3,904		
Researchers by sector of employment (FTE) Government	7,643	...	2,710		
Researchers by sector of employment (FTE) Higher education	12,827	...	11,426		
Researchers by sector of employment (FTE) Private non-profit	136	...	74		

R&D personnel by sector of employment of Vietnam

R&D personnel by sector of employment	2001	2002	2003	2004	2005
R&D personnel by sector of employment (FTE) Business enterprise		977			
R&D personnel by sector of employment (FTE) Business enterprise /Government		7,252			
R&D personnel by sector of employment (FTE) Business enterprise / Higher education		3,044			
R&D personnel by sector of employment (FTE) Business enterprise / Private non-profit		83			
Researchers by sex (FTE and HC)/Head count (HC) Total		41,117			
Researchers by sector of employment (FTE) Business enterprise		968			
Researchers by sector of employment (FTE) Government		5,272			
Researchers by sector of employment (FTE) Higher education		3,020			

Researchers by sector of employment (FTE) Private non-profi						68				
---	--	--	--	--	--	----	--	--	--	--

Researchers (FTE) per million inhabitants of Thailand

Year	2001	2002	2003	2004	2005
Researchers (FTE) per million inhabitants					
Researchers by sex (FTE and HC)/Full- time equivalent (FTE) Researchers (FTE) per million inhabitants	286	...	287		
Researchers by sex (FTE and HC)/Head count (HC) Researchers (HC) per million inhabitants	499	...	473		

Researchers (FTE) per million inhabitants of Vietnam

Year	2001	2002	2003	2004	2005
Researchers (FTE) per million inhabitants					
Researchers by sex (FTE and HC)/Full- time equivalent (FTE) Researchers (FTE) per million inhabitants		115			
Researchers by sex (FTE and HC)/Head count (HC) Researchers (HC) per million inhabitants		508			

Source: UNESCO, UIS and statistical database

Gross Domestic Expenditure on R&D (GERD) of Thailand

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Gross Domestic Expenditure on R&D (GERD)						
Total gross domestic expenditure on R&D (GERD) 000 PPP\$	978,374	1,067,048	1,062,243	1,242,655	1,319,710	
Total gross domestic expenditure on R&D (GERD) As percentage (%) of GDP	0.25%	0.26%	0.24%	0.26%	0.25%	
Total gross domestic expenditure on R&D (GERD) Per capita (PPP\$)	15.9	17.2	17.0	19.7	20.7	

Gross Domestic Expenditure on R&D (GERD) of Vietnam

Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Gross Domestic Expenditure on R&D (GERD)						
Total gross domestic expenditure on R&D (GERD) 000 PPP\$			363,960			
Total gross domestic expenditure on R&D (GERD) As percentage (%) of GDP			0.19%			
Total gross domestic expenditure on R&D (GERD) Per capita (PPP\$)			4.5			

Source: UNESCO, UIS and statistical database

GERD by sector of performance of Thailand

GERD by sector of performance	Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
GERD by sector of performance (%) Business enterprise		34.8%	39.2%	38.8%	43.9%			
GERD by sector of performance (%) Government		...	...	...	22.5%			
GERD by sector of performance (%) Higher education		...	...	...	31.0%			
GERD by sector of performance (%) Private non-profit		...	...	...	2.6%			
GERD by sector of performance (%) Not distributed		65.2%	60.8%	61.2%	.	100.0%		

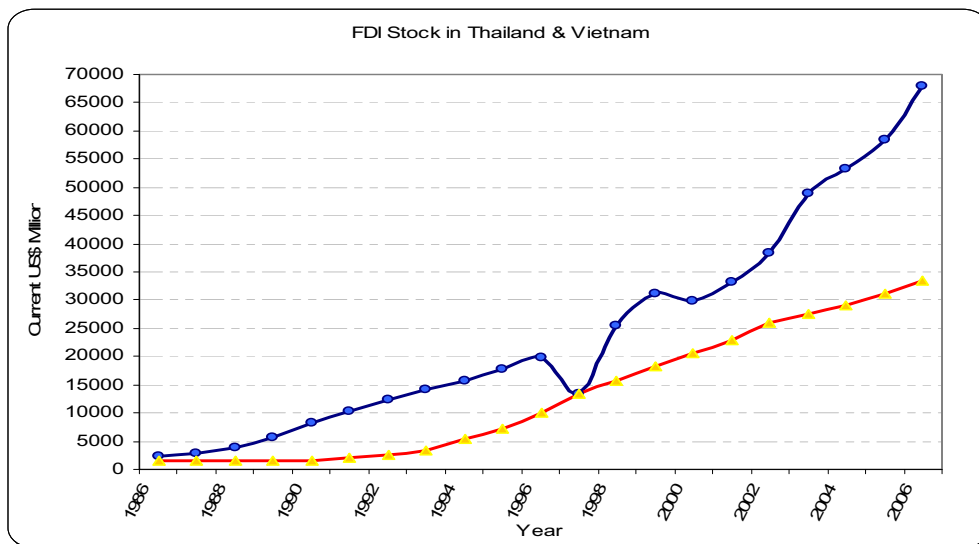
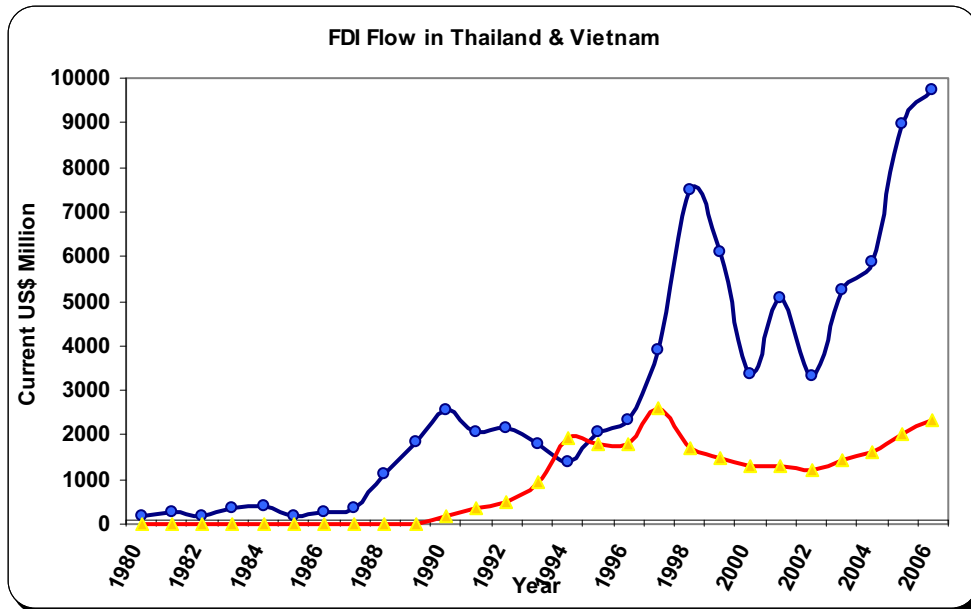
GERD by sector of performance of Vietnam

GERD by sector of performance	Year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
GERD by sector of performance (%) Business enterprise				14.5%				
GERD by sector of performance (%) Government				66.4%				
GERD by sector of performance (%) Higher education				17.9%				
GERD by sector of performance (%) Private non-profit				1.1%				
GERD by sector of performance (%) Not distributed								

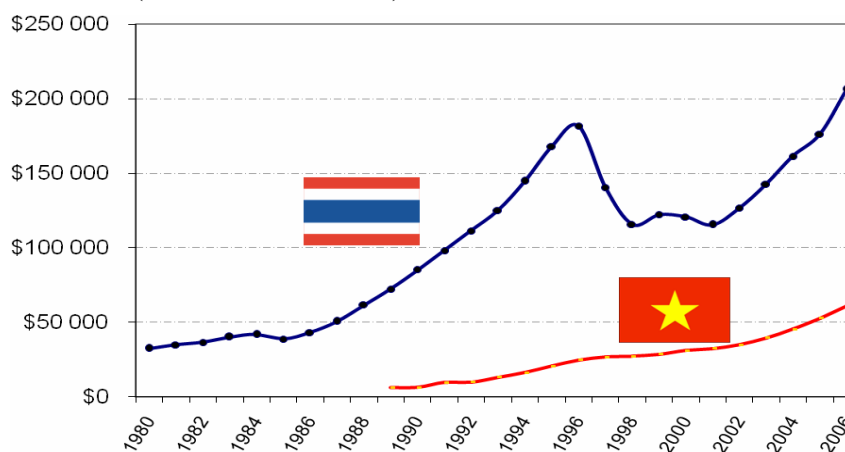
Source: UNESCO, UIS and statistical database

ภาคผนวก ข

แผนภูมิสถิติต่าง ๆ

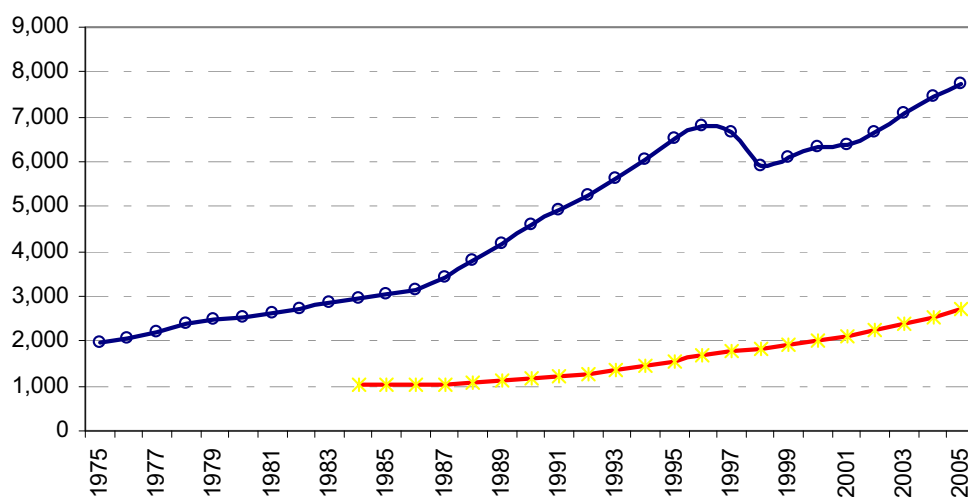

GDP (Current million US \$) - Thailand and Vietnam 1980-2006

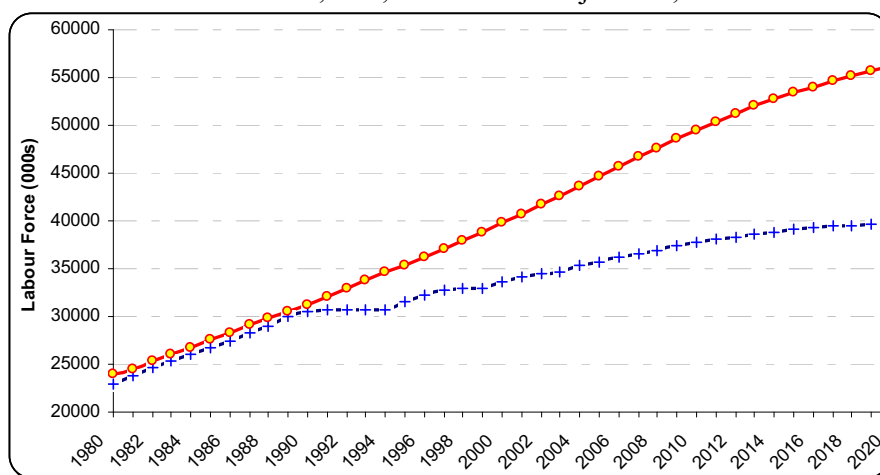

Source: The World Bank

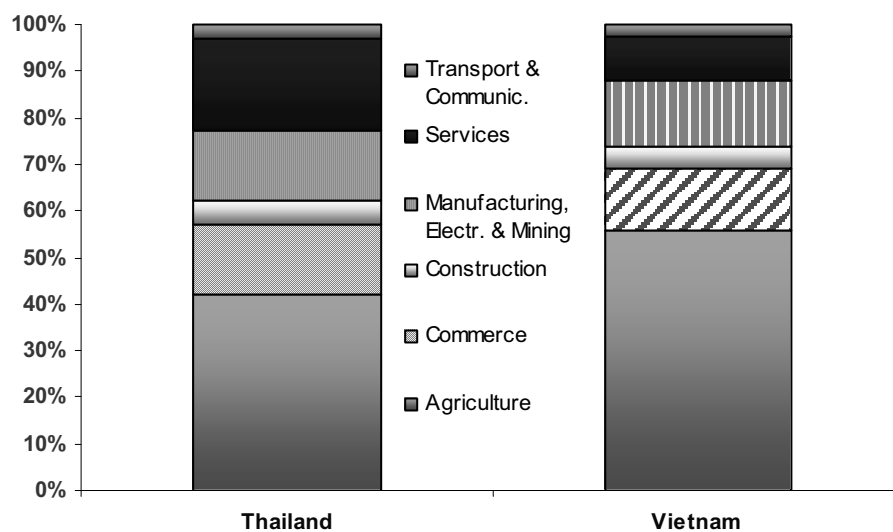
GDP per capita (Current US \$) - Thailand and Vietnam

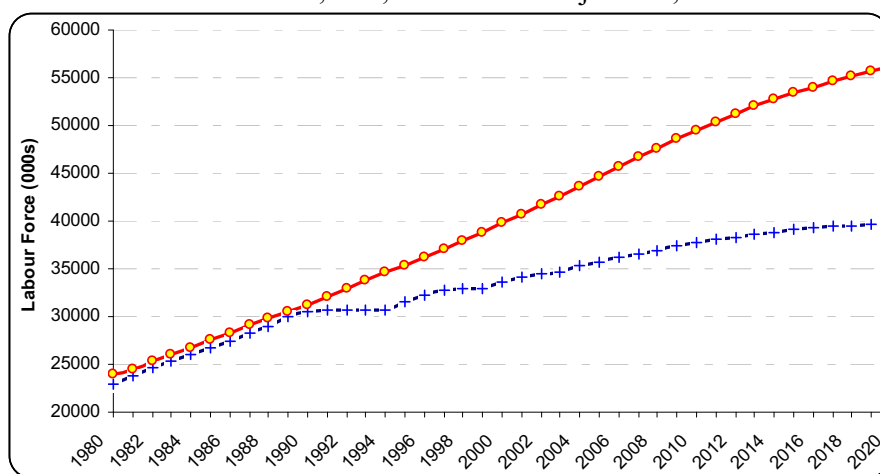
Total Labour Force, Past, Present and Projections, 1980-2020

Source: ILO and CELS database

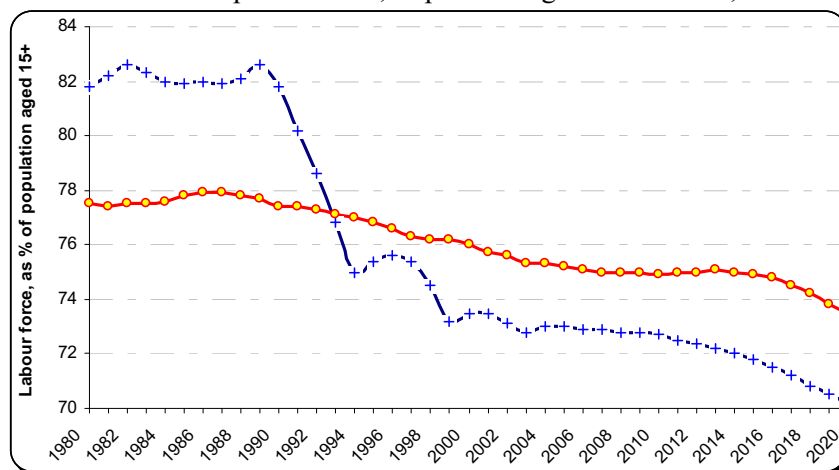

Total Labour Force, Past, Present and Projections, 1980-2020

Source: ILO and CELS database

Labour Force Participation Rates, Population aged 15 and over, 1980-2020

Source: ILO and CELS database

